

Aluevaltuusto

Aika 09.12.2025 klo 16:00 -

Paikka Valtuustosali, Viitaniemi

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Ahola Lotta	valtuutettu
	Airaksinen Suvi	valtuutettu
	Asp-Dalfidan Katri	valtuutettu
	Aula Maria Kaisa	valtuutettu
	Blom Jari	valtuutettu
	Demarco Samuel	valtuutettu
	Flyktman Jouni	valtuutettu
	Forsberg Caius	valtuutettu
	Haaparanta Jukka	valtuutettu
	Haimakka Eliisa	valtuutettu
	Halttunen Jussi	valtuutettu
	Hintikka Sanna	valtuutettu
	Hirsjärvi Irma	valtuutettu
	Hovila Sari	valtuutettu
	Humalajoki Johanna	valtuutettu
	Hyöky Elma	valtuutettu
	Hyötyläinen Juha	valtuutettu
	Häyrinen Antti	valtuutettu
	Isomöttönen Katja	valtuutettu
	Jetsu Kati	valtuutettu
	Jämsä Hanna	valtuutettu
	Jäntti Sinikka	valtuutettu
	Kalmari Leena	valtuutettu
	Kankaanniemi Toimi	valtuutettu
	Kautto-Koukka Leena	valtuutettu
	Kiiskinen Kari	valtuutettu
	Kiminkinen Tapani	valtuutettu
	Kiviranta Hanna	valtuutettu
	Koikkalainen Emilia	valtuutettu
	Kokko Sari	valtuutettu
	Krook Anu	valtuutettu
	Kyrö Mika	valtuutettu
	Kytölehto Satu	valtuutettu
	Käppi Matleena	valtuutettu
	Lahtinen Merja	valtuutettu
	Laurila Leena	valtuutettu
	Lindell Leila	valtuutettu
	Liukkonen Ari-Pekka	valtuutettu
	Lumela Meri	valtuutettu
	Luoma-aho Janne	valtuutettu
	Martins Sirpa	valtuutettu

	Melville Tony	valtuutettu
	Muotka Petteri	valtuutettu
	Neittaanmäki Pekka	valtuutettu
	Nykänen Jouko	valtuutettu
	Parkkonen Joni	valtuutettu
	Patronen Ulla	valtuutettu
	Peltonen Tuula	valtuutettu
	Pippuri Linda	valtuutettu
	Puolimatka Tapio	valtuutettu
	Rantanen Otteliina	valtuutettu
	Rantanen Riikka	valtuutettu
	Räihä Petri	valtuutettu
	Räisänen Tiina	valtuutettu
	Saraste Karoliina	valtuutettu
	Seppä Moona	valtuutettu
	Silvast Tuomo	valtuutettu
	Suomala Sakari	valtuutettu
	Suuronen Ilari	valtuutettu
	Suutari Jenni	valtuutettu
	Tiainen Eila	valtuutettu
	Vainikainen Ira	valtuutettu
	Vanhala Mauno	valtuutettu
	Vepsäläinen Hilma	valtuutettu
	Viiru Mervi	valtuutettu
	Visakorpi-Kemppainen Marika	valtuutettu
	Weijo Ilse	valtuutettu
	Ylälehto Jani	valtuutettu
	Hautamäki Hanna	varavaltuutettu
Muu	Wallenberg Jakob	nuorisovaltuuston edustaja
	Kallimo Kati	vs. hyvinvointialuejohtaja
	Aalto Johanna	pöytäkirjanpitäjä, lakiasiaintohtaja
	Kauppinen Ella	johdon asiantuntija
	Kellokangas Kirsi	vs. hallintopalvelupäällikkö
	Kivelä Miina-Maria	hallintosihteeri
	Leppä Lasse	toimialajohtaja, konsernipalvelut
	Mannberg Pia	tarkastaja
	Manninen Tero	viestintäjohtaja
	Mensala Ville	pelastusjohtaja
	Tunturi-Kemppainen Heli	arviointijohtaja

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
92	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
93	Pöytäkirjan tarkastus	6
94	Työjärjestyksen hyväksyminen	7
95	Vuoden 2025 talousarviomuutokset	8
96	Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian laatiminen	10
97	Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluverkkotyön toinen vaihe	21
98	Ensihoidon palvelutasopäätös 2025-2027	37
99	Talousarvioesitys 2026 ja toiminta- ja taloussuunnitelma 2027-2030 sekä asiakasmaksujen ja laskutuksen yleiset perusteet	46
100	Arviointiryhmän toimenpide-ehdotukset Keski-Suomen hyvinvointialueelle sosiaalihuollon palveluista	60
101	Valtuustoaloite hyvinvointialueen hierarkisen organisaatorakenteen yksinkertaistamiseksi	63
102	Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön muuttaminen 1.1.2026 lukien	75
103	Valtuustoaloite hallintosäännön täsmentäminen	78
104	Valtuustoaloite vanhusten ympärivuorokautisen hoivan yksiköiden sulkemisen keskeyttämiseksi	83
105	Valtuustoaloite Lehtolan palvelutalon sulkemispäätöksen uudelleenarviointi	87
106	Valtuustoaloite perusoikeudet ja työrauha kuuluvat kaikille	91
107	Valtuustoaloite huumeiden käytön ehkäisemisestä ja käyttäjien hoidon koordinoitivastuusta hyvinvointialueelle	96
108	Aluevaltuuston jäsenen vaihtuminen ja hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan varajäsenen valinta	101
109	Eronpyyntö aluevaltuuston varapuheenjohtajuudesta ja uuden varapuheenjohtajan valinta	104
110	Eronpyyntö aluehallituksen jäsenyydestä ja uuden jäsenen valinta	105
111	Eronpyyntö terveyden ja hyvinvoinnin lautakunnan varajäsenyydestä	107
112	Eronpyyntö terveyden ja hyvinvoinnin lautakunnan jäsenyydestä sekä uuden jäsenen ja varajäsenen valinta	109
113	Eronpyyntö turvallisuuslautakunnan jäsenyydestä ja uuden jäsenen valinta	111
114	Valtuutettujen aloitteet	113
115	Ilmoitusasiat	114

Aluevaltuusto

09.12.2025

92**Laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Aluevaltuusto 09.12.2025

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosääntö määrää niistä ehdoista, joiden perusteella hyvinvointialueen toimielimen kokous on laillinen ja päätösvaltainen.

Tästä kokouksesta on annettu tieto hallintosäännön 111–114 §:n mukaisesti.

Kokouskutsu on toimitettu sähköisesti aluevaltuutetuille ja varavaltuutetuille 4.12.2025. Kokouksen esityslista on julkaistu samassa ajassa hyvinvointialueen verkkosivuilla julkaistavin osin. Lisäksi kokouskutsu on julkaistu hyvinvointialueen verkkosivujen tapahtumat-sivulla.

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti. Läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Todettuaan läsnä olevat henkilöt puheenjohtaja toteaa, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen (hallintosääntö 118 §).

Päätösehdotus

Todetaan aluevaltuuston kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös

Aluevaltuusto

09.12.2025

93

Pöytäkirjan tarkastus

Aluevaltuusto 09.12.2025

Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 132 §:n mukaan aluevaltuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään hyvinvointialuelain 112 §:ssä. Pöytäkirja voidaan tarkastaa ja allekirjoittaa sähköisesti. Aluevaltuusto valitsee jokaisessa kokouksessaan kaksi läsnä olevaa valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Pöytäkirja allekirjoitetaan ja tarkastetaan 15.12.2025 mennessä.

Päätösehdotus

Aluevaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Irma Hirsjärven ja Sari Hovilan sekä varalle Johanna Humalajoen ja Elma Hyökyn.

Päätös

Aluevaltuusto

09.12.2025

94

Työjärjestyksen hyväksyminen

Aluevaltuusto 09.12.2025

Käsiteltävät asiat ilmoitetaan ennalta jaetussa kokouskutsussa ja sen mukana seuranneessa esityslistassa.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Päätösehdotus

Hyväksytään työjärjestys esityksen mukaisesti.

Päätös

Aluehallitus	§ 356	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

95

Vuoden 2025 talousarviomuutokset

Aluehallitus 26.11.2025 § 356

Valmistelija talousjohtaja Aija Suntioinen p. 040 185 9985

Selostus asiasta

Aluevaltuusto on kokouksessaan 10.12.2024 § 70 päättänyt hyvinvointialueen talousarviosta 2025. Tämän lisäksi aluevaltuusto on keväällä hyväksynyt talousarviomuutoksia (6.5.2024 § 37) sekä päättänyt talousarviomuutoksista 9.9.2025 § 61.

Tammi-syyskuun neljännesvuosikatsauksen ja lokakuun kuukausiraportoinnin yhteydessä muodostetun tilinpäätösennusteen perusteella hyvinvointialueella on tunnistettu tarve talousarviomuutokselle. Hallintosäännön § 76 mukaisesti talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä aluevaltuustolle siten, että aluevaltuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana.

Hyvinvointialueen lokakuun kuukausikatsaukseen sisältyvän tilinpäätösennusteen mukaan vuoden 2025 tulos on muodostumassa noin 80,3 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Talousarvion loppusummaa ja tulostavoitetta muuttavat talousarvion muutostarpeet koskevat tilinpäätösennusteen mukaisia talousarviopoikkeamia. Erot talousarvioon muodostuvat pääosin siten, että konsernipalveluiden toimialan tilinpäätösennuste on 4,4 miljoonaa euroa muutostalousarviota parempi ja sosiaali- ja terveystalouden tilinpäätösennuste on 11,965 miljoonaa euroa muutostalousarviota heikompi.

Talousarvion investointiosaan esitetään muutos toteumaennusteen perusteella. Talousarviomuutoksena esitetään myös rahoitusosan muutokset, jotka aiheutuvat vuosikatteen muutoksesta.

Käyttösuunnitelman muutoksena esitetään teknisiä talousarviomuutoksia vastaavat käyttösuunnitelman muutokset siltä osin kuin ne vaikuttavat sitoviin tavoitteisiin.

Tarkempi kuvaus esitettävistä muutoksista on liitteenä.

Toimivalta

Hallintosääntö § 76

Aluehallitus	§ 356	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Esittelijä Vs. hyvinvointialuejohtaja Kallimo Kati

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se

1) hyväksyy muutosesityksen vuoden 2025 talousarvioon

Lisäksi aluehallitus

1) hyväksyy liitteessä esitettyjen talousarviomuutosten vuoksi tehtävät käyttösuunnitelmamuutokset sillä edellytyksellä, että aluevaltuusto hyväksyy esitetyt talousarviomuutokset.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 09.12.2025
787/02.00.00/2025

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää hyväksyä muutokset vuoden 2025 talousarvioon.

Päätös

Liitteet

Liite 1 Vuoden 2025 joulukuun talousarviomuutokset, 1.12.2025

Aluehallitus	§ 358	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

96**Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian laatiminen**

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 13.11.2025 § 45

Valmistelija	strategiajohtaja Anu Pihl, p. 050 320 4896 toimialajohtaja Kati Kallimo, p. 050 442 2302 vastuualuejohtaja Päivi Kalilainen, p. 050 370 0245 vastuualuejohtaja Titta Frantsila, p. 040 139 6261 vastuualuejohtaja Tuija Kovisto, p. 040 513 5821
Selostus asiasta	Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 11 § edellyttää hyvinvointialuetta laatimaan taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian osana hyvinvointialuestrategiaa. Palvelustrategia on osa hyvinvointialuestrategiaa ja siinä on huomioitava myös järjestämislain 22 §:n mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet, jotka koostuvat toimintaa ja toimintaedellytyksiä koskevista tavoitteista. Uudistetut valtakunnalliset tavoitteet ovat tulleet voimaan toukokuussa 2025, jotka koskevat sekä sosiaali- ja terveydenhuoltoa että pelastustoimea. Palvelustrategialla hyvinvointialue päättää lain mukaan järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet huomioiden hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus. Palvelustrategian laadintaan osallistamisesta säädetään hyvinvointialueesta annetun lain 29 §:ssä. Palvelustrategia on lain mukaan julkaistava julkisessa tietoverkossa. Palvelustrategian valmistelun tausta Keväällä 2025 valmistuneessa hyvinvointialuestrategian väliarvioinnissa tunnistettiin tarve vahvistaa toiminnan ja talouden yhteyttä sekä selkeyttää tavoitteiden, seurannan ja raportoinnin kokonaisuutta. Väliarviointi ei varsinaisesti kohdistunut strategian toimeenpano-ohjelmaan, mutta sen läheinen yhteys strategiaan toi esiin kehittämistarpeita myös toimeenpano-ohjelman rakenteessa ja seurannassa. Toimeenpano-ohjelmaa on tarvittu hyvinvointialueen alkutaipaleella välineeksi yhtenäistämiseen ja muutosjohtamiseen. Toimeenpano-ohjelman laajuuden vuoksi sen seuranta on koettu osin vaikeasti hahmotettavaksi, eikä se ole tukenut strategian arviointia toivotulla tavalla.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 358

26.11.2025
09.12.2025

Saadun palautteen perusteella ohjelma ei ole myöskään palvellut riittävän hyvin johtamisen ja päätöksenteon tarpeita.

Heikentynyt taloustilanne vahvistaa tarvetta yksinkertaistaa ohjaavia asiakirjoja, tarkentaa tavoitteita ja sopeuttaa toimintaa käytettävissä olevaan rahoitukseen. Näiden syiden perusteella on päädytty uudistamaan strategian toimeenpanoa ja seurantaan laatimalla sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) mukainen **palvelustrategia** hyvinvointialuestrategian tueksi.

Nykyiset sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjaukset korvataan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) mukaisella palvelustrategialla, joka määrittää pitkän aikavälin tavoitteet palvelujen järjestämiselle säilyttäen tiiviin yhteyden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen suunnitelman kokonaisuuteen. Palvelustrategia tukee hyvinvointialuestrategian toimeenpanoa, huomioi valtakunnalliset tavoitteet sekä vahvistaa toiminnan ja talouden kokonaisuudesta.

Valmisteluprosessi

Palvelustrategian laadintaa ovat ohjanneet seuraavat aluehallituksen 24.6.2025 hyväksymät periaatteet:

1. Kokonaisuuden valmistelu: Hyvinvointialuestrategia ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia sekä palveluverkkotyön toinen vaihe ovat toisiaan tukeva kokonaisuus, joita valmistellaan rinnakkain ja kokonaisuutena talousarvion kanssa.
2. Talouden vahva yhteys: Palvelustrategia tukee Keski-Suomen hyvinvointialueen strategiassa asetettujen tavoitteiden toteuttamista sekä auttaa sopeuttamaan toimintaa käytettävissä olevaan rahoitukseen. Talousarvion ja talouden tasapainottamisen sisällöt ovat linjassa palvelustrategian kanssa ja ohjaavat sen toimeenpanoa. Valtiolta tulevan rahoituksen taso huomioidaan palvelustrategian valmistelussa.
3. Yksinkertaistaminen ja konkretisointi: Palvelustrategia tarkentaa hyvinvointialuestrategian käytännön toimeenpanoa konkreettisoin tavoittein ja toimenpitein, joita voidaan myös seurata.
4. Kansallisen ohjauksen huomioiminen osana prosessia.

Osallisuus ja vaikutusten arvointi

Palvelustrategian valmistelun aikana on kuultu käynnistämispäätöksen mukaisesti laajasti henkilöstöä, asukkaita ja sidosryhmiä. Osallistaminen on parhaillaan käynnissä ajalla 8.10.- 5.11.2025.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 358

26.11.2025
09.12.2025

Henkilöstö voi osallistua palvelustrategian valmisteluun sähköisen tiimitehtävän ja henkilöstökyselyn kautta Henkilöstön kanssa käydään myös vastuualueittain vastuualuejohtajan ja/tai palvelujohtajan johdolla keskustelutilaisuuksia.

Asukkaille on tarkoitus pitää yhteensä kuusi asukastilaisuutta, joista kolme Teams-yhteydellä ja kolme läsnäolotilaisuuksina. Lisäksi asukkaille ja sidosryhmille mahdollistaan valmisteluun osallistuminen sähköisen otakantaa.fi alustan kautta. Asukkailla oli myös mahdollisuus antaa palautetta paperilomakkeilla, joita oli jaossa sote-asemilla. Asukasosallisuusraadinn ja asiakastytytyväsyyden kehittäjäryhmän kautta kerätään myös asukkaiden näkemyksiä.

Erityisryhmät kuten maahanmuuttajat, romanit ja lapset tullaan huomioimaan osallistamisessa. Järjestöt, seurakunnat ja palveluntuottajat osallistuivat edellisten lisäksi myös foorumeiden kautta.

Vaikuttamistoimielimet ja lautakunnat tulevat antamaan myös omat lausuntonsa palvelustrategiaan.

Saatujen lausuntojen perusteella arvioidaan myös palvelustrategian vaikutuksia erityisesti alueen väestöön (ihmisvaikutukset), talouteen (talousvaikutukset), hyvinvointialueen henkilöstöön (henkilöstövaikutukset) ja alueen muihin toimijoihin (seutuvaikutukset).

Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategiaesitys

Keski-Suomen hyvinvointialueen palvelustrategian tavoitteena on rakentaa ihmislähtöiset, vaikuttavat ja taloudellisesti kestävät palvelut, jotka turvaavat keskisuomalaisten hyvinvoinnin ja terveyden läpi elämänsäkaaren. Palvelustrategia linjaa, miten palvelutuotantoa uudistetaan siten, että palvelut ovat oikea-aikaisia, saavutettavia ja yhdenvertaisia sekä vastaavat väestön muuttuvaan palvelutarpeeseen. Palvelustrategia on laadittu vuosille 2026–2030 ja sitä tullaan arvioimaan vuosittain.

Palvelustrategia perustuu Keski-Suomen hyvinvointialueen nykytilan kuvaukseen, jossa on hyödynnetty omien tietolähteiden ja kansallisten tietolähteiden lisäksi THL:n asiantuntija-arviota sekä muita kansallisia lähteitä. Lisäksi nykytilan ja tulevaisuuden haasteiden ymmärtämiseksi on hyödynnetty edellä mainittua strategian väliarviointia ja siihen liittyntä tulevaisuuskatsausta.

Palvelustrategia konkretisoi hyvinvointialuestrategian tavoitteita sosiaali- ja terveydenhuollon näkökulmasta. Hyvinvointialuestrategian neljä pää tavoitetta määrittävät hyvinvointialueen strategisen suunnan. Näihin strategiaan tavoitteisiin kytkeytyvät palvelustrategian neljä yhteistä

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 358

26.11.2025
09.12.2025

tavoitetta. Palvelustrategian yhteiset tavoitteet kiinnittyvät myös hyvinvointialuestrategian menestystekijöihin (ihmislähtöiset palvelut, kustannusvaikuttavuus, uudistuminen, asukkaat, kumppanuus ja tieto). Näin palvelustrategia toimii käytännön välineenä hyvinvointialuestrategian toimeenpanossa. Se määrittää, miten strategiset tavoitteet toteutuvat sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa, rakenteissa ja johtamisessa.

Palvelustrategia rakentuu viiden palvelukokonaisuuden ympärille, joita ovat lasten, nuorten ja perheiden palvelut, työikäisten palvelut, ikääntyneiden palvelut, vammaispalvelut sekä terveystalot.

Palvelustrategian ihmislähtöiset tavoitteet (lasten, nuorten ja perheiden, työikäisten, ikääntyneiden, vammaisten ja terveystalotien osalta) tukevat myös hyvinvointialuestrategian päämäärää ”hyvä arki kaikille”. Ne kuvaavat konkreettisesti sitä muutosta, jota palveluissa tavoitellaan asukkaiden hyvinvoinnin ja arjen sujuvuuden vahvistamiseksi.

Ihmislähtöisten palveluiden lisäksi palvelustrategiaa ohjaa ajatus yhteistyöstä ja kumppanuudesta, hyvinvointialue kehittää palveluja yhdessä kuntien, järjestöjen, yritysten ja asukkaiden kanssa. Tavoitteena on vahvistaa arjen sujuvuutta ja asukkaiden omaa osallisuutta ja vastuuta hyvinvoinnistaan.

Palvelustrategian läpileikkaavana teemana on myös varautuminen ja muutostalot. Palvelut suunnitellaan joustaviksi ja toimintavarmiksi niin, että ne kestävät väestön muutokset, talouden paineet ja mahdolliset häiriötilanteet.

Palvelustrategiaan tällä hetkellä esitettävät tavoitteet ja toimenpiteet ovat esityksen liitteenä. Osallisuuskierroksen edetessä tavoitteet ja toimenpiteet sekä näiden indikaattorit tulevat täsmentymään.

Palvelustrategia ja hyte-ohjelma muodostavat kokonaisuuden

Palvelustrategia muodostaa yhdessä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen ohjelman (Hyte-ohjelma) kanssa toisiaan täydentävän kokonaisuuden, joka tukee hyvinvointialueen strategista johtamista. Palvelustrategia ohjaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa ja taloutta sekä linjaa, miten palvelut järjestetään ja johdetaan. Sen painopiste on palvelujen ihmislähtöisten palvelujen tuottamisessa, rakenteissa ja niiden keventämisessä, resursseissa ja vaikuttavuudessa.

Hyte-ohjelma puolestaan keskittyy asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen ja ennaltaehkäisevään työhön yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Se tukee alueen yhteistä johtamista hyvinvoinnin ja terveyden

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 358

26.11.2025
09.12.2025

edistämisen näkökulmasta. Kokonaisuutta vahvistaa alueella tehtävä strateginen yhteistyö, joka kokoaa yhteen kumppanuuksia. Tällä tarkoitetaan suunnitelmallista yhteistyötä kuntien, järjestöjen, seurakuntien, yritysten ja muiden kumppaneiden kanssa.

Palvelustraegiasta on liitteenä kaksi versiota. Toisessa kaksi versiota, joista toisessa kokonaisuutta taustoitetaan laajemmin (Liite 1) ja toinen, jossa esitetään vain palvelukokonaisuuksittain palvelustrategiaan liitetyt tavoitteet ja toimenpiteet (Liite 2).

Toimivalta

Hallintosääntö § 28

Esittelijä Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu

Päätösehdotus Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta antaa lausunnon sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategiasta.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 26.11.2025 § 358

Valmistelija strategiaohtaja Anu Pihl, p. 050 320 4896
toimialajohtaja Kati Kallimo, p. 050 442 2302
vastuualuejohtaja Päivi Kalilainen, p. 050 370 0245
vastuualuejohtaja Titta Frantsila, p. 040 139 6261
vastuualuejohtaja Tuija Kovisto, p. 040 513 5821
projektikoordinaattori Sanna Saarikko p. 040 516 9380
järjestämispäällikkö Jarna virtanen p. 040 542 0875

Selostus asiasta

Yleistä

Päätösliitteenä oleva esitys palvelustrategiaksi on laadittu laajasti osallistaen henkilöstöä, asukkaita ja alueen toimijoita. Palvelustrategia täsmentää strategian tavoitteita sosiaali- ja terveydenhuollon näkökulmasta sekä noudattelee tähän mennessä arviointiryhmältä saatuja suosituksia sekä aluehallituksen 24.6.2025 hyväksymiä valmistelun periaatteita.

Keski-Suomen hyvinvointialueen palvelustrategian tavoitteena on rakentaa ihmislähtöiset, vaikuttavat ja taloudellisesti kestävät palvelut, jotka turvaavat keskisuomalaisen hyvinvoinnin ja terveyden läpi elämänkaaren. Palvelustrategia linjaa, miten palvelutuotantoa uudistetaan siten, että

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 358

26.11.2025
09.12.2025

palvelut ovat oikea-aikaisia, saavutettavia ja yhdenvertaisia sekä vastaavat väestön muuttuvaan palvelutarpeeseen.

Palvelustrategiaa tullaan tarkastelemaan säännöllisesti, erityisesti toimenpiteiden osalta, joita nyt asiakirjaan on liitetty. Tavoitteet ja alatavoitteet nähdään suhteellisen pysyvinä, mutta kokonaisuus tulee nähdä myös dynaamisena, ajassa elävänä ja kehittyvänä asiakirjana.

Palvelustrategiassa on neljä kaikille palvelukokonaisuuksille yhteistä tavoitetta. Näistä kaksi ohjaa toimintaa erityisesti talouden näkökulmasta, joissa palvelurakenteen keventäminen, palvelujen uudistaminen, varhainen tuki ja esimerkiksi palvelujen laajuuden sovittaminen maan keskitasoon ovat keskiössä. Nämä kaksi yhteistä tavoitetta täydentävät toisiaan.

- 1) Palvelutuotanto perustuu lakisääteisiin palveluihin ja vaikuttavimpiin toimintamalleihin, joissa talous ja toiminta sovitetaan yhteen kustannusvaikuttavasti ja palvelutarpeisiin vastaavasti.
- 2) Uudistamme palvelutuotantoa keventämällä rakennetta ja vahvistamalla oikea-aikaista, saavutettavaa ja monikanavaista palvelua. Hyödynnämme palveluissa digitaalisia ratkaisuja ja tuemme asukkaita oman hyvinvoinnin edistämisessä.

Muut kaksi tavoitetta puolestaan ohjaavat toimintaa enemmän laadullisesta näkökulmasta ohjaten tiedon hyödyntämiseen ja palvelujen sujuvuuteen yhteistyössä alueen toimintoihin. Kuitenkin myös näillä on merkitys pidemmällä aikavälillä talouden tasapainoon saattamisessa.

- 3) Rakennamme yhdenvertaiset, saavutettavat ja sujuvat palvelupolut, jotka toteutuvat tavoitteellisessa yhteistyössä asiakkaiden, ammattilaisten ja kumppaneiden kanssa.
- 4) Johdamme ja kehitämme palveluja luotettavaan ja ajantasaiseen tietoon nojaten niin, että tieto tukee päätöksentekoa, palveluiden uudistamista ja arjen sujuvuutta.

Nämä neljä kaikille yhteistä tavoitetta muuttuvat konkreettisemmiksi viiden palvelukokonaisuuden kautta, joiden näkökulmasta tavoitteita on konkretisoitu alatavoitteiksi ja toimenpiteiksi. Palvelustrategiaesitys on päätösliitteenä.

Osallisuus ja vaikutusten arviointi

Palvelustrategian valmistelun aikana on kuultu käynnistämispäätöksen mukaisesti laajasti henkilöstöä, asukkaita ja sidosryhmiä. Lausuntokierros on toteutettu ajalla 8.10.- 5.11.2025.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 358

26.11.2025

09.12.2025

Lausuntoaikana kuultiin laajasti henkilöstöä, hyvinvointialueen eri toimielimiä, asukkaita ja eri sidosryhmiä. Saatu palaute on analysoitu. Lausuntoyhteenveto sekä linkit tulleisiin kommentteihin lisätään Keski-Suomen hyvinvointialueen verkkosivuille osoitteeseen hyvaks.fi/palveluverkko.

Kokonaisuudessaan palautetta saatiin seuraavalla tavalla:

Palvelu tai keruutapa	Kohderyhmä	Määrä
Henkilöstö		
Tiimitehtävä / Henkilöstön webropol	Koko henkilöstö	346 vastausta
Henkilöstön kannanotot lausuntopalvelu, kirjaamo	Henkilöstö	4 kannanottoa
Asukkaat, asiakkaat ja erityisryhmät		
Otakantaa.fi	Asukkaat	474 kannanottoa
Paperilomakkeet	Asukkaat	40 paperilomaketta
Asukastilaisuudet	Asukkaat	Teams tilaisuudet: 9.10., 13.10., 14.10. Yleisötilaisuudet Pihtipudas 20.10., Jyväskylä 22.10., Joutsa 29.10.
Asiakastytyväisyyden kehittäjäryhmä	Kokemusasiantuntijat, vertaistukihenkilöt	2.10. ja 23.10. sekä padlet-työskentely 8.10. – 31.10.
Asiakasraati	Ao raati	4/12 vastaajaa, Forms-kysely
Maahanmuuttajat	Asukkaat	15.10. MOVE-verkoston kokous, 27.10. MONIKKO-ikäntyneiden maahanmuuttajien tilaisuus Huhtasuolla, 7.11 monikulttuurisuusverkosto
Romanit	Romanityöryhmän kautta	23.10. avoin tilaisuus, ei osallistujia
Lapset	Lapsiparlamentti	
Sidosryhmät		
Lausunnot	Kaikki sidosryhmät	Lausuntopalvelu: 68
Palveluntuottajien foorumi	Palveluntuottajat	22.10. Lisäksi kommentointimahdollisuus kaksi viikkoa webropol-linkin kautta
Järjestöjen ja seurakuntien foorumi	Järjestöt ja seurakunnat	29.10. Lisäksi kommentointimahdollisuus webropol-linkin kautta
Adressit, kirjaamo	Kaikki sidosryhmät	Adresseja 11 kpl
Kunnat	Keski-Suomen kunnat	21
Kuntien vaikuttamistoimielimet	Vanhus- ja vammaisneuvostot sekä nuorisovaltuustot	18
Muut sidosryhmät	Järjestöt, seurakunnat, poliittiset järjestöt, erityisryhmät, palveluntuottajat	42

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 358

26.11.2025
09.12.2025

Henkilöstö on voinut osallistua palvelustrategian valmisteluun sähköisen tiimitehtävän ja henkilöstökyselyn kautta. Henkilöstön kanssa on käyty vastuualueittain vastuualuejohtajan ja/tai palvelujohtajan johdolla henkilöstöinfoja ja keskustelutilaisuuksia. Lisäksi henkilöstölle on suunnattu kohdennettuja keskustelutilaisuuksia. Henkilöstö on voinut osallistua maakunnallisiin asukastilaisuuksiin. Näissä tilaisuuksissa pääpaino kuitenkin kohdistui palveluverkkotyöhön, vaikka palvelustrategiainkin vaikutuksia pyydettiin arvioimaan samoissa tilaisuuksissa.

Asukkaille on pidetty yhteensä kuusi asukastilaisuutta, joista kolme Teams-yhteydellä ja kolme läsnäolotilaisuuksina. Lisäksi asukkaille ja sidosryhmille on mahdollistettu valmisteluun osallistuminen sähköisen otakantaa.fi -alustan kautta. Asukkailla on ollut mahdollisuus antaa palautetta lisäksi paperilomakkeilla, joita oli jaossa sote-asemilla. Asukasosallisuusraadin ja asiakastytyväisyyden kehittäjäryhmän kautta kerättiin myös asukkaiden näkemyksiä.

Erityisryhmät kuten maahanmuuttajat, romanit ja lapset huomioitiin osallistamisessa tarjoamalla heille omat tilaisuudet näkemysten antamiseksi. Järjestöt, seurakunnat ja palveluntuottajat osallistuivat edellisten lisäksi myös foorumeiden kautta.

Vaikuttamistoimielimet ja lautakunnat antoivat myös omat lausuntonsa palvelustrategiaan.

Lausuntopalautteen tiivistelmä

Lausuntopalautteen perusteella palvelustrategian katsotaan olevan arvolähtökohdiltaan oikeansuuntainen. Se nähdään tarpeellisena asiakirjana selkeyttämään, konkretisoimaan ja määrittämään yhteistä suuntaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluille. Palvelustrategian vahvuuksina pidetään tavoitetta ihmislähtöisyydestä sekä yhdenvertaisuuden korostamista. Koetaan tärkeänä, että sen kautta on hahmotettavissa palvelujen kokonaisuus sekä määritettävissä yhteiset pitkän aikavälin tavoitteet toiminnalle. Palvelustrategia parantaa toteutuessaan asiakaskokemusta sekä hoidon ja palvelun laatua ja sujuvuutta.

Lausuntopalautteessa esitettiin myös toiveita palvelustrategian kehittämiseksi. Palvelustrategiaan kaivattiin edelleen lisää konkreettisuutta ja sen toivotaan tunnistavan palvelujen saavutettavuuden eri ulottuvuudet, kuten fyysisen saavutettavuuden, asukkaiden digiosaamisen sekä vaihtoehtoiset asiointitavat siinä vaiheessa, kun asiakirja hyväksytään ja sitä aletaan käyttää toimintaa ohjaavana asiakirjana. Palvelustrategian tavoitteiden toteuttaminen vaikeassa taloustilanteessa nähtiin haastavana.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 358

26.11.2025
09.12.2025

Tavoitteiden konkretisoinnin toimenpiteiksi toivottiin tuovan tähän helpotusta. Palautteessa toivottiin myös vahvempaa henkilöstön roolin näkyvyyttä ja kumppaneiden huomioimista strategian linjauksissa.

Lausuntopalautteen pohjalta tehdyt muutokset palvelustrategiaesitykseen

Lausuntopalautteen perusteella palvelustrategiaesitystä on täsmennetty toimenpiteiden osalta, jotta tavoitteet konkretisoituvat selkeämmin ja strategian toimeenpano vahvistuisi. Strategian seurattavuutta on jäsennetty oheisaneistossa kuvatun mukaisesti siten, että alatavoitteista johdetut toimenpiteet esitetään vuositasolla koko strategiajaksolle. Lisäksi jatkossa seurannalle määritellään vastuutahot. Seurantakokonaisuus täsmentyy, kun palvelustrategian tavoitteet on hyväksytty. Luonnos operatiivisesta seurannankokonaisuudesta on oheismateriaalina.

Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielimiltä saadun lausuntopalautteen perusteella palvelustrategiaan on tuotu vahvemmin esiin laatunäkökulmaa. Tiedolla johtamiseen liittyvään päätavoitteeseen on lisätty laatutyötä vahvistava alatavoite.

Henkilöstön rooli palvelustrategiassa

Lausuntokierroksella saadussa palautteessa tuotiin esiin tarve vahvistaa henkilöstön näkyvyyttä palvelustrategiassa. Palautteessa korostettiin, että palvelustrategian onnistuminen edellyttää osaavaa, hyvinvoivaa ja osallistuvaa henkilöstöä kaikilla toimialoilla. Henkilöstöllä on keskeinen rooli palvelujen laadun, ihmislähtöisyyden ja vaikuttavuuden toteutumisessa, ja henkilöstön hyvinvointi on hyvinvointialueen toiminnan keskeinen prioriteetti.

Palvelustrategia on yksi hyvinvointialuetta ohjaavista asiakirjoista, ja sen tehtävänä on linjata sosiaali- ja terveyspalvelujen kokonaisuuden tavoitteet sekä palvelujen järjestämisen periaatteet. Henkilöstöön liittyvät tavoitteet ja toimenpiteet ohjataan koko organisaatiota koskevassa **henkilöstöohjelmassa** sekä **hyvinvointialuestrategiassa**, joissa määritellään henkilöstön osaamisen kehittäminen, työhyvinvointi, johtaminen ja osallistumisen rakenteet. Visuaalisesti henkilöstö ja henkilöstöohjelma on tuotu myös palvelustrategiaan toiminnan kivijalaksi.

Toimivalta

Hallintosääntö 16 §

Aluehallitus § 358 26.11.2025
Aluevaltuusto 09.12.2025

Esittelijä Vs. hyvinvointialuejohtaja Kallimo Kati

Päätösehdotus

Aluehallitus

1) hyväksyy palvelustrategian ja päättää esittää sen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi sekä

2) merkitsee palvelustrategian toimenpiteiden seurantaan perustuvan seurantakehikon luonnoksen tiedokseen ja lähettää sen tiedoksi aluevaltuustolle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 09.12.2025
1163/00.01.01.04/2025

Päätösehdotus

Aluevaltuusto

1) päättää hyväksyä palvelustrategian sekä

2) merkitsee palvelustrategian toimenpiteiden seurantaan perustuvan seurantakehikon luonnoksen tiedokseen.

Päätös

Liitteet

Liite 2 Keski-Suomen hyvinvointialueen palvelustrategia 2025

Oheisaineisto

Palvelustrategian seurantaindikaattorit, täydentyy ja täsmentyy tavoitteiden vahvistuttua

Lausuntoyhteenveto 2025

Nuorisovaltuuston lausunto Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategiaesityksestä

Vanhusneuvoston lausunto Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategiaesityksestä

Vammaisneuvoston lausunto Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategiaesityksestä

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan lausunto palvelustrategiaesityksestä

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 358

26.11.2025
09.12.2025

Turvallisuuslautakunnan lausunto sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategiasta

Aluehallitus	§ 359	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

97

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluverkkotyön toinen vaihe

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 13.11.2025 § 44

Valmistelija	järjestämispäällikkö Jarna Virtanen, p. 040 542 0875 strategiajohtaja Anu Pihl, p. 050 320 4896 toimialajohtaja Kati Kallimo, p. 050 442 2302 vastuualuejohtaja Päivi Kalilainen, p. 050 370 0245 vastuualuejohtaja Titta Frantsila, p. 040 139 6261 vastuualuejohtaja Tuija Koivisto, p. 040 513 5821
--------------	---

Selostus asiasta	Aluehallitus päätti 28.6.2025 käynnistää palveluverkkotyön toisen vaiheen.
------------------	--

Hyvinvointialueen palvelutuotanto perustuu monikanavaiseen palveluverkkoon, joka muodostuu digitaalisista, liikkuvista, kotiin vietävistä palveluista sekä palveluista fyysisissä toimipisteissä. Palveluverkkotyön tavoitteina on turvata asukkaiden palvelujen saatavuus ja jatkuvuus, huomioiden taloudelliset reunaehdot ja henkilöstön saatavuus.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) edellyttää, että hyvinvointialueen on suunniteltava ja toteutettava "sosiaali- ja terveydenhuolto *sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan* sellaisena kuin asiakkaiden tarve edellyttää. Palvelut on lisäksi toteutettava *yhtenäisesti, yhteensovitettuina palvelukokonaisuuksina* sekä hyvinvointialueen *väestön tarpeet huomioon ottaen* lähellä asiakkaita. Palveluja voidaan koota hyvinvointialueen alueella suurempiin kokonaisuuksiin silloin, kun palvelujen saatavuus ja laadun turvaaminen edellyttävät erityisosaamista tai kalliita investointeja tai kun palvelujen tarkoituksenmukainen, kustannusvaikuttava ja tehokas toteuttaminen edellyttävät sitä."

Palveluverkkotyön ensimmäinen vaihe

Aluehallitus käynnisti 7.11.2023 (§ 340) sosiaali- ja terveystalouden palveluverkkotyön ensimmäisen vaiheen. Työn perustana olivat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislinjaukset sekä uudistumis- ja tuottavuusohjelmat.

Tarkastelussa olivat kivijalka-, liikkuvat ja digitaaliset palvelut sekä niiden keskinäinen suhde ja tavoitetila. Aluevaltuusto hyväksyi linjausten mukaisen palveluverkon ja sen periaatteet 11.6.2024 (§ 38).

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 359

26.11.2025
09.12.2025

Ensimmäisessä vaiheessa tarkasteltiin seuraavia palveluja:

- sote-asetat
- alueellinen osastotoiminta
- ympärivuorokautinen asuminen
- perhekeskuspalvelut
- ikääntyneiden päivätoiminta

Muiden palvelujen osalta laadittiin tiivistetty kuvaus palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta sekä palveluverkon kehittämisestä.

Ensimmäisen vaiheen palveluverkkopäätöksessä linjattiin, että sote-palveluita tuotetaan eri kokoisissa ja palveluiltaan sekä aukioloajoiltaan eri laajuisissa toimipisteissä. Laajemmissa toimipisteissä (alueelliset sote-keskukset ja seudulliset sote-asetat) moniammatilliset palvelut ovat kattavammat. Sote-palvelupisteillä tuetaan palveluiden saatavuutta pitkien etäisyyksien vuoksi.

Ensimmäisessä vaiheessa korostuivat:

- toiminnan uudistaminen
- toimintavarmuuden parantaminen
- henkilöstön saatavuuden turvaaminen

Ensimmäinen vaihe toimi myös lähtökohtana vuoden 2024 vuokrasopimusneuvotteluille. Valmistelu toteutettiin kaksivaiheisesti laajalla osallistamisella. Mukana oli hyvinvointialueen työntekijöitä, toimielimiä, kuntia, asukkaita, sidosryhmiä ja kumppaneita. Lisäksi tehtiin laaja vaikutusten ennakoarvointi ja hyödynnettiin NHG:n (Nordic Healthcare Group) asiantuntijatukea. Ensimmäisen vaiheen toimeenpanon raportointi on osana toisen vaiheen palveluverkkoesitystä (liite 1).

Toinen vaihe: palveluverkkoesitys 2025

Käynnistäminen

Palveluverkkotyön toisessa vaiheessa valmistellaan palveluverkkosuunnitelma vuosille 2026–2030.

Palveluverkkotyön ensimmäisessä vaiheessa linjattiin, että toinen vaihe aloitettaisiin keväällä 2026, jolloin tehtäisiin "päättöksiä vuodelle 2027 ja tarkennuksia palveluverkkosuunnitelmaan vuoteen 2030 asti."

Hyvinvointialueen heikentynyt taloustilanne on kuitenkin lisännyt painetta aikaistaa toisen vaiheen valmistelua. Myös vuoden 2025 talousarviossa todettiin, että toimenpiteet vuokratyövoiman hallinnassa, tilakustannusten vähentämisessä sekä henkilöstön riittävyyden varmistamisessa voivat

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 359

26.11.2025
09.12.2025

edellyttää suunnittelun nopeuttamista. Jotta palveluverkkotyön toisen vaiheen toimeenpano voi alkaa vuoden 2026 alusta, valmistelu on tehtävä vuoden 2026 talousarvion laadinnan yhteydessä.

Tavoitteet ja periaatteet toisessa vaiheessa

Palveluverkkotyön toisessa vaiheessa tavoitteena on järjestää asukkaiden palvelut siten, että kustannustaso sopeutetaan rahoituksen tasolle niin kiinteistöjen kuin toiminnankin näkökulmasta.

Tavoitteena on varmistaa, että palvelut vastaavat asukkaiden palvelutarpeeseen ja ovat taloudellisesti ja toiminnallisesti kestäviä sekä valtakunnallisen ohjauksen mukaisia ja näiden kautta luodaan edellytykset laadukkaalle, saavutettavalle ja vaikuttavalle palveluverkolle koko Keski-Suomessa. Aluehallituksen käynnistäessä palveluverkkotyön toista vaihtetta 28.6.2025 se päätti myös periaatteet palveluverkkotyölle ja ne voidaan tiivistää:

1) Taloudellisesti kestävä ja tietoon perustuva palveluverkko

- Kustannus- ja palvelutason sopeuttaminen käytettävissä olevaan rahoitukseen.
- Palveluverkon ja palvelutuotannon uudistaminen.
- Kaikissa palveluissa tunnistetaan kustannustehokkaat ja vaikuttavat tuotantotavat.
- Muutokset toimintaympäristössä, lainsäädännössä tai rahoituksessa voivat vaikuttaa palveluverkon linjauksiin, jolloin niiden vaikutukset tulee arvioida ja tarvittaessa viedä uudelleen päätöksentekoon.
- Palvelutarpeen muutoksiin varaudutaan ennakoivasti.
- Käytettävissä oleva tieto yksikkökustannustannuksista ja laadusta päätöksenteon tukena

2) Uudistuva, monikanavainen toiminta eri aluetasoilla

- Toimintamallien uudistamista jatketaan osana palveluverkon kehittämistä: Palveluverkkotyö pohjautuu toiminnan ja toimintamallien uudistamiseen ja kehittämiseen
- Monikanavaisuus: Palveluja tuotetaan joustavasti fyysisissä toimipisteissä, kotiin vietävinä, liikkuvina sekä digitaalisina palveluina. Liikkuvien palvelujen konseptia täsmennetään.
- Eri aluetasot: Palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta arvioidaan alue-, seutu- ja paikallistasolla sekä yksittäisten toimipisteiden mutta myös liikkuvien palvelujen näkökulmasta. Toimipisteet vaihtelevat kooltaan ja palvelutarjonnaltaan.

3) Kansallinen ohjaus

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 359

26.11.2025
09.12.2025

- Valtion antama ohjaus (esimerkiksi muutostukikeskustelu, vuosittaiset hyvinvointialueneuvottelut, valtakunnalliset tavoitteet), esimerkiksi ikääntyneiden palveluiden ja vuodeosastopalveluiden osalta sekä lastensuojelun osalta otetaan huomioon sekä palvelustrategian että palveluverkkotyön valmistelussa.

4) Tilojen turvallisuus ja tehokas käyttö

- Tilojen käyttöä optimoidaan, yhteiskäyttöä lisätään edelleen mahdollisuuksien mukaan ja tarpeettomista tai toimintaan soveltumattomista tiloista luovutaan.
- Tilasuunnittelussa varmistetaan turvalliset ja tarkoituksenmukaiset tilat sekä henkilöstölle että asukkaille.

Osallisuus ja vaikutusten arviointi

Palveluverkkotyön toisessa vaiheessa osallistetaan asianmukaisia tahoja, kuten kuntia ja muita sidosryhmiä sekä henkilöstöä. Lisäksi siinä hyödynnetään ensimmäisen vaiheen palveluverkkotyöstä saatua laajaa palautetta ja materiaalia ja edellä mainittua strategian väliarviointia ja siihen liittyntä tulevaisuuskatsausta.

Palveluverkkoesityksestä tehdään vaikutusten arviointi kahdessa vaiheessa. Ensimmäinen, alustava vaikutusten arviointi tehtiin virkavalmisteluna ja julkistettiin osana palveluverkkoesitystä. Vaikutusten arviointia tullaan täydentämään lausuntokierroksen palautteella.

Tiivistelmä esitetyistä muutoksista

Palveluverkko työn toisen vaiheen pohjaesitys on julkaistu 8.10.2025. Palveluverkkotyö liittyy kiinteästi Keski-Suomen hyvinvointialueen palvelustrategian valmisteluun sekä talousarvion 2026 valmisteluun. 8.10.2025 julkaistun estyksen keskeiset nostot voi esittää seuraavasti:

1. Keski-Suomen hyvinvointialueella säilytetään alueellisesti kattava palvelujen verkosto. Palvelutarpeen kasvu edellyttää uusia toimintamalleja. Liikkuvia palveluja täydennetään hyvinvointialueen palveluissa. Palvelujen aukioloaikoja tavoitellaan laajennettavan ja asukkaiden vapautta käyttää eri toimipisteitä lisätään jatkossa. Digitaalisia palveluita kehitetään edelleen.

2. Terveysasemapalveluja tarjotaan sosiaali- ja terveyskeskuksissa, sosiaali- ja terveysasemilla ja sosiaali- ja terveyspalvelupisteissä. Sosiaali- ja terveyskeskuksessa on laajin moniammatillinen palveluvalikoima, laajat aukioloajat sekä kiirevastaanotto, joka palvelee myös iltaisin ja viikonloppuisin. Osaan fyysisistä toimipisteistä tulee muutoksia; yhteiskäyttöisiä tiloja otetaan käyttöön ja liikkuvia toimintamalleja lisätään.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 359

26.11.2025
09.12.2025

3. Suun terveydenhuollon palveluja kootaan nykyistä suurempiin ja toiminnallisesti vahvempiin yksiköihin.

4. Alueellisessa osastotoiminnassa akuuttihoiton osastopaikkoja lisätään pääsääntöisesti laajan palvelun sosiaali- ja terveyskeskusten yhteyteen, joissa kiirevastaanottotoiminta sekä tukipalvelut kuten kuvantaminen ja laboratoriopalvelut ovat kattavammin, jotta voidaan välttää asiakkaan siirtoa paikasta toiseen. Näin voidaan turvata henkilöstön osaaminen, palvelun laatu ja potilasturvallisuus. Neljästä osastosta luovutaan.

6. Ikääntyneiden palveluita kehitetään kokonaisuutena, jolloin tavoitteena on vahvistaa kevyempiä palveluita ja vähentää raskaiden palveluiden käyttöä. Osasta ikääntyneiden ympärivuorokautisen pienistä asumisen yksiköistä luovutaan.

7. Neuvolapalveluissa toimintamallin muutos mahdollistaa paikallisten tilojen joustavamman käytön. Osa neuvolapalveluista toteutetaan sosiaali- ja terveysasemien yhteydessä, joissa on laajemmat aukioloajat ja palvelutarjonta.

8. Perhekeskuksien toimintaa kehitetään edelleen tiiviissä yhteistyössä kuntien, järjestöjen ja seurakuntien kanssa yhteisövaikuttavuuden keinoin.

9. Ikääntyneiden päivätoiminnan kokonaisuudessa kehitetään seniorikeskustoimintaa edelleen yhteistyössä kuntien, järjestöjen ja seurakuntien kanssa.

Aikataulu – päätöksenteko ja lausuntokierros

Hyvinvointialueen strategian, palvelustrategian ja sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkkotyön toisen vaiheen viranhaltijaesitys valmisteltiin ja julkiastiin samaan aikaan Hyvinvointialuejohtajan talousarvioesityksen kanssa, 8.10.2025 ja kokonaisuus on aluevaltuuston päätöksenteossa 9.12.2025.

Projektikokonaisuuden poliittisesta ohjauksesta vastaa aluehallitus. Lausuntoaikana 8.10.2025-5.11.2025 kuultiin hyvinvointialueen eri toimielimiä, asukkaita ja laajasti eri sidosryhmiä. Palautetta analysoidaan parhaillaan ja tulleesta lautakunta saa kokouksessaan katsauksen.

Talous

Palveluverkkoesitys sopeuttaa hyvinvointialueen taloutta 18,6 M€

Toimivalta

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 359

26.11.2025
09.12.2025

Hallintosääntö § 18

Esittelijä

Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta antaa lausunnon sosiaali- ja terveydenhuollon palveluverkkotyön toisesta vaiheesta.

Asian kokouks käsittely

Ari-Pekka Liukkonen, Hanna Hautamäki ja Jorma Poti poistuivat esteellinä kokouksesta klo 15:04 (yhteisöjäävi) ennen asian käsittelyä ja päätöksentekoa. Riikka Leinonen saapui kokoukseen klo 15:04.

Keskustelun kuluessa Merja Lahtinen teki lausuntoluonnokseen seuraavan muutosesityksen: "Lausunnon ensimmäinen lause poistetaan ja toinen lause alkaa Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta...Lisäksi kohdassa Yhteenveto: ensimmäinen lause muutetaan: Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta edellyttää palveluverkkoesityksen toimeenpanossa erityistä huomiota seuraaviin asioihin:" Esitystä kannattivat Lila Heinonen, Leena Kautto-Koukka, Markku Kankainen, Mari Manninen ja Linda Pippuri.

Keskustelun kuluessa Leena Kautto-Koukka teki lausuntoluonnokseen seuraavan muutosesityksen: "Lautakunnan yleisiin painotuksiin kohtaan Elinvoima viimeisen lauseen muuttaminen seuraavasti: "yhteistyön vahvistaminen kuntien ja palveluntuottajien kanssa." Esitystä kannattivat Merja Lahtinen, Markku Kankainen, Mari Mnninen, Lila Heinonen ja Linda Pippuri.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta päätti yksimielisesti tehdä lausuntoluonnokseen seuraavat muutokset:

1. Lausunnon ensimmäinen lause poistetaan ja toinen lause alkaa Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta...Lisäksi kohdassa Yhteenveto: ensimmäinen lause muutetaan: Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta edellyttää palveluverkkoesityksen toimeenpanossa erityistä huomiota seuraaviin asioihin:

2. Lautakunnan yleisiin painotuksiin kohtaan Elinvoima viimeisen lauseen muuttaminen seuraavasti: "yhteistyön vahvistaminen kuntien ja palveluntuottajien kanssa."

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan lausunto on pöytäkirjan liitteenä.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 16:10-16:23 päätöksenteon jälkeen.

Aluehallitus	§ 359	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Aluehallitus 26.11.2025 § 359

Valmistelija järjestämispäällikkö Jarna Virtanen, p. 040 542 0875
strategiajohtaja Anu Pihl, p. 050 320 4896
toimialajohtaja Kati Kallimo, p. 050 442 2302
vastuualuejohtaja Päivi Kalilainen, p. 050 370 0245
vastuualuejohtaja Titta Frantsila, p. 040 139 6261
vastuualuejohtaja Tuija Koivisto, p. 040 513 5821

Selostus asiasta

Yleistä

Aluehallitus päätti 28.6.2025 käynnistää palveluverkkotyön toisen vaiheen.

Hyvinvointialueen palvelutuotanto perustuu monikanavaiseen palveluverkkoon, joka muodostuu digitaalisista, liikkuvista, kotiin vietävistä palveluista sekä palveluista fyysisissä toimipisteissä. Palveluverkkotyön tavoitteina on turvata asukkaiden palvelujen saatavuus ja jatkuvuus, huomioiden taloudelliset reunaehdot ja henkilöstön saatavuus.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) edellyttää, että hyvinvointialueen on suunniteltava ja toteutettava "sosiaali- ja terveydenhuolto *sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan* sellaisena kuin asiakkaiden tarve edellyttää. Palvelut on lisäksi toteutettava *yhdenvertaisesti, yhteensovitetuina palvelukokonaisuuksina* sekä hyvinvointialueen *väestön tarpeet huomioon ottaen* lähellä asiakkaita. Palveluja voidaan koota hyvinvointialueen alueella suurempiin kokonaisuuksiin silloin, kun palvelujen saatavuus ja laadun turvaaminen edellyttävät erityisosaamista tai kalliita investointeja tai kun palvelujen tarkoituksenmukainen, kustannusvaikuttava ja tehokas toteuttaminen edellyttävät sitä."

Hyvinvointialueen strategian, palvelustrategian ja sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkkotyön toisen vaiheen viranhaltijaesitys valmisteltiin ja julkaistiin samaan aikaan Hyvinvointialuejohtajan talousarvioesityksen kanssa 8.10.2025, ja esitys on ollut laajalla lausuntokierroksella aikavälillä 8.10.2025-5.11.2025. Kokonaisuus on aluevaltuuston päätöksenteossa 9.12.2025.

Lautakunnat ja vaikuttamistoimielimet ovat antaneet esityksestä lausuntonsa, jotka ovat esityslistan oheisaineistona.

Tiivistys esitetyistä muutoksista

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 359

26.11.2025
09.12.2025

Palveluverkkotyön toisen vaiheen pohjaesitys julkaistiin 8.10.2025. Palveluverkkotyö liittyy kiinteästi Keski-Suomen hyvinvointialueen palvelustrategian valmisteluun sekä talousarvion 2026 valmisteluun. 8.10.2025 julkaistun estyksen keskeiset nostot voi esittää seuraavasti:

1. Keski-Suomen hyvinvointialueella säilytetään alueellisesti kattava palvelujen verkosto. Toimipaikat, joista palveluita saa voi muuttua, mutta palvelut turvataan. Palvelutarpeen kasvu edellyttää uusia toimintamalleja. Liikkuvia palveluja täydennetään hyvinvointialueen palveluissa. Palvelujen aukioloaikoja tavoitellaan laajennettavan ja asukkaiden vapautta käyttää eri toimipisteitä lisätään jatkossa. Digitaalisia palveluita kehitetään edelleen.
2. Terveysasemapalveluja tarjotaan sosiaali- ja terveyskeskuksissa, sosiaali- ja terveysasemilla ja sosiaali- ja terveyspalvelupisteissä. Sosiaali- ja terveyskeskuksessa on laajin moniammatillinen palveluvalikoima, laajat aukioloajat sekä kiirevastaanotto, joka palvelee myös iltaisin ja viikonloppuisin. Nämä tukevat vahvasti myös alueellista osastotoimintaa. Osaan fyysisistä toimipisteistä tulee muutoksia; yhteiskäyttöisiä tiloja otetaan käyttöön ja liikkuvia toimintamalleja lisätään.
3. Suun terveydenhuollon palveluja kootaan nykyistä suurempiin ja toiminnallisesti vahvempiin yksiköihin.
4. Alueellisessa osastotoiminnassa akuuttihoitoon osastopaikkoja lisätään pääsääntöisesti laajan palvelun sosiaali- ja terveyskeskusten yhteyteen, joissa kiirevastaanottotoiminta sekä tukipalvelut kuten kuvantaminen ja laboratoriopalvelut ovat kattavammin, jotta voidaan välttää asiakkaan siirtoa paikasta toiseen. Näin voidaan turvata henkilöstön osaaminen, palvelun laatu ja potilasturvallisuus. Neljästä osastosta luovutaan.
6. Ikääntyneiden palveluita kehitetään kokonaisuutena, jolloin tavoitteena on vahvistaa kevyempiä palveluita ja vähentää raskaiden palveluiden käyttöä. Osasta ikääntyneiden ympärivuorokautisen pienistä asumisen yksiköistä luovutaan. Muuta maata raskaampi palvelujen peittävyys on saatava kevenemään.
7. Neuvolapalveluissa toimintamallin muutos mahdollistaa paikallisten tilojen joustavamman käytön. Osa neuvolapalveluista toteutetaan sosiaali- ja terveysasemien yhteydessä, joissa on laajemmat aukioloajat ja palvelutarjonta.
8. Perhekeskuksien toimintaa kehitetään edelleen tiiviissä yhteistyössä kuntien, järjestöjen ja seurakuntien kanssa yhteisövaikuttavuuden keinoin.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 359

26.11.2025

09.12.2025

9. Ikääntyneiden päivätoiminnan kokonaisuudessa kehitetään seniorikeskustoimintaa edelleen yhteistyössä kuntien, järjestöjen ja seurakuntien kanssa, talouden reunaehdot huomioiden.

Palaute lausuntokierrokselta 8.10.-5.11.2025

Lausuntoaikana 8.10.-5.11.2025 kuultiin laajasti henkilöstöä, hyvinvointialueen eri toimielimiä, asukkaita ja eri sidosryhmiä. Palaute on analysoitu. Lausuntoyhteenveto sekä linkit tullesiin kommentteihin lisätään Keski-Suomen hyvinvointialueen verkkosivuille osoitteeseen hyvaks.fi/palveluverkko. Kokonaisuudessaan palautetta saatiin seuraavalla tavalla:

Palvelu tai keruutapa	Kohderyhmä	Määrä
Henkilöstö		
Tiimatehtävä / Henkilöstön webropol	Koko henkilöstö	346 vastausta
Henkilöstön kannanotot lausuntopalvelu, kirjaamo	Henkilöstö	4 kannanottoa
Asukkaat, asiakkaat ja erityisryhmät		
Otakantaa.fi	Asukkaat	474 kannanottoa
Paperilomakkeet	Asukkaat	40 paperilomaketta
Asukastilaisuudet	Asukkaat	Teams tilaisuudet: 9.10., 13.10., 14.10. Yleisötilaisuudet Pihtipudas 20.10., Jyväskylä 22.10., Joutsa 29.10.
Asiakastytytyväisyyden kehittäjäryhmä	Kokemusasiantuntijat, vertaistukihenkilöt	2.10. ja 23.10. sekä padlet-työskentely 8.10. – 31.10.
Asiakasraati	Ao raati	4/12 vastaajaa, Forms-kysely
Maahanmuuttajat	Asukkaat	15.10. MOVE-verkoston kokous, 27.10. MONIKKO-ikäntyneiden maahanmuuttajien tilaisuus Huhtasuolla, 7.11. monikulttuurisuusverkosto
Romanit	Romanityöryhmän kautta	23.10. avoin tilaisuus, ei osallistujia
Lapset	Lapsiparlamentti	
Sidosryhmät		
Lausunnot	Kaikki sidosryhmät	Lausuntopalvelu: 68
Palveluntuottajien foorumi	Palveluntuottajat	22.10. Lisäksi kommentointimahdollisuus kaksi viikkoa webropol-linkin kautta
Järjestöjen ja seurakuntien foorumi	Järjestöt ja seurakunnat	29.10. Lisäksi kommentointimahdollisuus webropol-linkin kautta
Adressit, kirjaamo	Kaikki sidosryhmät	Adresseja 11 kpl
Kunnat	Keski-Suomen kunnat	21

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 359

26.11.2025
09.12.2025

Kuntien vaikuttamistoimielimet	Vanhus- ja vammaisneuvostot sekä nuorisovaltuustot	18
Muut sidosryhmät	Järjestöt, seurakunnat, poliittiset järjestöt, erityisryhmät, palveluntuottajat	42

Lautakunnat ja vaikuttamistoimielimet ovaat antaneet lausuntonsa palveluverkkoesitykseen. Lautakunnat näkevät, että palveluverkkouudistus tarvitaan toiminnan ja talouden tasapainoon saattamiseksi. Lautakuntien ja vaikuttamistoimielinten lausunnot ovat esityslistan oheisaineistona.

Kokonaisuutena lausuntokierrokselta saatu palaute on hyvin samankaltainen palveluverkkotyön ensimmäisen vaiheen palautteen sekä vaikutusten alustavan ennakoarvioinnin kanssa.

Lausunnoissa tunnistettiin laajasti hyvinvointialueen vaikea taloudellinen tilanne ja tarve uudistaa palveluverkkoa. Samalla kuitenkin korostui huoli siitä, että muutokset voivat heikentää palvelujen saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta erityisesti ikääntyneiden, pitkäaikaissairaiden, vammaisten, maahanmuuttajien ja vähävaraisten kohdalla, mikäli etäisyys palveluihin kasvaa. Kunnat ja sidosryhmät toivoivat konkreettisempaa tietoa korvaavista palveluista, erityisesti liikkuvista palveluista palvelupisteisiin. Lisäksi toivottiin vaikutusten arviointia Kela-kyyteihin, elinvoimaan ja huoltovarmuuteen. Useat painottivat toimeenpanon, muutoksenhallinnan ja viestinnän roolia, kun palveluverkkoa uudistetaan. Henkilöstö arvioi muutosten lisäävän epävarmuutta ja kuormitusta erityisesti lakkautusuhan alla olevissa yksiköissä. Yhteinen viesti oli, että uudistukset on tehtävä hallitusti, alueelliset erityispiirteet huomioiden ja sekä asukkaiden että henkilöstön tuki ja osallisuus varmistuen.

Palveluverkkomateriaalia on täydennetty saadun palautteen perusteella. Erityisesti on tarkennettu liikkuvien palvelujen kuvausta, arvioitu vaikutuksia Kela-taksikyytien määriin ja kustannuksiin sekä lisätty arviota valmiuden ja varautumisen näkökulmasta. Elinvoimavaikutukset sisältyvät osaksi laajempaa vaikutusten arviointia. Myös toimipistekohtaista tietoa korvaavista toimintamalleista on lisätty.

Muutokset palveluverkkoesitykseen

Palveluverkkoesitykseen ei ole tehty varsinaisia toimipistemuutoksia 8.10.2025 julkaisun jälkeen. Ainoa toimipisteisiin liittyvä tarkennus koskee Keltinmäen päiväkeskusta: vuokrasuhteen päättymisen kiristyneiden vuokraehtojen vuoksi oli aiemmin mainittu vain palveluverkko 1:n toimeenpanon raportoinnissa. Koska kyseessä on

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 359

26.11.2025
09.12.2025

palveluverkkomääritelmän mukainen palvelu, se on nyt sisällytetty päivitettyyn palveluverkko 2 -esitykseen. Keltinmäen päiväkeskuksen lakkauttamisen kustannusvaikutus (-241 000 €) on lisätty kustannuslaskelmiin.

Arviointityöryhmän huomio vuoden 2026 talousarvioon liittyen

Arviointityöryhmän on kokouksessaan 26.9.2025 todennut, että se pitää välttämättömänä, että talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2027–2028 jatkovalmistelussa etsitään ja määritellään toimenpiteet hyvinvointialueen toimintojen uudistamiseksi ja sopeuttamiseksi siten, että vuonna 2026 saavutetaan tilanne, jossa hyvinvointialueelle ei kerry uutta alijäämää. Samalla on valmisteltava, yhteistyössä arviointiryhmän kanssa, sellaiset toimintatapojen uudistustoimenpiteet, joilla saavutetaan edelleen tuntuvia kustannussäästöjä. Talousarvioon 2026 ja taloussuunnitelmaan 2027–2028 suunniteltavat toimenpiteet toimintojen uudistamiseksi ja sopeuttamiseksi tulee päättää ja toimeenpanna siten, että ne vaikuttavat hyvinvointialueen talouteen mahdollisimman nopeasti. Toimenpiteistä päättämistä ja päätösten täytäntöönpanoa ei tule jättää taloussuunnitelmakauden loppuvuosille.

Talous

Palveluverkkoesitys sopeuttaa hyvinvointialueen taloutta 18,7 M€

Vaikutusten ennakoarviointi

Vaikutusten ennakoarviointi on esityslistan oheisaineistona.

Toimivalta

Hallintosääntö 16 §

Esittelijä

Vs. hyvinvointialuejohtaja Kallimo Kati

Päätösehdotus

Aluehallitus hyväksyy Keski-Suomen hyvinvointialueen palveluverkkotyön toisen vaiheen esityksen ja lähettää sen edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.

Asian kokouskäsitely:

Aluehallituksen jäsenet Tapani Kiminkinen ja Jouko Nykänen ilmoittivat olevansa esteellisiä (peruste: Hallintolaki 28.1 § kohta 5, yhteisöjäävi)

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 359

26.11.2025
09.12.2025

asian käsittelyssä ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 10.35–13.10. Kiminkisen sijasta kokoukseen osallistui varajäsen Sari Hovila ja Nykäsen sijasta varajäsen Sanna Hintikka.

Asian käsittelyn aikana pidettiin kokoustauko klo 11.43-12.30.

Aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Lotta Ahola poistui kokouksesta klo 12.45 § 359 aikana. Ahola sijasta kokoukseen saapui varajäsen Santeri Lohi klo 12.45.

Marika Visakorpi-Kemppainen teki kokouksessa seuraavan muutosehdotuksen:

- "1) neuvola jatkaa Huhtasuolla nykyisissä tiloissa. Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta arvioi vuoden 2026 aikana, missä palvelut tuotetaan vuoden 2026 jälkeen ottaen huomioon alueen erityispiirteet ja lapsimäärän ja että
- 2) varmistetaan niiden toimipisteiden riittävä henkilöstöresurssi, joihin ohjautuu palveluverkkomuutoksista johtuen lisää asiakkaita."

Jukka Haaparanta, Sari Hovila ja Elma Hyöky kannattivat Marika Visakorpi-Kemppaisen ehdotuksen kohtaa 2, terveyspalveluiden resurssivarmistusta koskevaa lisäysehdotusta.

Irma Hirsjärvi kannatti Marika Visakorpi-Kemppaisen tekemää ehdotusta kokonaisuudessaan.

Riikka Rantanen teki kokouksessa seuraavan muutosehdotuksen:

- "1) Huhtasuolla säilytetään neuvola ja
- 2) Huhtasuolla mahdollistetaan sote-pisteen toiminta tarkoituksenmukaisella tavalla."

Sanna Hintikka kannatti Riikka Rantasen tekemää ehdotusta. Lisäksi Hintikka ehdotti sote-pisteiden toimintaan seuraavaa:

"Konneveden, Pihtiputaan ja Kuoreveden terveysasemilla toimivaa hoidonjatkuvuuden mallia ei lopeteta, vaan lääkäri/hoitaja-työpari pitää jatkossa lähivastaanottoa siten, että nykyiset käyntimäärät voidaan toteuttaa vähintään puolet. Loppu tarvittavista käynneistä/kontakteista toteutetaan ensisijaisesti etä-, ja digipalveluina, ja toissijaisesti sopivalla soteasemalla. Toimintaa varten etsitään uudet (yhteiskäyttö) tilat, jotka mahdollistavat monipalvelun. Muille syntyville sote-pisteille tarjotaan mahdollisuus ammatinharjoittajamallilla tuotetuille lääkäripalveluille."

Jukka Haaparanta ja Mauno Vanhala kannattivat Sanna Hintikan tekemää ehdotusta.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 359

26.11.2025
09.12.2025

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että koska on tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, on suoritettava äänestykset 1-5.

Äänestys 1: Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen nimenhuutoäänestyksellä seuraavasti:

JAA Marika Visakorpi-Kemppaisen ehdotus: neuvola jatkaa Huhtasuolla nykyisissä tiloissa. Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta arvioi vuoden 2026 aikana, missä palvelut tuotetaan vuoden 2026 jälkeen ottaen huomioon alueen erityispiirteet ja lapsimäärän.

Ei Riikka Rantasen ehdotus: Huhtasuolla säilytetään neuvola.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 9 JAA-ääntä (Santeri Lohi, Jouni Flyktman, Jukka Haaparanta, Irma Hirsjärvi, Elma Hyöky, Sari Hovila, Mauno Vanhala, Marika Visakorpi- Kemppainen ja Jani Ylälehto) ja 4 EI-ääntä (Sanna Hintikka, Ilkka Mikkonen, Tuula Peltonen ja Riikka Rantanen).

Äänestys 2: Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen nimenhuutoäänestyksellä seuraavasti:

JAA Pohjaehdotus

Ei Marika Visakorpi-Kemppaisen ehdotus: neuvola jatkaa Huhtasuolla nykyisissä tiloissa. Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta arvioi vuoden 2026 aikana, missä palvelut tuotetaan vuoden 2026 jälkeen ottaen huomioon alueen erityispiirteet ja lapsimäärän.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 4 JAA-ääntä (Santeri Lohi, Jouni Flyktman, Elma Hyöky ja Ilkka Mikkonen) ja 9 EI-ääntä (Jukka Haaparanta, Irma Hirsjärvi, Sanna Hintikka, Sari Hovila, Tuula Peltonen, Riikka Rantanen, Mauno Vanhala, Marika Visakorpi-Kemppainen ja Jani Ylälehto).

Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että aluehallitus hyväksyi Marika Visakorpi-Kemppaisen tekemän muutosesityksen.

Äänestys 3: Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen nimenhuutoäänestyksellä seuraavasti:

JAA Pohjaehdotus

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 359

26.11.2025
09.12.2025

Ei Marika Visakorpi-Kemppaisen ehdotus: varmistetaan niiden toimipisteiden riittävä henkilöstöresurssi, joihin ohjautuu palveluverkkomuutoksista johtuen lisää asiakkaita.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 2 JAA-ääntä (Santeri Lohi ja Jouni Flyktman) ja 11 EI-ääntä (Jukka Haaparanta, Irma Hirsjärvi, Elma Hyöky, Sanna Hintikka, Ilkka Mikkonen, Sari Hovila, Tuula Peltonen, Riikka Rantanen, Mauno Vanhala, Marika Visakorpi-Kemppainen ja Jani Ylälehto)

Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että aluehallitus hyväksyi Marika Visakorpi-Kemppaisen tekemän muutosesityksen.

Äänestys 4: Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen nimenhuutoäänestyksellä seuraavasti:

JAA Pohjaehdotus

Ei Riikka Rantasen ehdotus: Huhtasuolla mahdollistetaan sote-pisteen toiminta tarkoituksenmukaisella tavalla.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 8 JAA-ääntä (Santeri Lohi, Jouni Flyktman, Jukka Haaparanta, Irma Hirsjärvi, Elma Hyöky, Sanna Hintikka, Marika Visakorpi-Kemppainen ja Jani Ylälehto) ja 5 EI-ääntä (Sari Hovila, Ilkka Mikkonen, Tuula Peltonen, Riikka Rantanen ja Mauno Vanhala).

Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että aluehallitus hyväksyi vs. hyvinvointialuejohtajan pohjaesityksen.

Äänestys 5: Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen nimenhuutoäänestyksellä seuraavasti:

JAA Pohjaehdotus

Ei Sanna Hintikan ehdotus: Konneveden, Pihtiputaan ja Kuoreveden terveysasemilla toimivaa hoidonjatkuvuuden mallia ei lopeteta, vaan lääkäri/hoitaja-työpari pitää jatkossa lähivastaanottoa siten, että nykyiset käyntimäärät voidaan toteuttaa vähintään puolet. Loppu tarvittavista käynneistä/kontakteista toteutetaan ensisijaisesti etä-, ja digipalveluina, ja toissijaisesti sopivalla soteasemalla. Toimintaa varten etsitään uudet (yhteiskäyttö)tilat, jotka mahdollistavat monipalvelun. Muille syntyville sote-pisteille

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 359

26.11.2025
09.12.2025

tarjotaan mahdollisuus ammatinharjoittajamallilla tuotetuille lääkäripalveluille.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 4 JAA-ääntä (Santeri Lohi, Jouni Flyktman, Elma Hyöky ja Riikka Rantanen) ja 9 EI-ääntä (Jukka Haaparanta, Irma Hirsjärvi, Sanna Hintikka, Sari Hovila, Ilkka Mikkonen, Tuula Peltonen, Mauno Vanhala, Marika Visakorpi-Kemppainen ja Jani Ylälehto).

Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että aluehallitus hyväksyi Sanna Hintikan tekemän muutosesityksen.

Esittelijä Kati Kallimo, aluehallituksen jäsen Elma Hyöky, aluehallituksen jäsen Jouni Flyktman, aluehallituksen varajäsen Santeri Lohi ja aluehallituksen 2. varapuheenjohtaja Riikka Rantanen jättivät äänestyksen 5 osalta eriävän mielipiteen. Elma Hyöky, Jouni Flyktman, Santeri Lohi ja Riikka Rantanen jättivät eriävän mielipiteensä kirjallisena (liitteenä).

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin seuraavilla lisäyksillä:

- 1) Neuvola jatkaa Huhtasuolla nykyisissä tiloissa. Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta arvioi vuoden 2026 aikana, missä palvelut tuotetaan vuoden 2026 jälkeen ottaen huomioon alueen erityispiirteet ja lapsimäärän.
- 2) Niiden toimipisteiden riittävä henkilöstöresurssi varmistetaan, joihin ohjautuu palveluverkkomuutoksista johtuen lisää asiakkaita.
- 3) Konneveden, Pihtiputaan ja Kuoreveden terveysasemilla toimivaa hoidonjatkuvuuden mallia ei lopeteta, vaan lääkäri/hoitaja-työpari pitää jatkossa lähivastaanottoa siten, että nykyisistä käyntimääristä voidaan toteuttaa vähintään puolet. Loppu tarvittavista käynneistä/kontakteista toteutetaan ensisijaisesti etä-, ja digipalveluina, ja toissijaisesti sopivalla soteasemalla. Toimintaa varten etsitään uudet (yhteiskäyttö)tilat, jotka mahdollistavat monipalvelun. Muille syntyville sotepeisteille tarjotaan mahdollisuus ammatinharjoittajamallilla tuotetuille lääkäripalveluille.

Kirjallisesti jätetyt eriävät mielipiteet ovat pöytäkirjan liitteenä.

Aluevaltuusto 09.12.2025
1163/00.01.01.04/2025

Selostus asiasta

Palveluverkkoesitykseen on tehty aluehallituksen esittämät muutokset.

Aluehallitus	§ 359	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Oheisaineistona olevaa lausuntoyhteenvedoa on päivitetty adressien määrän osalta. Adresseja on saapunut 3.12.2025 mennessä yhteensä 13 kappaletta.

Päätösehdotus

Aluevaltuusto hyväksyy liitteenä olevan Keski-Suomen hyvinvointialueen palveluverkkotyön toisen vaiheen esityksen.

Päätös

Liitteet

Liite 3 Sosiaali- ja terveystieteiden palveluverkkotyön toinen vaihe 2025 (26.11.2025)

Liite 4 Aluehallitus 26.11.2025 § 359 Eriävä mielipide Elma Hyöky ym

Oheisaineisto

Palveluverkkotyö vaikutusten ennakoarviointi laaja 2025 (26.11.2025)

Diat palvelukohtainen vaikutusten arviointi - palveluverkko vaihe 2 (26.11.2025)

Lausuntoyhteenvedo (3.12.2025)

Nuorisovaltuuston lausunto vaiheen 2 palveluverkkoesitykseen

Vanhusneuvoston lausunto hyvinvointialueen palveluverkkoesitykseen

Vammaisneuvoston lausunto hyvinvointialueen palveluverkkoesitykseen

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan lausunto

palveluverkkoesitykseen, vaihe 2

Turvallisuuslautakunta lausuntoluonnos sosiaali- ja terveydenhuollon

palveluverkkouudistuksesta, 2. vaihe

Keski-Suomen hyvinvointialueen arviointimenettely, arviointiryhmän

kokous nro 2, kokouksen pöytäkirja 26.9.2025, VN/1913/2025-VM-92,

6.10.2025

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 35	08.10.2025
Turvallisuuslautakunta	§ 46	22.10.2025
Aluehallitus	§ 360	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

98**Ensihoidon palvelutasopäätös 2025-2027**

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 08.10.2025 § 35

Valmistelijat Ensihoitopäällikkö Anssi Aunola p. 040 832 1510 ja
Ensihoidon ylilääkäri Tomi Kavasmaa p. 050 564 1824

Selostus asiasta

Ensihoidon sisällöstä, sekä ensihoitopalvelun tavoitteista ja tehtävistä säädetään Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa ensihoitopalvelusta 585/2017.

Asetuksen 4 §:n mukaisesti palvelutasopäätöksessä tulee määritellä ensihoitopalvelun tavoittamisajat yhteistyöalueittain ja muu sisältö ensihoitopalvelun toiminta-alueella. Lisäksi päätöksessä määritellään ensihoitopalvelun järjestämistapa, palvelun sisältö, ensihoitopalveluun osallistuvilta edellytetty koulutus, väestön tavoittamista kuvaavat tavoiteajat yhteistyöalueittain yhdenvertaisesti valmisteltuna, ja muut alueen ensihoitopalvelun järjestämisen kannalta tarpeelliset seikat.

Palvelutasopäätöksen on perustuttava ensihoitokeskuksen johdolla yhteistyöalueittain valmistettavaan riskianalyysiin. Palvelutasopäätöksessä yhteistyöalueen hyvinvointialueet jaetaan yhden neliökilometrin kokoisiksi soluiksi, jotka luokitellaan riskialueluokkiin 5 §:ssä säädetyllä tavalla. Alueluokitus perustuu Suomen Ympäristökeskuksen (SYKE) taajamaluokitukseen. Palvelutasopäätöksessä määritellään tehtävien tavoittaminen 7 §:ssä kuvatulla tavalla. Riskianalyysi perustuu Suomen Ympäristökeskuksen (SYKE) pohjautuvaan taajamaluokitukseen, ja edelleen niistä johdettuihin riskialueluokkiin. Riskianalyysissä on otettava huomioon alueluokituksen lisäksi liikenteelliset seikat, alueen erityiset onnettomuusriskit ja niistä todennäköisesti aiheutuvien henkilövahinkojen määrä sekä muut ensihoitopalvelun kysyntään vaikuttavat tekijät. Palvelutasopäätöksessä on otettava huomioon eri viranomaisten näkökulmat ja riskianalyysit.

Taustaa ensihoidon palvelutasopäätös -asiakirjan valmistelulle

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 35	08.10.2025
Turvallisuuslautakunta	§ 46	22.10.2025
Aluehallitus	§ 360	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Keski-Suomen ensihoidon palvelutasopäätös on osa hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelmaa. Keski-Suomen hyvinvointialueen ensihoidon palvelutasopäätös on hyväksytty syksyllä 2023 vuosille 2024–2027.

Ensihoidon palvelutasopäätös on keskeisin ensihoitotoimintaa ohjaava asiakirja. Palvelutasopäätöksessä määritetään ensihoitopalvelun järjestämistapa, palvelun sisältö, toimintaan osallistuvilta vaadittava koulutus, väestön tavoittamista kuvaavat tavoiteajat (YTA-tasolla valmistellen) ja muut ensihoitopalvelun järjestämisen kannalta tarpeelliset seikat.

Palvelutasopäätöksen osana laaditaan riskianalyysi, jossa otetaan huomioon alueluokituksen ja aikatavoitteiden lisäksi ensihoitopalvelun kysyntään ja toimintaan vaikuttavat seikat, joilla on merkitys ensihoitopalvelun ajalliseen tai alueelliseen normaalitilanteesta poikkeavaan kysyntään ja siihen varautumiseen. Huomioitavia osa-alueita ovat esim. liikenteelliset seikat, alueen erityiset onnettomuusriskit sekä niistä todennäköisesti aiheutuvien henkilövahinkojen määrä. Lisäksi on huomioitava maantieteelliset seikat, kuten vesistöt ja ensihoitopalvelun tarpeen kausimuutokset. Myös eri viranomaisten näkökulmat ja riskianalyysit vaikuttavat lopulliseen palvelutasopäätökseen. Ensihoitopalvelu on suunniteltava ja toteutettava yhteistyössä päivystävien terveydenhuollon toimipisteiden kanssa (mukailtu STM:n muistiosta koskien asetusta ensihoitopalvelusta 2017).

Perustelut

Ensihoidon osalta on toiminnan kehittämisen ja talouden hallinnan vuoksi tarpeen päivittää ensihoidon palvelutasopäätös vastaamaan tämänhetkistä tilannetta. Ensihoidon tehtävämäärät ovat laskeneet merkittävästi vuoden 2023 jälkeen hätäkeskuslaitoksen riskinarvio-ohjeen päivityksen jälkeen. Keski-Suomen hyvinvointialueella aloittaa 1.10.2025 sosiaali- ja terveystieteiden tilannekeskus toimintansa, mikä vaikuttaa ensihoidon toimintaan.

Ensihoitopalvelun organisaatiomuutos on saatu vietyä loppuun saakka. Ensihoitopalvelun toiminnallisia ja kehittämismuutoksia on aloitettu suunnittelemaan sekä toteuttamaan kesän 2025 aikana. Ensihoidon palvelutasopäätöksen osalta on valmistelu päivitys. Ensihoidon palvelutasopäätöksen päivityksen myötä ensihoitopalvelu toteutetaan kustannustehokkaammin.

Ensihoidon tärkein tehtävä on hätätilapotilaiden tavoittaminen asetettujen tavoiteaikojen sisällä. Ensihoidon resursointi on ollut tähän asti riippumatonta tarpeen vaihteluun nähden. Ensihoidon tarpeet kuitenkin vaihtelevat

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 35	08.10.2025
Turvallisuuslautakunta	§ 46	22.10.2025
Aluehallitus	§ 360	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

vuorokauden aikojen, viikonpäivien ja kuukausien välillä. Lisäksi ensihoitopalvelu odottaa sosiaali- ja terveystalouden tilannekeskuksen myötä ensihoitoyksiköiden tehtävien määrän edelleen vähenevän merkittävästi. Ensihoidon kustannustehokas järjestäminen edellyttää mahdollisuutta käyttää resursseja dynaamisesti tarpeen mukaisesti. Käytännössä tämä tarkoittaa ensihoidon kenttäjohtajien toimesta yksiköiden siirtämistä tai valmiuden hyödyntämistä eri paikkoihin ja ensihoitopalvelun esihenkilöiden tekemää resurssien arviointia ja säätämistä tarpeen mukaiseksi. Tässä onnistutaan hyödyntäen kehittyvää tiedolla johtamista ja aikaisempien vuosien kokemuksia tehtävämääristä eri aikoina. Samalla luovutaan yksityisten palveluntuottajien käyttämisestä ensihoitopalvelussa eli koko ensihoitopalvelu tuotetaan omana toimintana, mikä maksimoi resurssiohjauksen mahdollisuudet.

Keski-Suomen ensihoito siirtyy kokonaan viranomaisten yhteisen kenttäjohtajajärjestelmän (KEJO) sekä kansalliseen ensihoidokertomuksen käyttöön, joiden avulla Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos (THL) kokoaa kansallisesti hyvinvointialueille tietoa ensihoidosta. THL:ltä palautuvaa tietoa voidaan analysoida laajemmin hyvinvointialueella sekä hyödyntää toiminnan ohjaamisessa. Ensihoitopalvelun toimintaa tehostetaan ja resurssien operatiivista johtamista sekä hallintaa lisätään.

Lisäksi hallitusohjelmaan on kirjattu, että ensihoitoon liittyvien kuljetusten rahoitusvastuu siirretään kokonaisuudessaan hyvinvointialueille parlamentaarisen monikanavarahoitustyöryhmän ehdotuksen mukaisesti. Kyseisen uudistuksen valmistelu on käynnissä sosiaali- ja terveysministeriössä. Muutos on ollut hyvinvointialueiden ensihoidosta vastaavien lausuntokierrokselle keväällä 2025. Alkuperäinen aikataulu oli vuoden 2026 alusta mutta tämänhetkisen tiedon perusteella muutoksen ajankohta on vuoden 2027 alusta. Monikanavarahoituksen päättymisen vaikutuksia ei voida täysin arvioida vielä tässä vaiheessa.

Talous

Ensihoidon palvelutasopäätöksen ajantasaistamisen ja sosiaali- ja terveystalouden tilannekeskuksen aloituksen myötä saadaan

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 35	08.10.2025
Turvallisuuslautakunta	§ 46	22.10.2025
Aluehallitus	§ 360	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

talousarvion vaatimia säästöjä, kun asiakkaiden palveluita päivitetään ja tehostetaan hyvinvointialueen ensihoitopalveluiden toimintaa nykyisestä, jolloin asiakkaalle pystytään järjestämään sekä oikea-aikaisia, että kustannustehokkaita palveluita ja saadaan tehostettua ensihoitopalveluiden resurssien käyttöä. Ensihoidon toiminnan kehittämisen ja toteuttamisen suunnitelma vuoden 2027 loppuun mennessä on vähentää kustannuksia yhteensä 2 miljoonan euron verran. Talousvaikutukset on otettu huomioon laadittaessa ensihoidon talousarviota vuodelle 2026.

Valmistelun aikataulu

Ensihoidon palvelutasopäätöksen käsittelyprosessia ja aikataulua voidaan tarkastella asian käsittelyn yhteydessä kokouksessa. Tavoitteena on, että aluevaltuuston hyväksymä ensihoidon palvelutasopäätös astuisi suunnitelman mukaisesti voimaan 1.1.2026.

Hallintosäännön 18 §:n mukaisesti turvallisuuslautakunta valmistelee esityksen ensihoidon palvelutasopäätöksestä. Turvallisuuslautakunta käsittelee asiaa kokouksessaan 22.10.2025.

Toimivalta asiassa

Hallintosääntö § 18

Esittelijä	Toimialajohtaja, sosiaali- ja terveysterveyst Kallimo Kati
Päätösehdotus	Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta toteaa, ettei sillä ole huomautettavaa liitteen mukaiseen ensihoidon palvelutasopäätökseen.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merja Lahtinen saapui pykälän käsittelyn aikana, klo 17.48.
Jarna Virtanen poistui pykälän käsittelyn aikana, klo 18.08.
Anssi Aunola poistui pykälän käsittelyn jälkeen, klo 18.18.

Turvallisuuslautakunta 22.10.2025 § 46

Valmistelija ensihoitopäällikkö Anssi Aunola p. 040 832 1510

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 35	08.10.2025
Turvallisuuslautakunta	§ 46	22.10.2025
Aluehallitus	§ 360	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Selostus asiasta Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta on käsitellyt ensihoidon palvelutasopäätöstä koskevan asian kokouksessaan 8.10.2025 ja todennut, ettei sillä ole huomautettavaa kokouksessa esiteltyyn palvelutasopäätökseen.

Teknisenä korjauksena pykälätekstiin lisätään seuraava teksti: "Hyvinvointialueen aluevaltuusto on hyväksynyt ensihoidon palvelutasopäätöksen 14.11.2023 vuosiksi 2024–2027 ja tässä asiakirjassa on kyse sen päivittämisestä".

Aluevaltuusto päättää ensihoidon palvelutasosta hallintosäännön 16 §:n mukaisesti.

Ensihoitopäällikkö Anssi Aunola on kokouksessa läsnä esittelemässä asiaa.

Toimivalta

Hallintosääntö § 18

Esittelijä Toimialajohtaja, pelastusjohtaja, pelastustoimi Mensala Ville

Päätösehdotus Turvallisuuslautakunta päättää esittää aluehallitukselle, että ensihoidon palvelutasopäätös esitetään liitteen mukaisesti aluevaltuuston hyväksyttäväksi.

Asian kokouskäsitely:

Ensihoitopäällikkö Anssi Aunola esitteli asian kokouksessa klo 13.05–13.15.

Anssi Aunola poistui kokouksesta klo 13.49 asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Keskustelun edetessä Tapani Mäki teki seuraavan muutosesityksen:

"Esitän päätettäväksi, että Keski-Suomen hyvinvointialueen ensihoidon palvelutasopäätöksessä on määriteltynä ja kirjattuna yksiköiden asemapaikat, palveluverkon selkeyden, saatavuuden ja hallinnan takia, jolla varmistetaan maakunnan ensihoitovalmius. Koska palveluverkkomuutoksessa terveyspalveluita, tk-päivystyksiä ja osastojen määrää vähennetään keskittämällä, maakunnan tulee säilyttää

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 35	08.10.2025
Turvallisuuslautakunta	§ 46	22.10.2025
Aluehallitus	§ 360	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

ensihoitoyksiköiden valmius. Esitän, että ensihoitoyksiköiden määrää ei saa laskea nykyisestä 24:stä. Lisäksi tulee huomioida hoitotason valmius maakunnassa.”

Jäsenet Anu Krook ja Mika Kyrö kannattivat Tapani Mäen esitystä. Anu Krook peruutti kannatuksensa käsiteltäessä Hannu Ahon muutosesitystä.

Keskustelun edetessä Hannu Aho teki pohjaesitystä täydentävän muutosesityksen:

”Mahdollisissa hyvinvointialueen palvelujen muutoksissa tulee huomioida ensihoidon hoitotason valmius koko maakunnassa.”

Jyrki Ahlgren kannatti Hannu Ahon esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty pohjaesityksestä poikkeavat kannatetut esitykset, on suoritettava äänestys. Jäsen Kari Kiiskinen ehdotti äänestystavaksi suullista nimenhuutoäänestystä, joka hyväksyttiin yksimielisesti. Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen Tapani Mäen tekemästä muutosehdotuksesta. Jäsenet, jotka kannattavat Tapani Mäen ehdotusta vastaavat sanalla JAA, jäsenet jotka kannattavat Hannu Ahon täydennettyä pohjaesitystä vastaavat sanalla EI. Suoritettuna äänestyksessä annettiin kaksi (2) JAA ääntä (Mika Kyrö ja Tapani Mäki) sekä 11 EI ääntä (Sari Kokko, Jyrki Ahlgren, Hannu Aho, Sinikka Jäntti, Kari Kiiskinen, Anne Kovanen, Anu Krook, Moona Seppä, Ilari Suuronen, Noora Vahvaselkä-Lahtinen, Katri Asp-Dalfidan).

Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että turvallisuuslautakunta hyväksyi Hannu Ahon tekemän pohjaesitystä täydentävän muutosesityksen äänin 11–2.

Tapani Mäki jätti äänestyksen jälkeen eriävän mielipiteen kirjallisena (liitteenä).

Puheenjohtaja totesi, että turvallisuuslautakunnan on suoritettava äänestys Hannu Ahon tekemästä pohjaesitystä täydentävästä muutosesityksestä. Äänestys suoritettiin nimenhuutoäänestyksenä.

Jäsenet, jotka kannattavat esittelijän tekemää pohjaesitystä vastaavat sanalla JAA, ja jäsenet, jotka kannattavat Hannu Ahon tekemää pohjaesitystä täydentävää muutosesitystä vastaavat sanalla EI. Suoritettuna nimenhuutoäänestyksessä annettiin kolme (3) JAA ääntä (Sari Kokko, Anne Kovanen, Noora Vahvaselkä-Lahtinen), 10 EI ääntä (Katri Asp-Dalfidan, Jyrki Ahlgren, Hannu Aho, Sinikka Jäntti, Kari

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 35	08.10.2025
Turvallisuuslautakunta	§ 46	22.10.2025
Aluehallitus	§ 360	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Kiiskinen, Anu Krook, Mika Kyrö, Tapani Mäki, Moona Seppä, Ilari Suuronen).

Äänestysten jälkeen kokouksessa pidettiin tauko ennen päätöksentekoa klo 14.26–14.31.

Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että äänestyksen voitti Hannu Ahon pohjaesitystä täydentävä muutosesitys äänin 10–3.

Päätös

Turvallisuuslautakunta päätti esittää aluehallitukselle, että ensihoidon palvelutasopäätös esitetään liitteen mukaisesti aluevaltuuston hyväksyttäväksi ja mahdollisissa hyvinvointialueen palvelujen muutoksissa tulee huomioida ensihoidon hoitotason valmius koko maakunnassa.

Ville Mensala jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Sari Kokko jätti päätöksestä eriävän mielipiteen kirjallisena (liitteenä).

Aluehallitus 26.11.2025 § 360

Valmistelija

ensihoitopäällikkö Anssi Aunola, p. 040 832 1510

Selostus asiasta

Yleistä

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta on käsitellyt ensihoidon palvelutasopäätöstä koskevan asian kokouksessaan 8.10.2025 § 35 ja todennut, ettei sillä ole huomautettavaa kokouksessa esiteltyyn palvelutasopäätökseen.

Turvallisuuslautakunta on käsitellyt ensihoidon palvelutasopäätöstä koskevan asian kokouksessaan 22.10.2025 § 46. Turvallisuuslautakunta päätti esittää aluehallitukselle, että ensihoidon palvelutasopäätös esitetään liitteen mukaisesti aluevaltuuston hyväksyttäväksi ja mahdollisissa hyvinvointialueen palvelujen muutoksissa tulee huomioida ensihoidon hoitotason valmius koko maakunnassa.

Ensihoitopalvelun ensihoitoyksiköiden muuttaminen perustasolta hoitotasolle lisää ympärivuorokautisen yksikön osalta kustannuksia noin

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 35	08.10.2025
Turvallisuuslautakunta	§ 46	22.10.2025
Aluehallitus	§ 360	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

60 000 €/yksikkö, sisältäen palkat ja materiaalit. Ensihoitopalvelun perustason ensihoitoyksiköt ovat laajemmilla oikeuksilla kuin ensihoitoasetuksessa on määritetty. Perustason ensihoitoyksiköillä on kyvykkyys myös potilaan lääkkeelliseen hoitoon. Ensihoitopalvelun mukaan hoitotason yksiköiden lisääminen ei ole tarpeellista. Hoitotason resurssien salliessa voidaan perustason yksikkö nostaa hoitotasoyksiköksi.

Aluevaltuusto päättää ensihoidon palvelutasosta hallintosäännön 16 §:n mukaisesti.

Toimivalta

Hallintosääntö 16 §

Esittelijä vs. hyvinvointialuejohtaja Kallimo Kati

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy ensihoidon palvelutasopäätöksen vuosille 2025–2027 liitteen mukaisesti.

Asian kokouks käsittely:

Esittelijä teki muutetun päätösehdotuksen:

”Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy ensihoidon palvelutasopäätöksen vuosille 2025-2027 liitteen mukaisesti, joka ei sisällä hoitotason yksiköiden lisäämistä.”

Päätös

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 09.12.2025
1336/00.02.04.02/2025

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää hyväksyä ensihoidon palvelutasopäätöksen vuosille 2025-2027.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 35	08.10.2025
Turvallisuuslautakunta	§ 46	22.10.2025
Aluehallitus	§ 360	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Päätös

Liitteet

- Liite 5 Keski-Suomen hyvinvointialueen ensihoidon palvelutasopäätös 2025-2027
- Liite 6 Sari Kokon eriävä mielipide / Turvallisuuslautakunta 22.10.2025 § 46
- Liite 7 Tapani Mäen eriävä mielipide / Turvallisuuslautakunta 22.10.2025 § 46

Aluehallitus	§ 300	28.10.2025
Aluehallitus	§ 361	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

99

Talousarvioesitys 2026 ja toiminta- ja taloussuunnitelma 2027-2030 sekä asiakasmaksujen ja laskutuksen yleiset perusteet

Aluehallitus 28.10.2025 § 300

Valmistelija talousjohtaja Aija Suntioinen p. 040 158 9985

Selostus asiasta

Yleistä

Keski-Suomen hyvinvointialueen talousarvion 2026 ja toiminta- ja taloussuunnitelman 2027–2030 valmistelu on käynnissä. Aluehallitus antoi vuoden 2026 talousarvion valmistelun suunnitteluohjeet kokouksessaan 24.6.2025 ja talousarvion valmistelun tilannetta on käsitelty aluehallituksessa syyskuun aikana. Hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitys julkaistiin 8.10.2025.

Keski-Suomen hyvinvointialueen talouden alijäämän kasvu taittuu talousarviovuonna eikä uutta alijäämää enää synny. Hyvinvointialue tekee nollatuloksen vuonna 2026 ja taseen kumulatiivinen alijäämä katetaan aluehallituksen taloussuunnitteluohjeen päätöksen mukaisesti vuonna 2030.

Hyvinvointialueen taloudellinen tilanne on vuonna 2026 poikkeuksellisen vaativa. Taloussuunnitelmakauden tavoitteena on luoda perusta talouden vakaalle kehitykselle tulevina vuosina. Tämä edellyttää merkittäviä sopeuttamistoimia ja tiukkaa talouden hallintaa koko organisaatiolta. Hyvinvointialueen perustehtävästä, asukkaiden lakisääteisten sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen turvaamisesta kuitenkin edelleen huolehditaan.

Valtiovarainministeriön käynnistämä hyvinvointialueen arviointimenettely jatkuu kesään 2026. Arviointiryhmän tehtävä on arvioida alueen taloudellinen tilanne ja laatia yhdessä hyvinvointialueen kanssa uskottava ja realistinen ohjelma talouden tasapainottamiseksi sekä rakentaa kestävä toimintamalli tulevaisuuteen.

Talous

Keski-Suomen hyvinvointialueen talouden tilanne on hyvinvointialueiden heikoin. Kertyneet alijäämät olivat vuoden 2024 lopussa 255 M€ ja myös vuoden 2025 talous on alijäämäinen. Valtion yleiskatteinen rahoitus ei

Aluehallitus	§ 300	28.10.2025
Aluehallitus	§ 361	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

mahdollista tämänhetkistä palveluiden laajuutta ja palvelutasoa. Palvelujen laajuutta ja palvelutasoa on alennettava rahoituksen tasoa vastaavaksi.

Kustannusten kasvu on taitettava alle hyvinvointialueiden keskimääräisen kustannusten kasvun. Tähän saakka kustannusten kasvu on ollut keskimääräistä suurempaa. Tilanne edellyttää uusista talouden sopeuttamistoimista päättämistä. Keski-Suomen hyvinvointialueella palvelujen laajuus ja palvelujen piirissä olevan väestön osuus on useissa palveluissa suurempi kuin muilla alueilla. Tämä mahdollistaa palvelujen tasokorjauksen ilman, että asukkaiden yhdenvertaisuus muihin alueisiin verrattuna heikentyy.

Sopeuttamistoimenpiteiden lisäksi hyvinvointialueella on parhaillaan käynnissä myös talouden ennakkoinnin ja johtamisen toimintamallien kehittäminen.

Hyvinvointialueen talouden tasapainottamisen tavoite on, että talous on tasapainossa vuonna 2026 ja kertyneet alijäämät katetaan vuoden 2030 loppuun mennessä. Vuoden 2026 tavoitteena on, että toiminnan rahoitus riittää kattamaan toiminnan kustannukset ja uutta alijäämää ei synny. Tämä edellyttää merkittävää toiminnan mukauttamista käytettävissä olevan rahoituksen tasoon. Vuoden 2027 tulos on suunniteltu ylijäämäiseksi siten, että kertyneiden alijäämien kattaminen saadaan alkuun.

Taloussuunnitelmakauden kustannustason kehittyminen vuoteen 2030 saakka on arvioitu käyttämällä tämänhetkisiä arvioita kustannustason kehitystä kuvaavien indeksien, palkkatarkistusten ja palvelutarpeen kehityksestä. Arvio valtion rahoituksen kehityksestä vuoteen 2030 saakka perustuu valtiovarainministeriön esittämään hyvinvointialueiden rahoituksen painelaskelmaan ja arvioihin sen jälkeisestä rahoituksen kehityksestä.

Alijäämien kattaminen vuoden 2030 loppuun mennessä edellyttää tämänhetkisen arvion mukaan yli 40 miljoonan euron vuosittaisia uusia sopeuttamistoimia vuosina 2027–2030. Talouden kääntäminen ensin tasapainoiseksi ja sen jälkeen ylijäämäiseksi tapahtuu suunnitelmakauden aikana, mutta siitä huolimatta kertyneitä alijäämiä ei ehditä kattamaan lainsäädännön edellyttämässä aikataulussa vuoden 2026 loppuun mennessä.

Sopeuttamistoimenpiteet

Talousarvioesitys sisältää sopeuttamistoimenpiteet, joilla tavoitellaan yhteensä 58 miljoonan euron vaikutuksia vuonna 2026.

Sopeuttamistoimenpiteet on valmisteltu sen mukaisesti, että toiminta sopeutetaan vuonna 2026 käytettävissä olevaan rahoitukseen.

Sopeuttamistoimenpiteet koskevat kaikkia toimialoja. Hyvinvointialueen

Aluehallitus	§ 300	28.10.2025
Aluehallitus	§ 361	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

kustannusrakenteessa sosiaali- ja terveyspalvelujen osuus on yli 75 %, joten sopeuttamistoimenpiteitä kohdentuu euromääräisesti eniten näihin palveluihin. Toimialakohtaisten toimenpiteiden lisäksi talousarvion henkilöstömenoihin vaikuttavat hyvinvointialuetasoiset toimenpiteet 5 miljoonaa euroa.

Toimenpiteiden kohdentamisessa on tarkasteltu erityisesti eroja palvelujen laajuudessa ja peittävyudessa tai tuotantokustannuksissa verrattuna muihin hyvinvointialueisiin ja toisaalta eroja hyvinvointialueen oman toiminnan eri yksiköiden välillä. Toimenpiteet sisältävät sekä palvelujen tuotannon tehostamisen toimenpiteitä, palveluiden järjestämistavan muutoksia, että palvelujen myöntämisen perusteiden tai sisällön muutoksia. Palvelujen toteutustavoissa, muodoissa ja sijainneissa tapahtuu muutoksia vuoden 2026 aikana, mutta hyvinvointialueen perustehtävästä, asukkaiden lakisääteisten sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen turvaamisesta huolehditaan edelleen.

Toimialojen katsaukset 2026

Konsernipalveluiden toimialalla talousarvio sisältää 11,3 miljoonan euron sopeutustoimenpiteet. Hallinnossa ja tukipalveluissa toteutetaan henkilöstövähennyksiä irtisanomismenettelyin sekä eläkepoistumaa hyödyntämällä. Taloutta sopeutetaan tilapäisesti myös lomautuksilla, jotka painottuvat johto- ja hallintotehtäviin. Tämän lisäksi supistetaan palvelu- ja tarvikehankintoja, lisenssikuluja, sekä koulutus- ja matkustuskustannuksia. Palveluverkko 1.0 ratkaisu ja tilojen vajaakäyttöasteen vähentäminen sekä palveluverkkoratkaisu 2.0 tuovat tilavuokrasäästöt sekä palvelutuotannon tukipalveluiden säästöjä. Smartum työsuhde-etu (100 euroa/työntekijä) jätetään tauolle vuodeksi 2026 talouden tasapainottamiskeinona sekä työterveyshuoltopalveluiden lakisääteisten palveluiden ylittävien palveluiden käyttöä rajoitetaan vuoden 2025 tapaan. Yleislääkäritasoisien työterveyshuollon palvelujen käyttö on mahdollista vasta kun palvelussuhde on kestänyt 6 kuukautta.

Sosiaali- ja terveyspalveluissa talousarvioesitys sisältää noin 42 miljoonaa euroa sopeutustoimenpiteitä. Toimenpiteet sisältävät palvelurakennemuutoksia, henkilöstövähennyksiä tai henkilöstörakenteen ja -mitoituksen muutoksia, palvelutuotantotavan muutoksia, palveluiden myöntämisen perusteiden muutoksia ja palveluverkkomuutoksia. Merkittäviä palvelurakenteen muutoksia toteutuu lastensuojelun laitoshoidon eri tasojen asiakkuuksien tarpeenmukaisella määrittelyllä ja varhaisen tuen palveluiden painopisteen vahvistamisella resurssia lisäämällä ja oman palvelutuotannon lisäämisellä lastensuojelun laitoshoidossa. Ikääntyneiden palveluissa lisätään yhteisöllisen asumisen muotoa raskaampaa ympärivuorokautisen palveluasumisen tarvetta ehkäisten ja paikka tarvetta vähentäen. Terveystieteidenhuollossa

Aluehallitus	§ 300	28.10.2025
Aluehallitus	§ 361	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

avoterveydenhuollon mielenterveys- ja päihdepalveluiden sekä erikoissairaanhoidon psykiatria yhdistetään, toimintaa vahvistetaan purkamalla päällekkäisiä toimintoja ja uudistamalla toimintamallia kokonaisvaltaisesti.

Keskeisenä palveluiden yhteisenä tavoitteena on edelleen kasvattaa digitaalisten palveluiden osuutta, vakiinnuttaa ja laajentaa olemassa olevia sähköisen asiainkanavia sekä ottaa rohkeasti käyttöön tekoälyn mahdollistamia keinoja asiakas ja potilastyössä. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten käyttöön otetaan tekoälyn mahdollistamia keinoja käyttöön kaikissa niissä toiminnoissa, joissa toimintamalli vapauttaa ammattilaisen aikaa muuhun työhön.

Koko toimialan yhteinen ympärivuorokautinen palvelutuotannon tilannekuva pidetään yllä sosiaali- ja terveyspalveluiden 24/7 tilannekeskuksessa. Tällä toiminnalla tuetaan palveluiden jatkuvuutta ja yhteistyötä sekä lisätään resurssien tehokasta käyttöä normaalioloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa. Koko alueella toimiva 24/7 palvelutuotanto toimii näin koordinoitusti, yhteistyössä ja kustannustehokkaasti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden integraatio, hoito- ja palveluketjutyö, on painopisteenä talousarviokaudella.

Pelastustoimen toimialalla rahoituskehys edellyttää edelleen uusia sopeuttamistoimenpiteitä. Tuottavuutta parannetaan selkeällä johtamisjärjestelmällä, laadukkaalla johtamisella ja toiminta-alueiden palvelutarpeiden mukaisilla henkilöstöresursseinneilla. Tarkastellaan henkilöstömitoitusta ja organisaatorakennetta koko pelastuslaitoksen toiminnan osalta. Pelastustoimen varallaoloon kohdistuvia oikeudellisia ja taloudellisia riskejä vähennetään palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelman mukaisilla toimenpiteillä. Jyväskylän toimintavalmiuden puutteiden korjaaminen ja siihen liittyviä kustannuksia aiheuttavat toimenpiteet (toimipiste/henkilöstö/kalusto) toteutetaan suunnitelmallisesti vuoden 2026 aikana. Pelastustoiminnan hälytysvasteiden sekä varallaolojen tarkastelulla saadaan säästöjä. Käyttötalouteen ja talousarvion investointiosaan vaikuttavia kalustohankintoja on karsittu ja suunnitelmallisella ajoittamisella saadaan aikaiseksi konkreettisia kustannuksia vähentäviä vaikutuksia vuodelle 2026.

Investointisuunnitelma vuosille 2026–2029 ja 2027–2030

Hyvinvointialueesta annetun lain 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien

Aluehallitus	§ 300	28.10.2025
Aluehallitus	§ 361	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta. Investointisuunnitelmaa koskeva esitys tulee toimittaa hyväksyttäväksi kalenterivuositain sosiaali- ja terveysministeriölle, sisäministeriölle ja valtiovarainministeriölle.

Tarkoituksena on varmistaa, että hyvinvointialue suunnittelee investoinnit taloudellisesti kestävästi siten, että niihin käytettävissä oleva rahoitus riittää ja että hyvinvointialueiden laajoja investointeja koskevat hankkeet suunnitellaan valtakunnallisten strategisten tavoitteiden mukaisesti ja kustannusvaikuttavasti huomioiden muiden hyvinvointialueiden vastaavat suunnitelmat sekä väestön palvelutarpeet.

Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen osasuunnitelmista. Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Lisäksi sen tulee sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista

Hyvinvointialueiden investointeja rajoittaa valtioneuvoston vahvistama lainanottovaltuus. Investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa hyvinvointialueesta annetun lain 15 §:ssä tarkoitetun hyvinvointialueen lainanottovaltuuden kanssa, eli lainanottovaltuuden perusteella otettavaksi suunnitellun lainarahoituksen sekä mahdollisen muun rahoituksen tulee kattaa suunnitelman sisältävät menot. Saatuaan hyvinvointialueen investointisuunnitelman, sosiaali- ja terveysministeriö ja vastaavasti sisäministeriö hyväksyy tai hylkää suunnitelman. Investointisuunnitelma käsitellään kokonaisuutena eli yksittäisiä hankkeita ei käsitellä, hyväksytä tai hylätä.

Esitys Keski-Suomen hyvinvointialueen vuosien 2026–2029 ja 2027–2030 investointisuunnitelmaksi on liitteenä. Keski-Suomen hyvinvointialueen vahvistettu lainanottovaltuus vuodeksi 2026 on nolla euroa. Vuonna 2026 tulorahoituksella ei pystytä kattamaan investointimenoja ja tästä syystä on käynnistetty prosessi hyvinvointialueen lainanottovaltuuden korottamiseksi.

Investointisuunnitelma tulee toimittaa ministeriöille joulukuun loppuun mennessä. Keväällä 2026 valtioneuvosto päättää lainanottovaltuudesta, jolloin hyvinvointialueilla on mahdollisuus täydentää toimittamaansa investointisuunnitelmaa vuoden 2025 tilinpäätöstietojen valmistuttua. Ministeriöt ilmoittavat hyvinvointialueille investointisuunnitelmien hyväksymisistä keväällä 2026. Hyvinvointialueiden on päätettävä talousarvionsa mukaan lukien investoinnit vuoden 2025 loppuun mennessä.

Aluehallitus	§ 300	28.10.2025
Aluehallitus	§ 361	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Hoito- ja hoivapalvelujen tuotteistuksen ja laskutuksen perusteet, ostopalvelujen tuotteistuksen ja kauttalaskutuksen perusteet ja muiden palvelujen laskutuksen perusteet

Hallintosäännön 86 §:n mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista talousarvion yhteydessä. Toimialajohtaja päättää toimialallaan hoito- ja hoivapalvelujen, muiden palvelujen, töiden ja tuotteiden suorittehinnat aluevaltuuston hyväksymien yleisten perusteiden pohjalta. Hallintosäännön 22 §:n mukaan viranomainen voi siirtää sille hallintosäännössä määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen. Muutoin maksujen perusteista ja euromääristä päättää tarkemmin aluehallitus.

Liitteenä on esitetty hoito- ja hoivapalvelujen tuotteistukseen, hoito- ja hoivapalvelujen laskutukseen, ostopalvelujen tuotteistukseen, ostopalvelujen kauttalaskutukseen ja muiden palvelujen laskutukseen liittyvät perusteet. Periaatteet ovat pääsääntöisesti vastaavat kuin vuonna 2025.

Talousarvioesityksen käsittely

Talousarvioesitystä käsitellään toimielimissä loka-marraskuun aikana ja ne antavat lausuntonsa esitykseen marraskuussa.

Aluevaltuuston info hyvinvointialuejohtajan talousarvioesityksestä pidettiin 8.10.2025. Talousarvioesitystä käsiteltiin aluevaltuuston iltakoulussa 21.10.2025 ja aluevaltuusto käy lähetekeskustelun talousarvioesityksestä 4.11.2025.

Aluehallituksen talousarvioseminaari pidetään 25.–26.11.2025 ja aluehallitus antaa talousarvioesityksensä 26.11.2025. Aluevaltuusto käsittelee talousarvion kokouksessaan 9.12.2025.

Toimivalta

Hallintosääntö 72 § ja 86 §.

Esittelijä	Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan
Päätösehdotus	Aluehallitus merkitsee tiedoksi hyvinvointialuejohtajan talousarvioesityksen ja esittää aluevaltuustolle, että se käy lähetekeskustelun talousarvioesityksestä 4.11.2025.

Aluehallitus	§ 300	28.10.2025
Aluehallitus	§ 361	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Pöytäkirja tarkistetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

Aluehallitus 26.11.2025 § 361

Valmistelija talousjohtaja Aija Suntioinen p. 040 185 9985

Selostus asiasta **Talousarvioesityksen käsittely**

Talousarvioesitystä on käsitelty toimielimissä loka-marraskuussa ja toimielimet ovat antaneet kannanottonsa. Toimielimet ovat kokoontuneet seuraavasti:

- Nuorisovaltuusto 29.10.2025
- Vammaisneuvosto 30.10.2025
- Vanhusneuvosto 31.10.2025
- Hyvinvointi- ja terveyslautakunta 13.11.2025
- Turvallisuuslautakunta 19.11.2025

Toimielinten päätökset ja yhteenveto toimielinten kannanotoista on tämän pykälän oheisaineistona.

Talousarvioesityksen ovat käsitelleet myös:

- Palvelutuottajafoorumi
- Järjestö- ja seurakuntafoorumi

Foorumeiden muistiot ovat oheisaineistona. Lisäksi talousarvioesitykseen on annettu lausuntoja Otakantaa.fi ja Lausuntopalvelu.fi -kanavissa, joista laadittu yhteenveto oheisaineistona.

Tarkastuslautakunta on käsitellyt talousarvionsa kokouksessaan 21.8.2025 ja lähettänyt sen aluehallitukselle liitettäväksi vuoden 2026 talousarvioon. Tarkastuslautakunnan talousarvio sisältyy konsernipalvelujen toimialan talousarvion määrärahoihin.

Aluehallitus	§ 300	28.10.2025
Aluehallitus	§ 361	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Aluevaltuuston info hyvinvointialuejohtajan talousarvioesityksestä pidettiin 4.11.2025 ja aluevaltuusto kävi lähetekeskustelun talousarvioesityksestä kokouksessaan 4.11.2025.

Aluehallituksen talousarvioseminaari pidetään 25.-26.11.2025 ja aluehallitus antaa talousarvioesityksensä 26.11.2025. Aluevaltuusto käsittelee talousarvion kokouksessaan 9.12.2025.

Arviointityöryhmän huomio vuoden 2026 talousarvioon liittyen

Arviointityöryhmän on kokouksessaan 26.9.2025 todennut, että se pitää välttämättömänä, että talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2027–2028 jatkovalmistelussa etsitään ja määritellään toimenpiteet hyvinvointialueen toimintojen uudistamiseksi ja sopeuttamiseksi siten, että vuonna 2026 saavutetaan tilanne, jossa hyvinvointialueelle ei kerry uutta alijäämää. Samalla on valmisteltava, yhteistyössä arviointiryhmän kanssa, sellaiset toimintatapojen uudistustoimenpiteet, joilla saavutetaan edelleen tuntuvia kustannussäästöjä. Talousarvioon 2026 ja taloussuunnitelmaan 2027–2028 suunniteltavat toimenpiteet toimintojen uudistamiseksi ja sopeuttamiseksi tulee päättää ja toimeenpanna siten, että ne vaikuttavat hyvinvointialueen talouteen mahdollisimman nopeasti. Toimenpiteistä päättämistä ja päätösten täytäntöönpanoa ei tule jättää taloussuunnitelmakauden loppuvuosille.

Muutokset ja täydennykset hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitykseen

Hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitys julkaistiin 8.10.2025 ja käsiteltiin aluehallituksessa 28.10.2025. Talousarvioesitykseen on tehty tämän jälkeen sisällöllisiä muutoksia, joiden johdosta talousarvion määrärahojen esittämisen taulukot ovat täsmentyneet. Muutoksilla ei ole kuitenkaan ollut tulosvaikutusta.

Merkittävimmät sisällölliset muutokset ovat organisaatiomuutoksia, joilla on ollut vaikutus sitovan tason määrärahoihin vastuualueiden välillä. Raportointi- ja analytiikkayksikkö on esityksessä siirretty konsernipalveluiden toimialalle sekä alueellisen osastotoiminnan määrärahat siirretty avoterveydenhuollon palvelualueelle saman vastuualueen sisällä. Lisäksi täsmennetty konsernipalvelujen yhteisten talousarvioesityksen sisältöä. Tekstimuutoksena poistettu erilliset strategiset kärkihankkeet.

Vuoden 2025 talousarvioon joulukuussa esitetty muutos on huomioitu talousarviokirjan vertailutiedon muutoksena talousarvion tuloslaskelmaosan, käyttötalousosan, investointiosan ja rahoituslaskelmaosan taulukoissa. Muutostalousarviossa 2025 kasvava

Aluehallitus	§ 300	28.10.2025
Aluehallitus	§ 361	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

alijäämä katetaan taloussuunnitelmassa vuoden 2030 määrärahoissa. Talousarvion investointiosaan on tehty yksi muutos vuoden 2025 toteumaennusteen perusteella.

8.10.2025 julkaistuun talousarvioesitykseen on tehty muita teknisluonteisia vähäisiä muutoksia sekä sisällöllisiä muutoksia (sisältö- ja tekstimutoksia).

Hyvinvointialuejohtajan muutettu talousarvioesitys on liitteenä.

Vuoden 2026 hankintasuunnitelma on täydennetty aikaisemman esityksen jälkeen. Palvelualueilla on todettu sopimusten ja ostojen läpikäynnin yhteydessä muutaman hankintakokonaisuuden kilpailutustarpeet, joko nykyisen sopimuksen päättymisestä tai tarpeesta muuttaa nykyistä sopimusta vastaamaan hyvinvointialueen tarvetta. Hankintasuunnitelmalla tulee ilmoittaa kynnysarvojen ylittävät hankintakokonaisuudet, tämän vuoksi kyseiset kokonaisuudet on täydennetty esitettävälle suunnitelmalle.

Päivitetty hankintasuunnitelma vuodelle 2026 on esityksen liitteenä.

Asiakasmaksut

Hallintosäännön 86§:n mukaan aluevaltuusto päättää asiakasmaksujen yleisistä perusteista. Lautakunnat päättävät hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvista palveluista perittävistä asiakasmaksuista sekä niiden määräämisestä, alentamisesta ja perimättä jättämisestä toimialueellaan.

Valtioneuvosto on 13.11.2025 antanut asetuksen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen ja asiakasmaksujen enimmäismäärien muuttamisesta. Asetuksen mukaisesti ehdotetaan, että asiakasmaksuasetuksessa säädettyjä palveluista perittävien asiakasmaksujen enimmäiseuromääriä tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Tämä tarkoittaisi, että asiakasmaksujen asetuksessa säädettyihin enimmäiseuromääriin tehtäisiin 6,93 prosentin suuruinen korotus siten, että indeksillä tarkistettujen euromäärät pyöristettäisiin lähimpään 0,10 euroon.

Indeksitarkistusten seurauksena asiakasmaksuasetuksessa säädettyjen, pääasiassa terveydenhuollon tasasuuruisten asiakasmaksujen enimmäiseuromäärät nousisivat maksun nykyisestä määrästä riippuen 0,80–21,10 euroa pois lukien tietyistä lastensuojelulain mukaisista palveluista lapsen tai nuoren tuloista perittävä enimmäismaksu, joka nousisi 141,90 euroa. Asiakasta suojaisi jatkossakin asiakasmaksulain mukainen maksukatto, joka rajoittaa tasasuuruisten terveydenhuollon

Aluehallitus	§ 300	28.10.2025
Aluehallitus	§ 361	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

maksujen sekä lyhytaikaisen laitospalvelun maksujen perimistä kalenterivuoden aikana. Asiakasmaksulain mukainen maksukatto kasvaisi samanaikaisesti tehtävän indeksitarkistuksen seurauksena 53 euroa ja olisi 815 euroa vuonna 2026.

Maksukaton enimmäiseuromäärästä ei kuitenkaan säädetä asiakasmaksuasetuksessa, vaan asiakasmaksulaissa. Sosiaali- ja terveysministeriö antaa erillisen ilmoituksen asiakasmaksulaissa säädettyjen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen ja muiden laissa säädettyjen euromäärien indeksitarkistuksista marraskuun 2025 aikana. Myös ilmoituksessa mainitut enimmäiseuromäärät tulevat voimaan samaan aikaan kuin nyt asiakasmaksuasetukseen ehdotetut muutokset.

Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriössä on valmistelussa muutos käyttämättä ja peruuttamatta jätetyn palvelun maksua koskien. Ehdotettu lakimuutos tulisi voimaan 1.1.2026. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettua lakia on ehdotettu muutettavaksi siten, että tietyistä sosiaali- ja terveydenhuollon käyttämättä ja peruuttamatta jätetyistä palveluista perittävää enimmäismaksua korotettaisiin. Tällä hetkellä käyttämättä jätetyn palvelun enimmäismaksu on 56,70 euroa, ja indeksitarkistuksen jälkeen se olisi 60,60 euroa. Jos lakimuutos tulee voimaan, maksu on kuitenkin 73,70 euroa.

Erikoissairaanhoidossa esitetään käyttöön otettavaksi lääkärikäynnin korvaavan puhelun asiakasmaksu, joka vastaisi lähipalveluna tuotetun palvelun maksua. Tämän vuoksi myös asiakasmaksuhinnaston yleisissä periaatteissa mainittujen etäpalveluiden sisältöä on tarkennettu.

Keski-Suomen hyvinvointialueella on ollut valmistelussa vuotta 2026 koskien myös muita harkinnanvaraisia asiakasmaksumuutoksia. Esitetyt muutokset perustuvat pääsääntöisesti siihen, että hintoja on tarkasteltu vastaamaan paremmin niistä aiheutuvia kustannuksia.

Investointisuunnitelma ja lainanottovaltuuden muutos

Lainanottovaltuuden suuruus on tarkentunut ja vuoden 2026 lainanottovaltuuspäätöksen muutosprosessi on käynnistynyt. Valtiovarainministeriö on asettanut valmisteluryhmän päätöksellään 29.10.2025 ja valmisteluryhmän toimikausi on 5.11.2025–13.2.2026. Hyvinvointialue hakee lainanottovaltuutta 69,1 M€ investointisuunnitelman rahoittamiseksi.

Investointisuunnitelma tulee toimittaa ministeriöille joulukuun loppuun mennessä. Hyvinvointialueiden on päätettävä talousarvionsa mukaan lukien investoinnit vuoden 2025 loppuun mennessä. Investointisuunnitelma ja talousarvion investointiosa hyväksytään mahdollisena siten, että mikäli

Aluehallitus	§ 300	28.10.2025
Aluehallitus	§ 361	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

päätös lainanottovaltuuden muuttamisesta ei ole esitetyn mukainen, tuodaan talousarvion investointiosa uudelleen käsiteltäväksi päätöksentekoon.

Investointisuunnitelman taulukoihin on tehty pieniä teknisluonteisia korjauksia. Päivitetyt investointisuunnitelmat on liitteenä.

Lyhytaikaisen luoton limiitti

Hyvinvointialueet voivat ottaa pitkäaikaista lainaa ainoastaan valtioneuvoston vuosittain vahvistaman lainanottovaltuuden puitteissa. Lainanottovaltuus ei koske lyhytaikaista (alle 12 kuukautta) lainaa. Maksuvalmiuden turvaamiseksi tarvittavaa lyhytaikaista lainaa hyvinvointialue voi ottaa lainanottovaltuuden rajoittamatta.

Hyvinvointialue tulee todennäköisesti tarvitsemaan lyhytaikaista luottoa maksuvalmiuden varmistamiseksi. Maksuvalmiussuunnitelman mukaan suurin tarve lyhytaikaiselle lainalle on vuodenvaihteessa ja sen tarve vähenee vuoden mittaan.

Hallintosäännön 85 §:n mukaan hyvinvointialue voi ottaa pitkäaikaisen lainan valtioneuvoston päättämän lainanottovaltuuden rajoissa. Muilta osin aluevaltuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista.

Hyvinvointialueen lyhytaikaiseen rahoitustarpeeseen käytetään ensisijaisesti hyvinvointialuetodistuksia. Hyvinvointialue voi käyttää lyhytaikaisena rahoituslähteenä myös kestoaltaan alle vuoden pituisia velkakirjoja tai rahalaitosten tarjoamia tili- tai luottolimiittejä. Periaatteet lyhytaikaisen rahoituksen käyttöön on kuvattu aluevaltuuston hyväksymissä varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteissa.

Vuoden 2026 lyhytaikaisen luoton limiitiksi esitetään 250 miljoonaa euroa hyvinvointialueen rahoitustarpeiden kattamiseksi ja maksuvalmiuden ylläpitämiseksi.

Toimivalta

Hallintosääntö 72 § ja 86 §.

Aluehallitus	§ 300	28.10.2025
Aluehallitus	§ 361	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää

- 1) esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy vuoden 2026 talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman 2027–2030 siihen liittyvine tavoitteineen, yleisosineen ja erityisperusteluineen sekä sitovuus- ja toimintaohjeineen aluehallituksen esityksen mukaisena. Investointiossa hyväksytään ehdollisena siten, että mikäli päätös lainanottovaltuuden muuttamisesta ei ole esitetyn mukainen, tuodaan talousarvion investointiossa uudelleen käsiteltäväksi päätöksentekoon.
- 2) valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan tarvittaessa tekemään talousarvioon 2026 ja toiminta- ja taloussuunnitelmaan 2027–2030 pieniä teknisluontoisia muutoksia.
- 3) esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy toimitettavaksi ministeriöille investointisuunnitelmat vuosille 2026–2029 ja 2027–2030. Investointisuunnitelma hyväksytään ehdollisena siten, että mikäli päätös lainanottovaltuuden muuttamisesta ei ole esitetyn mukainen, tuodaan investointisuunnitelma uudelleen käsiteltäväksi päätöksentekoon. Lisäksi aluevaltuusto valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan tekemään teknisiä tarkistuksia, vähäisiä muutoksia ja lisäyksiä investointisuunnitelmiin.
- 4) esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevat asiakasmaksujen perusteet.
- 5) esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy vuodelle 2026 liitteenä olevan hoito- ja hoivapalvelujen tuotteistuksen ja laskutuksen perusteet sekä asiakaspalvelujen ostojen kauttalaskutuksen ja muiden palvelujen laskutuksen perusteet.
- 6) esittää aluevaltuustolle, että se päättää vuodelle 2026 lyhytaikaisen luoton limiitiksi 250 miljoonaa euroa hyvinvointialueen rahoitustarpeiden kattamiseksi ja maksuvalmiuden ylläpitämiseksi.

Asian kokouskäsittely:

Aluehallituksen jäsenet Tapani Kiminkinen ja Jouko Nykänen ilmoittivat olevansa esteellisiä (peruste: Hallintolaki 28.1 § 5 kohta, yhteisöjäävi) ja poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 13.23-13.34. Kiminkisen sijasta kokoukseen osallistui varajäsen Sari Hovila ja Nykäsen sijasta varajäsen Sanna Hintikka.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus	§ 300	28.10.2025
Aluehallitus	§ 361	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Aluevaltuusto 09.12.2025
1161/02.00.00/2025

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

- 1) hyväksyä vuoden 2026 talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman 2027–2030 siihen liittyvine tavoitteineen, yleisosineen ja erityisperusteluineen sekä sitovuus- ja toimintaohjeineen aluehallituksen esityksen mukaisena. Investointiosa hyväksytään ehdollisena siten, että mikäli päätös lainanottovaltuuden muuttamisesta ei ole esitetyn mukainen, tuodaan talousarvion investointiosa uudelleen käsiteltäväksi päätöksentekoon.
- 2) hyväksyä toimitettavaksi ministeriöille investointisuunnitelmat vuosille 2026–2029 ja 2027–2030. Investointisuunnitelma hyväksytään ehdollisena siten, että mikäli päätös lainanottovaltuuden muuttamisesta ei ole esitetyn mukainen, tuodaan investointisuunnitelma uudelleen käsiteltäväksi päätöksentekoon. Lisäksi aluevaltuusto valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan tekemään teknisiä tarkistuksia, vähäisiä muutoksia ja lisäyksiä investointisuunnitelmiin.
- 3) hyväksyä liitteenä olevat asiakasmaksujen perusteet.
- 4) hyväksyä vuodelle 2026 liitteenä olevan hoito- ja hoivapalvelujen tuotteistuksen ja laskutuksen perusteet sekä asiakaspalvelujen ostojen kauttalaskutuksen ja muiden palvelujen laskutuksen perusteet.
- 5) vuodelle 2026 lyhytaikaisen luoton limiitiksi 250 miljoonaa euroa hyvinvointialueen rahoitustarpeiden kattamiseksi ja maksuvalmiuden ylläpitämiseksi.

Päätös

Liitteet

Liite 8	Keski-Suomen hyvinvointialue talousarvio 2026 ja toiminta- ja taloussuunnitelma 2027-2030, 03.12.2025
Liite 9	Keski-Suomen hyvinvointialue investointisuunnitelma 2026-2029 (19.11.2025)
Liite 10	Keski-Suomen hyvinvointialue investointisuunnitelma 2027-2030 (19.11.2025)

Aluehallitus	§ 300	28.10.2025
Aluehallitus	§ 361	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

- Liite 11 Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen asiakasmaksut 1.1.2026 (3.12.2025)
- Liite 12 Hoito- ja hoivapalvelujen tuotteistuksen ja laskutuksen perusteet sekä asiakaspalvelujen ostojen kauttalaskutuksen ja muiden palvelujen laskutuksen perusteet vuodelle 2026
- Liite 13 Hankintasuunnitelma TA2026, 20.11.2025

Oheisaineisto

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen asiakasmaksut, muutokset 1.1.2026 (3.12.2025)

Talousarvio 2026, lautakuntien ja toimielimien yhteenveto

Keski-Suomen hyvinvointialue vammaisneuvosto 30.10.2025 § 59 pöytäkirjanote

Keski-Suomen hyvinvointialue Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta pöytäkirjanote 13.11.2025 §43

Keski-Suomen hyvinvointialue turvallisuuslautakunta 19.11.2025 pöytäkirjanote § 57

Keski-Suomen hyvinvointialue nuorisovaltuusto 29.10.2025 § 49 pöytäkirjanote

Vanhusneuvosto ote pöytäkirjasta 31.10.2025 § 47

Järjestö ja seurakuntafoorumin muistio 29.10.2025

Muistio palveluntuottajafoorumi 22.10.2025

Lausuntoyhteenveto (3.12.2025)

Vihreiden ryhmäpuheenvuoro Aluevaltuusto 4.11.2025 § 77 ja 78

Vasemmistoliiton ryhmäpuheenvuoro Aluevaltuusto 4.11.2025 § 77 ja 78

Sosiaalidemokraattien ryhmäpuheenvuoro Aluevaltuusto 4.11.2025 § 77 ja 78

Perussuomalaisten ryhmäpuheenvuoro Aluevaltuusto 4.11.2025 § 77 ja 78

Kristillisdemokraattien ryhmäpuheenvuoro Aluevaltuusto 4.11.2025 § 77 ja § 78

Kokoomuksen ryhmäpuheenvuoro Aluevaltuusto 4.11.2025 § 77 ja 78

Keskustan valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoro Aluevaltuusto 4.11.2025 § 77 ja 78

Keski-Suomen hyvinvointialueen arviointimenettely, arviointiryhmän kokous nro 2, kokouksen pöytäkirja 26.9.2025, VN/1913/2025-VM-92, 6.10.2025

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 362

26.11.2025
09.12.2025

100

Arviointiryhmän toimenpide-ehdotukset Keski-Suomen hyvinvointialueelle sosiaalihuollon palveluista

Aluehallitus 26.11.2025 § 362

Valmistelija

konsernipalveluiden toimialajohtaja Lasse Leppä, p. 050 599 9545
erityisavustaja Jenni Laiho, p. 040 669 4640

Selostus asiasta

Yleistä

Valtiovarainministeriö on päättänyt 17.6.2025 käynnistää hyvinvointialueesta annetun lain 122 §:n tarkoittaman arviointimenettelyn Keski-Suomen hyvinvointialueella ja asetti arviointimenettelyä varten arviointiryhmän, johon on nimetty jäsen hyvinvointialueelta, valtiovarainministeriöstä, sosiaali- ja terveysministeriöstä ja sisäministeriöstä. Ryhmän puheenjohtajaksi on nimetty lääketieteen tohtori Jaakko Herrala.

Arviointiryhmän tehtävänä on tehdä hyvinvointialuelain 122 §:n 3 momentin tarkoittama ehdotus tarvittavista toimista hyvinvointialueen tervehdyttämiseksi sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden ja pelastustoimen palvelujen järjestämisen edellytysten turvaamiseksi. Lisäksi arviointiryhmän on käsiteltävä hyvinvointialue- ja maakuntajakolain (614/2021) 6 §:ssä tarkoitettu ehdotus hyvinvointialueen muuttamisen vireillepanosta.

Arviointiryhmä on kokoontunut järjestäytymiskokouksen lisäksi tähän mennessä kolme kertaa ja antanut kokouksen teemoista hyvinvointialueelle hyvinvointialuelain tarkoittamat toimenpide-ehdotuksensa.

Toimenpide-ehdotukset sosiaalihuollon palveluista

Arviointiryhmälle esiteltiin tilannekatsaus hyvinvointialueen johtamisjärjestelmiin ja suunniteltuihin muutoksiin. Arviointiryhmä merkitsee tilanteen tiedoksi. Hyvinvointialueen koko toiminta edellyttää rakenteellisia muutoksia ja siihen liittyen arviointiryhmä suosittaa, että alueen koko organisaatorakennetta tarkastellaan ja johtamisjärjestelmiä kevennetään.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 362

26.11.2025
09.12.2025

Hyvinvointialue on esittänyt arviointiryhmälle sosiaalihuoltoa koskien laajan aineiston ja siihen liittyen merkittävän määrän yksityiskohtaisia toimenpide-ehdotuksia, joita alueella tullaan viemään jatkovalmistelun jälkeen eteenpäin. Arviointiryhmä pitää niitä perusteltuina ja oikeansuuntaisina. Hyvinvointialueella on päätösvalta sen järjestämisvastuun piiriin kuuluvissa asioissa, joten arviointiryhmä ei ota kantaa hyvinvointialueen esittämiin yksityiskohtaisiin toimenpiteisiin.

Alueen sosiaalipalvelujen kustannukset eroavat merkittävällä tavalla maan keskimääräisistä, tarvevakioiduista kustannuksista. Tilanne ilmenee myös THL:n arviointiraportista. Erityisesti iäkkäiden sekä lasten, nuorten ja perheiden palveluissa kustannukset ovat huomattavasti muuta maata korkeammat. Iäkkäiden palvelut ovat hyvinvointialueen taloudessa nettokäyttökustannuksiltaan erittäin merkittävä, noin 307 M€ kokonaisuus ja tarvevakioituna ne ovat noin 17 % maan keskimääräisiä kustannuksia kalliimmat. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut muodostavat nettokäyttökustannukseltaan noin 133 M€ kokonaisuuden ja ero maan keskimääräiseen, tarvevakioituun kustannukseen on noin 28 %.

Arviointiryhmä katsoo, että alueen sosiaalipalvelut ovat raskaita ja laitospainotteisia. Kustannuksiin liittyvän tilastoinnin perusteella alue panostaa merkittävästi palveluihin kaikilla tasoilla, mutta toimilla ei ole saatu aikaan sellaista vaikuttavuutta esimerkiksi raskaampien palveluiden purkamisessa, mitä toimintaan käytetyillä resursseilla olisi voinut edellyttää. Arviointiryhmä katsoo, että alueen sosiaalipalvelut vaativatkin kokonaisuudessaan merkittäviä rakenteellisia ja toiminnallisia muutoksia, vaikuttavuuden seurantaa sekä ei- lakisääteisten palveluiden tarkastelua.

Edellä todettuun liittyen arviointiryhmä esittää hyvinvointialueelle hyvinvointialueesta annetun lain 122 §:n tarkoittamana toimenpide-ehdotuksena, että

- hyvinvointialue toteuttaa sosiaalihuollossa sellaiset palvelurakenne-, henkilöstö- ja organisaatiomuutokset, joita hyvinvointialuejohtajan talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2026–2030 taloudelliset tavoitteet edellyttävät. Tämä tarkoittaa alueen toimintakatteen paranemista noin kolmella prosentilla talousarviovuoden 2026 aikana.

Käytännössä tämä tarkoittaa muun muassa seuraavaa:

- hyvinvointialueella varmistetaan ensisijaisesti sosiaalihuollon ja terveydenhuollon yleislainsäädännön mukaisten ja lakisääteisten palveluiden saatavuus ja toteutuminen ennen raskaampien, erityislainsäädännössä säädettyjen palvelujen käyttöönottoa.
- palvelutarjonnan keventämistä kaikissa sosiaalihuollon asiakasryhmissä, ympärivuorokautisten palvelujen vähentämistä sekä palvelu- ja

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 362

26.11.2025
09.12.2025

toimipisteverkon karsimista. Samanaikaisesti tulee kasvattaa digitaalisten sekä etäpalveluiden ensisijaisuutta ja käyttäjävolyyymia.

Arviointiryhmä katsoo, että edellä esitetyn toimenpide-ehdotuksen toteuttaminen edellyttää erittäin merkittäviä toimintatapoihin ja organisaatioon kohdistuvia muutoksia hyvinvointialueella. Muutosten toteutumista ja kustannusten kehittymistä on seurattava aktiivisesti ja poikkeamiin on puututtava välittömästi. Muutosten toteuttamiseksi arviointiryhmä suosittaa hyvinvointialuetta myös kiirehtimään yhden asiakastietojärjestelmän käyttöönottoa sekä varmistamaan, että alueella on kokonaisuutena yhteneväiset toimintamallit ja palveluiden myöntämisen perusteet. Arviointiryhmä kehottaa myös toteuttamaan sisäistä jatkuvaa kustannuslaskentaa ja varmistamaan kustannusrakenteen tarkastelu, että toimipisteiden kustannustiedot ovat vertailtavissa. Lisäksi tulee varmistaa organisaatio- ja palveluverkkomuutoksiin liittyvä henkilöstökustannusten pieneneminen.

Toimivalta

Hallintosääntö § 17

Esittelijä

Vs. hyvinvointialuejohtaja Kallimo Kati

Päätösehdotus

Aluehallitus merkitsee arviointiryhmän tekemät toimenpide-ehdotukset tiedoksi ja lähettää ne edelleen tiedoksi aluevaltuustolle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 09.12.2025
1156/00.04.00/2025

Päätösehdotus

Aluevaltuusto merkitsee arviointiryhmän tekemät toimenpide-ehdotukset tiedoksi.

Päätös

Liitteet

Liite 14 Keski-Suomen hyvinvointialueen arviointimenettely,
arviointiryhmän kokous nro 3, kokouksen pöytäkirja
12.11.2025, VN/19137/2025-VM-11

Aluehallitus	§ 182	27.05.2025
Aluehallitus	§ 313	28.10.2025
Aluehallitus	§ 364	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

101**Valtuustoaloite hyvinvointialueen hierarkisen organisaatorakenteen yksinkertaistamiseksi**

Aluehallitus 27.05.2025 § 182

Valmistelija	hallinnon asiantuntija Ella Sofia Aniranta p. 040 506 5610
Selostus asiasta	Aluevaltuuston 6.5.2025 kokouksessa jätettiin liitteenä oleva valtuustoaloite hyvinvointialueen hierarkisen organisaatorakenteen yksinkertaistamiseksi (Anna-Kaarina Autere ja allekirjoittaneet). Aluevaltuusto lähetti valtuustoaloitteen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Toimivalta

hallintosääntö § 142

Esittelijä	Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan
Päätösehdotus	Aluehallitus antaa valtuustoaloitteen HR-johtaja Eija-Liisa Heikkilän, strategiajohtaja Anu Pihlin ja henkilöstöpäällikkö Emma-Leena Päckilän valmisteltavaksi. <u>Asian kokouskäsittely:</u> Hyvinvointialuejohtaja teki kokouksessa seuraavan muutetun päätösehdotuksen: Aluehallitus antaa valtuustoaloitteen hyvinvointialuejohtajan ja toimialajohtajien valmisteltavaksi.
Päätös	Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 28.10.2025 § 313

Valmistelija	hyvinvointialuejohtaja Jan Tollet p. 050 400 0073
--------------	---

Aluehallitus	§ 182	27.05.2025
Aluehallitus	§ 313	28.10.2025
Aluehallitus	§ 364	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Selostus asiasta Aluevaltuuston kokouksessa 6.5.2025 jätettiin valtuutettu Anna-Kaarina Autereen ja muiden allekirjoittaneiden toimesta valtuustoaloite, jossa esitetään, että Keski-Suomen hyvinvointialueen johtamisrakenne (*6-tasoinen*) uudistetaan ja siirrytään mahdollisimman matalaan ja yksinkertaiseen organisaatorakenteeseen, jossa johtamisvaltuudet ja -vastuut ovat kaikkien helposti hahmotettavissa, lähijohtamista vahvistetaan, päätöksentekoprosesseja tuodaan lähemmäs palvelutuotannon rajapintaa ja henkilöstö voisi osallistua laajemmin toiminnan kehittämiseen. Lisäksi aloitteessa korostetaan tarvetta vahvistaa johtamisen läpinäkyvyyttä, sujuvoittaa päätöksentekoa ja lisätä operatiivista ketteryyttä ja poistaa siiloutumista.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Organisaatorakenteen tausta

Keski-Suomen hyvinvointialue on muodostunut 1.1.2023 alkaen yhteensä 26 eri organisaatiosta. Tästä lähtökohdasta hyvinvointialueen johtamis- ja organisaatorakennetta on ollut tarpeen tarkastella vaiheittain, kun kokemusta uudesta organisaatiosta ja sen rakenteen toimivuudesta on saatu. On luonnollista, että näin mittava hallinnollinen ja toiminnallinen yhdistyminen ei voi olla kerralla valmis, vaan rakenteen kehittäminen ja tarkentaminen edellyttävät jatkuvaa seurantaa ja arviointia sitä mukaa, kun kokonaisuus selkiytyy käytännön toiminnassa.

Ensimmäinen Keski-Suomen hyvinvointialueen johtamisjärjestelmän arviointi tehtiin ensimmäisen toimintavuoden päätteeksi. Tuolloin tehtiin henkilöstökysely, johon vastasi 534 henkilöä sekä noin 50 haastattelua eri tehtävissä toimiville. Esiin nousi tuolloin erityisesti tiedonkulun haasteet ja osin vastuunjaon epäselvyydet. Tiedonkulussa haasteena tunnistettiin tuolloin erityisesti vakiintumattomat käytännöt ja tiiviiseen tahtiin päivittyvät ja tarkentuvat ohjeet ja niiden eri versiot, uudet tiedonsaantikanavat ja niiden käyttöönoton haasteet ja esimerkiksi liikkeenluovutuksen jälkeen tapahtuneet henkilöstövaihdokset. Muutoksen laajuus kaikkienensa oli valtava.

Osana johtamisjärjestelmän ensimmäistä arviointityötä todettiin, että johtajien määrä oli ensimmäisen toimintavuoden aikana puolittunut verrattuna aiempaan kuntapohjaiseen järjestämisen tapaan, pelkästään tämä aiheutti roolien epäselvyyksiä, kun toimintaa rakennettiin uusissa rooleissa. Johtajien määrän vähenemisen havaintoa tuki myös 19.12.2024 THL:n julkaisema raportti, jossa todetaan, että julkisen sektorin sosiaali- ja

Aluehallitus	§ 182	27.05.2025
Aluehallitus	§ 313	28.10.2025
Aluehallitus	§ 364	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

terveydenhuollon työntekijöiden kokonaismäärä väheni vuonna 2023 0,8 prosenttia vuoteen 2022 verrattuna. Raportin mukaan suurin suhteellinen muutos on tapahtunut hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon hallinnossa. Hallinnon henkilöstömäärä väheni lähes 66 prosenttia eli lähes 5 000 työntekijällä vuoteen 2022 verrattuna.

Hyvinvointialueella on toteutettu organisaatorakenteen muutoksia useassa vaiheessa. Viimeisimmät muutokset on toimeenpanttu 1.1.2025 ja 1.5.2025. Näiden yhteydessä on arvioitu ja supistettu palvelualueiden ja palveluyksiköiden määrää sekä tarkasteltu johtaja- ja päällikötasojen tehtäväkokonaisuuksia. 1.1.2025 organisaatiouudistuksessa väheni 1 vastuualue, 8 palveluallueta ja 7 palveluyksikkö sekä samassa suhteessa yhteensä 9 johtaja ja 7 palvelupäällikkö tehtävää. 1.5.2025 alkaen organisaatiouudistuksessa edelleen vähennettiin 11 palveluyksikköä ja 11 palvelupäällikön tehtävää päättyi.

Hyvinvointialueen organisaatio- ja johtamisrakenteen kehittäminen on ollut jatkuvaa työtä alueen toiminnan käynnistymisestä lähtien. Valtuustoaloitteessa esiin nostetut näkökulmat matalampaan ja selkeämpään johtamisrakenteeseen ovat tärkeitä, ja ne tukevat hyvinvointialueen omaa tavoitetta kehittää organisaatiota entistä toimivammaksi ja ketterämmäksi. Hyvinvointialueen yksi keskeisimmistä tavoitteista tällä hetkellä on talouden ja toiminnan yhteensovittaminen, ja siitä näkökulmasta on perusteltua arvioida, tukevatko nykyiset johtamisrakenteet riittävällä tavalla organisaation tavoitteiden saavuttamista. Keski-Suomen hyvinvointialueella on käynnistynyt valtiovarainministeriön arviointimenettely talouden tilan johdosta. Hyvinvointialue ei ole tähän mennessä onnistunut toimenpiteillään talouden vakiinnuttamisessa ja alijäämä sekä toimintakulut ovat jatkaneet kasvua. Johtamisrakenteen arviointi tarjoaa mahdollisuuden tunnistaa päällekkäisyyksiä, selkeyttää rooleja ja parantaa toiminnan läpinäkyvyyttä.

Johtamisrakenteen tarkastelu

Hyvinvointialueella on käynnissä arviointi taloudellisen tilanteen, tuottavuuden ja palveluiden vaikuttavuuden parantamiseksi ja työtä varten on hankittu ulkopuolista asiantuntija-apua. Arvioinnin ja toimenpide-ehdotusten tueksi on haastateltu hyvinvointialueen johtoryhmää sekä toteutettu muita haastatteluja ja käsittelyjä. Arvioinnin aikana on jo noussut esille useita havaintoja, jotka liittyvät johtamiskäytäntöihin sekä operatiivisen johtamisvastuun ja työnjaon selkeyttämisen tarpeeseen.

Johtamisrakennettamme on vertailtu muiden hyvinvointialueiden (Pohjois-Savo, Pirkanmaa ja Länsi-Uusimaa) rakenteisiin. Vertailun perusteella Keski-Suomen hyvinvointialueella on yksi johtamistaso enemmän kuin vertailualueilla. Muiden hyvinvointialueiden johtamisjärjestelmät ovat

Aluehallitus	§ 182	27.05.2025
Aluehallitus	§ 313	28.10.2025
Aluehallitus	§ 364	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

tyypillisesti viisiportaisia (hyvinvointialuejohtaja – toimiala/vastuualue – palvelualue – palveluyksikkö – toimipiste), kun taas Keski-Suomen hyvinvointialueella rakenteessa on kuusi tasoa. Eroa vaikuttaa olevan erityisesti ylimmän johdon tasolla, jossa Keski-Suomen hyvinvointialueella on yksi hallinnollinen taso enemmän kuin vertailualueilla. On kuitenkin huomioitava, että eri hyvinvointialueiden organisaatiot eivät ole suoraan vertailukelpoisia keskenään muun muassa erilaisten tehtäväkokonaisuuksien ja palvelurakenteiden vuoksi.

Arvio matalamman organisaation hyödyistä

Vastausta varten on tehty selvitystä ja tunnistettu seuraavia keskeisiä hyötyjä organisaation madaltamiseen liittyen:

- **Operatiivisen johtamisen vahvistuminen:** Päätöksenteko siirtyy lähemmäs palvelutuotantoa, mikä lisää joustavuutta ja reagointikykyä.
- **Nopeampi tiedonkulku ja yhteinen tilannekuva:** Kun johtamistasoja on vähemmän, tieto kulkee suoremmin sekä henkilöstön että johdon välillä.
- **Osallistavuuden ja yhteisöllisyyden vahvistuminen:** Henkilöstöllä on paremmat mahdollisuudet osallistua päätöksentekoon ja vaikuttaa kehittämiseen.
- **Selkeämmät vastuut ja läpinäkyvyys:** Johtamisen rakenteet ja päätöksentekopolut ovat helpommin hahmotettavissa.

Selvityksen perusteella voidaan yleisesti todeta, että organisaation madaltaminen vahvistaa johtamisen selkeyttä, tehostaa päätöksentekoa ja parantaa toiminnan kokonaisohjattavuutta. Matalampi johtamisrakenne vahvistaa operatiivista johtamista ja tuo päätöksenteon lähemmäs palvelutuotantoa, mikä parantaa toiminnan joustavuutta ja reagointikykyä. Lisäksi se tehostaa tiedonkulkua, selkeyttää vastuuta ja lisää päätöksenteon läpinäkyvyyttä. Henkilöstön osallistumismahdollisuuksien vahvistuminen tukee yhteisöllisyyttä ja sitoutumista organisaation tavoitteisiin. Kokonaisuutena madaltaminen luo edellytyksiä yhtenäisemmälle, ketterämmälle ja vaikuttavammalle johtamisjärjestelmälle, joka tukee organisaation strategisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista.

Professiojohtajien arvio

Professiojohtajia on pyydetty arvioimaan valtuustoaloitetta integraation näkökulmasta. Professiojohtajien arvioinnissa tunnistettiin, että organisaation monitasaisuus on rajoittanut palveluiden integraatiota ja hidastanut yhteisiä toimintamalleja. Professiojohtajien arvioinnissa tunnistettiin kehittämistarpeita erityisesti integraation näkökulmasta. Arvioinnin perusteella johtamisjärjestelmän kehittämistä tarvitaan muun

Aluehallitus	§ 182	27.05.2025
Aluehallitus	§ 313	28.10.2025
Aluehallitus	§ 364	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

muassa palveluiden yhteensovittamisessa, muutosvalmiudessa ja rakenteellisessa yhteistyössä eri toimialojen välillä.

Professiojohtajien näkemyksen mukaan integraatiota ja johtamisen vaikuttavuutta tukisivat erityisesti:

- poikkileikkaava, moniammatillinen yhteistyö yli palvelualueiden rajojen,
- yhteinen integraatiojohtoryhmä seuraamaan ja ohjaamaan kokonaisuutta, sekä
- asiakaskeskeiset prosessit, joissa johtaminen kytketään palveluketjuihin hallinnollisten rajojen sijaan.

Professiojohtajien esittämien näkemysten perusteella organisaation sisäistä integraatiota ja yhteisen johtamiskulttuurin vahvistamista on tarpeen edistää nykyistä johdonmukaisemmin. Arvioinnissa on tuotu esiin, että eri palvelualueiden ja ammattiryhmien välistä yhteistyötä sekä yhteisiä toimintaperiaatteita tulee edelleen kehittää, jotta johtaminen tukisi paremmin palveluiden kokonaisuutta ja hyvinvointialueen strategisia tavoitteita. Yhteisen johtamiskulttuurin vahvistaminen lisää organisaation kykyä toimia yhtenäisesti, edistää poikkileikkaavaa yhteistyötä ja luo edellytykset asiakaslähtöiselle ja vaikuttavalle toiminnalle.

Tietoon perustuva johtaminen ja Fokus-malli

Keski-Suomen hyvinvointialueella on käynnissä Fokus-johtamisen ja raportoinnin toimintamallin käyttöönotto, joka tukee organisaatorakenteen ja johtamisjärjestelmän uudistamista. Fokus-mallin tavoitteena on rakentaa määrämuotoinen ja systemaattinen johtamisen raportointimalli, joka yhdistää toiminnan, talouden ja laadun seurannan yhdeksi kokonaisuudeksi ja varmistaa, että johtaminen perustuu ajantasaiseen, vertailukelpoiseen ja luotettavaan tietoon kaikilla organisaatiotasolla.

Fokus-mallin avulla:

- päätöksenteko ja seuranta perustuvat reaaliaikaiseen ja vertailukelpoiseen tietoon,
- johtamisen välineet ja käytännöt yhtenäistyvät koko organisaatiossa,
- poikkeamat ja kehittämistarpeet tunnistetaan ajoissa ja niihin voidaan kohdistaa toimenpiteitä,
- tietotuotannon ja analytiikan laatu paranee ja mahdollistaa talouden ja toiminnan integraation, ja
- johtamisen läpinäkyvyys ja vastuullisuus vahvistuvat kaikilla tasoilla.

Fokus-malli edistää siten koko hyvinvointialueen johtamisjärjestelmän kehittämistä ja luo pohjan yhtenäiselle, tietoperustaiselle ja vaikuttavuuteen suuntautuvalla johtamiskulttuurille. Vuoden 2026 talousarvion valmistelun

Aluehallitus	§ 182	27.05.2025
Aluehallitus	§ 313	28.10.2025
Aluehallitus	§ 364	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

yhteydessä esitetään perustettavaksi uusi raportointi- ja analytiikkayksikkö. Yksikön tehtävänä on vahvistaa tiedolla johtamisen rakenteita, kehittää tietotuotantoa ja analytiikkaa sekä tukea palvelutuotannon johtamista ja päätöksentekoa.

Organisaation tavoitteena on uudistaa johtamiskulttuuria ja toimintakäytäntöjä kokonaisvaltaisesti. Tavoitteena on vahvistaa yhteistä johtamisotetta, joka tukee osallistavaa, vastuullista ja tavoitteellista toimintaa kaikilla organisaatiotasolla. Painopistettä siirretään vahvemmin kohti operatiivisempaa johtamista, jossa korostuvat tiedolla johtaminen, arjen toiminnan ohjaus ja tuloksellisuuden vahvistaminen. Uudella johtamisen mallilla pyritään vahvistamaan esihenkilötyön tukea, johtamisen yhdenmukaisuutta ja toimeenpanon vaikuttavuutta, jotta johtamiskäytännöt tukevat entistä paremmin organisaation strategisia tavoitteita ja palvelutuotannon tuloksellisuutta.

Johtamisrakenteen madaltamisen ja toimialarakenteen poistamisen arviointi

Hyvinvointialueella on toteutettu säännöllisesti organisaatio- ja johtamisrakenteen arviointia ja toteutettu tarvittavia muutoksia rakenteeseen. Hyvinvointialue ei ole saavuttanut sille asetettuja toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita.

Arvioinnissa tarkastellaan erityisesti ylimmän johdon rakennetta ja toimialarakenteen poistamista. Arvioinnin lähtökohtana on varmistaa, että johtamisjärjestelmä tukee vaikuttavaa, yhtenäistä ja tietoon perustuvaa johtamista sekä edistää organisaation tavoitteiden saavuttamista. Tavoitteena on arvioida miten johtamisjärjestelmärakenne tukee operatiivista johtamista, tehokasta ja tuloksellista toimintaa, vahvistaa poikkileikkaavaa yhteistyötä ja mahdollistaa päätöksenteon lähempänä palvelujen arkea. Arvioinnissa selvitetään, millaisia vaikutuksia johtamisrakenteen madaltamisella ja toimialarakenteen poistamisella on johtamisen selkeyteen, päätöksenteon sujuvuuteen ja toiminnan vaikuttavuuteen. Lisäksi arvioidaan, vahvistaako johtamisrakenne selkeämpää linjaorganisaatiota ja edistääkö se siirtymistä kohti operatiivisempaa johtamismallia. Samalla selvitetään ja arvioidaan, millaisia vaikutuksia toimialarakenteen poistamisella olisi muihin organisaatiotasoihin ja -rakenteeseen.

Strategian näkökulmasta uudistuminen on ollut yksi menestystekijämme. Uudistusohjelmamme kärkiä ovat olleet uusi johtamisen kulttuuri ja sitä kautta myös johtamisjärjestelmä ja johtamisen kehittäminen. Edelleen henkilöstö on yksi menestystekijöistämme ja henkilöstöohjelmaan on kirjattu monin tavoin johtamisen vahvistaminen ja kehittäminen.

Aluehallitus	§ 182	27.05.2025
Aluehallitus	§ 313	28.10.2025
Aluehallitus	§ 364	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Johtopäätökset

Keski-Suomen hyvinvointialueella on tunnistettu tarve organisaatorakenteen ja johtamisjärjestelmän arvioinnille. Selvitysten perusteella on tarpeen jatkaa johtamisrakenteen ja -käytäntöjen kehittämistä, jotta voidaan vahvistaa operatiivista johtamista, tuloksellista toimintaa, henkilöstön osallistumista ja palvelujen integraatiota.

Johtamisjärjestelmän keskeisenä tavoitteena on tukea strategisten ja taloudellisten päämäärien saavuttamista sekä vahvistaa organisaation yhtenäisyyttä, toiminnan läpinäkyvyyttä ja tuloksellisuutta. Seuraavassa vaiheessa jatketaan arviointia, miten johtamistasojen vähentäminen ja toimialarakenteen poistaminen vaikuttavat organisaation toimivuuteen, tavoitteiden saavuttamiseen, johtamisen selkeyteen ja operatiivisen toiminnan tuloksellisuuteen. Arviointityötä jatketaan ja sen pohjalta tunnistettuja toimenpiteitä valmistellaan ja tuodaan päätöksentekoon loppuvuoden 2025 aikana.

Lisäksi laaditaan yhteenveto palveluintegraation ja kehittämisen näkökulmasta. Siinä tuodaan esiin, miten palvelujen välistä yhteistyötä ja integraatiota on edistetty sekä miten palveluita on kehitetty hyvinvointialueella. Yhteenvetoon kootaan myös tärkeimmät tällä hetkellä tunnistetut kehittämis- ja integraatiokohteet. Koontia käsitellään toimielimissä.

Toimivalta

hallintosääntö § 17

Esittelijä	Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan
Päätösehdotus	Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen sekä toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Asian kokouks käsittely:

Pöytäkirjanpitäjänä asian käsittelyn ajan toimi hyvinvointialuejohtaja Jan Tollet.

Toimialajohtaja Lasse Leppä, toimialajohtaja Kati Kallimo, toimialajohtaja Ville Mensala, lakiasiainjohtaja Johanna Aalto, talousjohtaja Aija

Aluehallitus	§ 182	27.05.2025
Aluehallitus	§ 313	28.10.2025
Aluehallitus	§ 364	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Suntioinen ja viestintäjohtaja Tero Manninen ilmoittivat olevansa esteellisiä (peruste: Hallintolaki 28.1 § 4 kohta palvelussuhdejäävi) ja olivat poissa asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan klo 17.27-17.33.

Lotta Ahola teki kokouksessa seuravan muutosesityksen ”Esitys palautetaan valmisteluun. Aluehallitus pitää hyvänä periaatetta organisaation tasojen madaltamisesta. Arviointimenettely kuitenkin edellyttää, että tehtävät toimenpiteet eivät lisää kustannuksia. Annettu esitys ei kuvaa muutoksen kustannusvaikutuksia. Aluehallitus edellyttää, että muutosten kaikki kustannusvaikutukset kuvataan ja suunniteltujen uusien vastuualueiden tehtäväkuvaukset ja osaamismäärittelyt tuodaan myös esityksen yhteydessä tiedoksi.”

Jouni Flyktman, Elma Hyöky ja Jukka Haaparanta kannattivat Lotta Aholan tekemää esitystä.

Jouko Nykänen esitti, että ”Esityksen jatkovalmistelussa tulee huomioida sosiaali- ja terveydenhuollon organisaation tasojen madaltaminen myös muilta osin kuin kaikkein ylimmältä tasolta toimintojen talouden ja toiminnan tehostamiseksi. Erityiseksi kehittämiskohteeksi on otettava myös prosessien johtaminen. Keskeisiä kohteita ovat ainakin vanhustenhuollon, vammaishuollon ja lastensuojelun hallinnonalat ylittävät prosessit, joiden omistajuus tulee määritellä selkeästi ja asettaa tavoitteet koko prosessin tehokkuudelle, koska nämä prosessit ovat keskeisen tärkeitä talouden sopeuttamistoimissa onnistumiseksi.”

Mauno Vanhala esitti, että ”Kannatan asian palauttamista uudelleen valmisteluun saatteilla, että nyt kannattaa tehdä remonttia hiukan isommalla pensselillä.

1) alueylihoitajien tarvetta tarkastellaan kriittisesti. heillä ei ole alaisia, eikä taida olla mielekkäitä tehtäviäkään, joten lopetetaan virat.

Osastonhoitajataso riittää. Ehkä yksi PTH ylihoitaja tarpeen hoitotyön kannalta.

2) alueylilääkäreitä ei tarvita, tk-ylilääkärit riittävät, ja voivat olla suoraan Titta Frantsilan ohjauksessa olevan, yhden PTH-ylilääkärin alaisuudessa. PTH ylilääkäri voi kyllä vastata PTH-alueesta etenkin, jos siirrymme kohti omalääkäri-, ammatinharjoittajamallia, joka toteutuakseen tarvitsee jo autonomaa—mahdollisuudet järjestää omahoitajansa kanssa työt siten kun on järkevää. Eli alueylilääkäreiden virat lakkautetaan.”

Irma Hirsjärvi esitti, että ”Esitän, että henkilökunnan esitys professiojohtajien sijoittamisesta suoraan hyvinvointialueenjohtajan toiminnan yhteyteen huomioidaan organisaatiomuutoksessa, samoin henkilökunnan toiveesta hoitajaprofessiojohtajan rekrytointi aletaan välittömästi.”

Aluehallitus	§ 182	27.05.2025
Aluehallitus	§ 313	28.10.2025
Aluehallitus	§ 364	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Aluehallitus hyväksyi yksimielisenä Lotta Aholan tekemän muutosesityksen ja siihen annetut evästyksset.

Päätös

Aluehallitus päätti, että esitys palautetaan valmisteluun ja jatkovalmistelussa huomioidaan seuraavat asiat:

Aluehallitus pitää hyvänä periaatetta organisaation tasojen madaltamisesta. Arviointimenettely kuitenkin edellyttää, että tehtävät toimenpiteet eivät lisää kustannuksia. Annettu esitys ei kuvaa muutoksen kustannusvaikutuksia. Aluehallitus edellyttää, että muutosten kaikki kustannusvaikutukset kuvataan ja suunniteltujen uusien vastuualueiden tehtäväkuvaukset ja osaamismäärittelyt tuodaan myös esityksen yhteydessä tiedoksi.

Jatkovalmistelussa tulee huomioida sosiaali- ja terveydenhuollon organisaation tasojen madaltaminen myös muilta osin kuin kaikkein ylimmältä tasolta toimintojen talouden ja toiminnan tehostamiseksi. Erityiseksi kehittämiskohteeksi on otettava myös prosessien johtaminen. Keskeisiä kohteita ovat ainakin vanhustenhuollon, vammaishuollon ja lastensuojelun hallinnonalat ylittävät prosessit, joiden omistajuus tulee määritellä selkeästi ja asettaa tavoitteet koko prosessin tehokkuudelle, koska nämä prosessit ovat keskeisen tärkeitä talouden sopeuttamistoimissa onnistumiseksi.

Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiossa tulee myös alueylihoitajien ja alueyllilääkäreiden tarvetta tarkastella kriittisesti. Perusterveydenhuollossa siirtyminen omalääkäri – ja ammatinharjoittajamallin suuntaan tulee edellyttämään riittävää autonomiaa lääkäri- hoitaja – tiimeille. Tämä perustelisi alueyllilääkäri – ja hoitaja tehtävien lakkauttamista.

Jatkovalmistelussa tulee ottaa huomioon ammattijärjestöjen aluehallitukselle lähettämä kirjelmä koskien professiovastaavien roolia ja asemaa organisaatiossa.

Aluehallitus 26.11.2025 § 364

Valmistelija

vs. hyvinvointialuejohtaja Kati Kallimo p. 050 442 2302

Aluehallitus	§ 182	27.05.2025
Aluehallitus	§ 313	28.10.2025
Aluehallitus	§ 364	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Selostus asiasta Aluehallitus palautti 28.10.2025 § 313 asian uudelleen valmisteluun ja antoi jatkovalmistelulle seuraavat evästyssuunnat:

1. Organisaation tasojen madaltamisen periaate on kannatettava, mutta on varmistettava, ettei toimenpiteillä lisätä kustannuksia (arviointimenettely).
2. Muutosten kustannusvaikutukset tulee kuvata ja suunniteltujen uusien vastualueiden tehtäväkuvaukset ja osaamismäärittelyt on tuotava esityksen yhteydessä tiedoksi.
3. Sosiaali- ja terveydenhuollon organisaation tasojen madaltaminen on huomioitava myös muilta osin kuin ylimmältä tasolta talouden ja toiminnan tehostamiseksi.
4. Erityisenä kehittämiskohteena on prosessien johtaminen, erityisesti vanhustenhuollon, vammaishuollon ja lastensuojelun rajat ylittävien prosessien omistajuuden ja tavoitteiden määrittely.
5. Alueylihoitajien ja alueylilääkäreiden tarvetta tulee tarkastella kriittisesti.
6. Jatkovalmistelussa tulee huomioida ammattijärjestöjen aluehallitukselle lähettämä kirjelmä koskien professiovastaavien roolia ja asemaa organisaatiossa.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Aluehallituksen evästyksen mukaisesti organisaatorakenteen arviointia jatketaan osana laajempaa kokonaisarviota, joka kattaa sekä rakenteelliset, toiminnalliset että taloudelliset näkökulmat organisaatiossa. Organisaatorakenteen uudistaminen on monivaiheinen prosessi, joka edellyttää laajaa arviointia, jotta voidaan varmistaa muutosten vaikuttavuus ja kestävyys. Tarkastelun tavoitteena on varmistaa, että johtamisjärjestelmä tukee toiminnan tehokkuutta, palvelujen integraatiota ja talouden tasapainottamista ja päästään pistemäisestä organisaation uudistamisesta kestävään ja pysyvämpään toimintamalliin.

Hyvinvointialueen keskeisimpänä tavoitteena on tällä hetkellä talouden tasapainottaminen ja vuoden 2026 talousarvion toimeenpano, mikä ohjaa organisaation kehittämistyötä kokonaisuudessaan. Organisaatorakenteen arviointi tullaan käynnistämään välittömästi ja tavoitteena se on saada valmiiksi alkuvuoden 2026 aikana. Valmisteluun osoitetaan erillistä resurssia, uudistaminen projektoidaan ja siihen osallistetaan asiantuntijoina mm. professiojohtoa sekä tarpeen mukaisesti ulkopuolista asiantuntija-arviointia.

Arvioinnissa tarkastellaan ylimmän johdon rakenteita sekä huomioidaan aluehallituksen esiin nostamat näkökulmat koko organisaation läpi

Aluehallitus	§ 182	27.05.2025
Aluehallitus	§ 313	28.10.2025
Aluehallitus	§ 364	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

tehtävästä tarkastelusta, prosessien omistajuudesta, poikkihallinnollisten toimintojen johtamisesta sekä hierarkian madaltamisesta ja rakenteiden tukemista integraation vahvistamisessa sekä ketterässä toiminnassa alueellisesti. Selvitys ulottuu organisaation jokaiselle tasolle, sen yhteydessä päivitetään johtamisjärjestelmän mukaiset tehtäväkuvaukset ja osaamismäärittelyt.

Jatkossa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että johdon työaika kohdentuu taloutta tukevaan työhön, ja muista, vähemmän vaikuttavista tehtävistä luovutaan. Tavoitteena on keskittää jokaisella tasolla johtamisen resurssit ja huomio organisaation kannalta oleellisimpiin tehtäviin – talouden, toiminnan ja tuloksellisuuden johtamiseen.

Tavoitteena on, että tehtävät toimenpiteet tukevat talouden vakauttamista, johtamisen selkeyttä ja palveluiden vaikuttavuutta ilman, että ne lisäävät hallinnollisia kustannuksia. Arviointityön tulokset ja toimenpide-ehdotukset tuodaan aluehallituksen käsittelyyn kevään 2026 aikana.

Johtopäätökset

Keski-Suomen hyvinvointialueella on tunnistettu tarve organisaatorakenteen ja johtamisjärjestelmän arvioinnille. Selvitysten perusteella on tarpeen jatkaa johtamisrakenteen ja -käytäntöjen kehittämistä, jotta voidaan vahvistaa operatiivista johtamista, tuloksellista toimintaa, henkilöstön osallistumista ja palvelujen integraatiota. Myös arviointiryhmän toimenpide-ehdotuksissa kiinnitettiin huomio sekä tunnistettiin tarve organisaatio – ja johtamisjärjestelmän tarkastelulle.

Toimivalta

Hallintosääntö § 17

Esittelijä Vs. hyvinvointialuejohtaja Kallimo Kati

Päätösehdotus Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen sekä toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus	§ 182	27.05.2025
Aluehallitus	§ 313	28.10.2025
Aluehallitus	§ 364	26.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Aluevaltuusto 09.12.2025
892/00.05.01/2025

Päätösehdotus

Aluevaltuusto hyväksyy valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen sekä toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Liitteet

Liite 15 Valtuustoaloite 6.5.2025 / Hyvinvointialueen hierarkisen organisaatorakenteen yksinkertaistaminen

Oheisaineisto

Ammattijärjestöjen kirjelmä: Vaihtoehtoinen esitys organisaatiomuutosesitykseen

Aluehallitus	§ 381	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

102

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön muuttaminen 1.1.2026 lukien

Aluehallitus 02.12.2025 § 381

Valmistelija lakiasiaintohtori Johanna Aalto, p. 050 434 6544

Selostus asiasta Hallintosäännöllä ohjataan hyvinvointialueen päätöksentekoa, hallintoa ja toimintaa. Hyvinvointialueen hallintosäännön vähimmäissisällöstä on säädetty hyvinvointialueista annetun lain (611/2021) 95 §:ssä. Hyvinvointialueen hallintosäännössä määritellään johtamisjärjestelmä, toimielimet sekä tehtävien ja toimivallan jako eri toimielinten välillä. Hallintosäännössä annetaan määräyksiä hallinnon ja toiminnan järjestämiseen liittyvistä asioista ja määritellään hyvinvointialueen toimielin- ja viranhaltijarakenteen sekä toimivalta- ja vastuusuhteet. Hallintosääntö on siten hyvinvointialueen hallinnon ja toiminnan keskeinen ohjausväline. Hyvinvointialueella on laaja harkintavalta toimivalta- ja vastuusuhteiden määrittelyssä.

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosääntöä on uudistettu kymmenessä aiemmassa vaiheessa. Asiasta on päätetty viimeksi aluevaltuustossa 18.3.2025, jolloin on päätetty kymmenennen vaiheen voimaan tulleista muutoksista 1.6.2025 lukien.

Hallintosäännön muuttamisesta päättää aluevaltuusto hyvinvointialuelain 22 §:n ja voimassa olevan hallintosäännön 16 §:n perusteella.

Muutosten valmistelu

Hallintosäännön muutosehdotuksia on valmisteltu syksyllä 2025 ja muutosehdotuksia on käsitelty hyvinvointialueen johtoryhmässä ja yhteistyötoimikunnassa marraskuussa 2025.

Hallintosäännön muutosten voimaantuloajankohdaksi ehdotetaan seuraavan kalenterivuoden alkua eli 1.1.2026.

Muutosehdotusten sisältö kootusti

16 § Aluevaltuuston tehtävät: lisätty lisätehtävien kohtaan 2 päättäminen palvelustrategiasta

18 § Lautakuntien tehtävät: hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan tehtävien listasta pois kohta 2, koska sisältö kohdassa 4, johon lisätään järjestämisen suunnitelma- käsitteen tilalle palvelustrategia

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 381

02.12.2025
09.12.2025

19 § Yksilöasiainjaoston tehtävät: kohtaan 2 lisäys tehtäviin eli jatkossa käsittelee vahingonkorvausasioista tehdyt oikaisuvaatimukset
25 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen: laajennetaan ilmoitusvelvollisuutta yli 60.000 euron hankintoihin
36 § Professiojohtajien tehtävät: kohtiin 15 vastaa osaltaan- ilmaisun tilalle yhteensovittaa
43 § ja 44 § Häiriötilanteita ja poikkeusoloja koskien: poistetaan maininta hyvinvointialueen terveydenhuollosta vastaava lääkäri
57 § Virkaan valinta ilman julkista hakumenettelyä ja viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen: valintamenettelyn selkeyttäminen
62 § Lomauttaminen: laajennetaan lomauttamisesta päättämiseen oikeutettuja viranhaltijoita
86 § Maksuista päättäminen: lisätään terveydenhuollon tasasuuruuksista maksuista tehdyistä oikaisuvaatimuksista päättäminen talousjohtajan toimivaltaan
180 § Osa-aikainen luottamustoimi: poistetaan maininta erillispalkkioista
187 § Palkkioiden maksaminen ja takaisin periminen: muutetaan vuosipalkkioiden maksaminen tapahtuvaksi puolivuositain

Toimivalta

Hallintosääntö 16 §

Esittelijä

Vs. hyvinvointialuejohtaja Kallimo Kati

Päätösehdotus

Aluehallitus ehdottaa, että aluevaltuusto päättää muuttaa Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosääntöä hyväksymällä sen voimaantulevaksi liitteen mukaisena 1.1.2026 lukien.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksesta.

Aluevaltuusto 09.12.2025
1868/00.01.00.00/2025

Päätösehdotus

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 381

02.12.2025
09.12.2025

Aluevaltuusto päättää muuttaa Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosääntöä hyväksymällä sen voimaantulevaksi liitteen mukaisena 1.1.2026 lukien.

Päätös

Liitteet

Liite 16 Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosääntö 11. vaihe
1.1.2026

Oheisaineisto

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosääntö 11. vaihe 1.1.2026
versio muutoksilla
Hallintosäännön muutosehdotukset syksy 2025 ah

Aluehallitus	§ 289	07.10.2025
Aluehallitus	§ 382	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

103**Valtuustoaloite hallintosäännön täsmentäminen**

Aluehallitus 07.10.2025 § 289

Valmistelija	hallinnon asiantuntija Ella Sofia Aniranta p. 040 506 5610
Selostus asiasta	Aluevaltuuston 9.9.2025 kokouksessa jätettiin liitteenä oleva valtuustoaloite hallintosäännön täsmentämisestä (valtuutettu Jari Blom). Aluevaltuusto lähetti valtuustoaloitteen aluehallituksen valmisteltavaksi.

Toimivalta

hallintosääntö 143 §

Esittelijä	Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan
Päätösehdotus	Aluehallitus antaa valtuustoaloitteen edelleen konsernipalveluiden toimialajohtaja Lasse Lepän, lakiasiaintohtaja Johanna Aallon ja hallintopalvelupäällikkö Ella Kauppinen valmisteltavaksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 02.12.2025 § 382

Valmistelija	konsernipalveluiden toimialajohtaja Lasse Leppä, p. 050 599 9545 lakiasiaintohtaja Johanna Aalto, p. 050 434 6544 johdon asiantuntija Ella Kauppinen, p. 040 352 1966
Selostus asiasta	Valtuustoaloitteen sisältö Valtuutettu Jari Blomin ym. jättämässä aloitteessa esitetään, että hankintapäätösten tulee olla hallintosäännön otto-oikeuden piirissä, vaikka ne alittaisivat kansallisen kynnysarvon. Perusteena mainitaan, että kansalliset kynnysarvot ovat varsin korkeat erilaisten hankintojen osalta. Samoin tulisi harkita sitä, että poistettavaksi kohta operatiivisista

Aluehallitus	§ 289	07.10.2025
Aluehallitus	§ 382	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

päätöksistä, joilla ei ole välittömiä talousvaikutuksia.

Aloitteen jättäjän mukaan hyvinvointialueen hallinnon tulee olla avointa, tehokasta ja taloudellista. Hallinnossa tehtyjä päätöksiä tulee voida seurata erityisesti aluevaltuuston ja -hallituksen toimesta. Lisäksi aloitteen jättäjä näkee, että aluehallituksella on erityinen vastuu päätöksenteon seurannassa ja tästä syystä sen tulisi käsitellä tarkemmin esimerkiksi viranhaltijapäätöksiä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Hyvinvointialueen hallintosäännön 78 §:n mukaan hyvinvointialueen hankintojen tulee perustua aluehallituksen hyväksymään hankintaohjelmaan ja -ohjeeseen, talousarvioon ja käyttösuunnitelmaan tai investointisuunnitelmaan.

Hyvinvointialueella on voimassa oleva hankintaohjelma vuosille 2024–2030 (aluehallitus hyväksynyt 29.10.2024 § 272) ja hankintaohje, joka on ollut voimassa 1.6.2025 lukien (aluehallitus hyväksynyt 27.5.2025 § 163). Hankinnoissa tulee lisäksi noudattaa, mitä hankinnoista hyvinvointialueen hallintosäännön 10. luvussa säädetään. Näiden asiakirjojen ja hallintosäännön kirjausten noudattaminen hankinnoissa on kaikille viranhaltijoille velvoittava, ja he vastaavat tekemistään päätöksistä virkavastuulla.

Hallintosäännön 25 §:n mukaan aluehallituksen alaisen, mutta vain alla mainitun viranomaisen on ilmoitettava aluehallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista aluehallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan. Ilmoittamisvelvollisia ovat toimielimet ja seuraavat viranhaltijat: hyvinvointialuejohtaja, toimialajohtajat ja vastuualuejohtajat.

Hallintosäännön mukaan ylemmälle toimielimelle ei ilmoiteta seuraavia päätöksiä:

- henkilöstöä koskevat päätökset, lukuun ottamatta valintaa vakinaiseen virkasuhteeseen;
- tilojen vuokraaminen ulkopuolisille tilapäiseen käyttöön;
- hankintapäätökset, joiden kokonaisarvo jää alle kansallisen kynnyсарvon;
- alle 2000 euron vahingonkorvaukset;
- operatiiviset päätökset, joilla ei ole välittömiä talousvaikutuksia.

Kansallinen kynnyсарvo tarkoittaa hankinnoissa seuraavia rajoja:

- 60 000 euroa: tavara- ja palveluhankinnat sekä suunnittelukilpailut
- 150 000 euroa: rakennusurakat
- 300 000 euroa: muut erityiset palveluhankinnat (tietty liitteen E palvelut)
- 400 000 euroa: sosiaali- ja terveyspalvelut (tietty liitteen E palvelut)

Aluehallitus	§ 289	07.10.2025
Aluehallitus	§ 382	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

- 500 000 euroa: käyttöoikeussopimukset

Hallintosäännön kirjaukset otto-oikeudesta perustuvat organisaatorakenteeseen ja ilmoitettavien päätösmäärien hallittavuuteen. Esimerkiksi aluehallituksen ilmoitusvelvollisuuden piirissä olevat viranhaltijat ovat tehneet edellisen vuoden aikana (ajanjaksolla 21.11.2024-20.11.2025) yhteensä:

- 29 kpl henkilöstöpäätöstä
- 68 kpl hankintapäätöstä ja
- 169 kpl muuta päätöstä.

Hankintapäätöksistä pienhankintoja oli yhdeksän kappaletta ja ne koskivat tavaroita tai palveluita (arvo alle 60 000 euroa). Kaikkiaan hankinnoista oli tehty hyvinvointialueella viranhaltijapäätöksiä 326 kappaletta samalla ajanjaksolla. Päätösmäärin lisäksi huomioitavaa on, että ylemmän viranomaisen otto-oikeus pidentää tehtyjen päätösten täytäntöönpanon mahdollista aloittamisajankohtaa käsittelyaikataulujen vuoksi.

Päätösten tiedoksianto ja seuranta

Aloitteen jättäjä nostaa esille myös hyvinvointialueen hallinnon avoimuuden, tehokkuuden ja taloudellisuuden sekä sen, että aluehallituksen sekä aluevaltuuston on voitava seurata tehtyjä päätöksiä.

Hyvinvointialueen toimielinten tekemät päätökset julkaistaan yleisessä tietoverkossa poikkeuksetta, jos ne eivät sisällä salassa pidettävää tietoa. Hyvinvointialueen viranhaltijoiden tekemät päätökset, joissa on yleinen muutoksenhakuoikeus tai joihin kohdistuu yleistä tiedottamisintressiä, julkaistaan niin ikään yleisessä tietoverkossa. Päätökset ovat siis lähtökohtaisesti niin luottamushenkilöiden kuin hyvinvointialueen jäsenten saatavilla. Hankintapäätösten tiedoksiannossa ja julkaisussa noudatetaan lisäksi hankintalain kirjauksia.

Aluevaltuusto on hyvinvointialuelain 22 §:n mukaisesti hyväksynyt hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 13.12.2022 § 132. Hyvinvointialuelain 43 §:n mukaan aluehallituksen tehtävänä on huolehtia hyvinvointialueen sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Aluehallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeen 12.9.2023 § 270. Edelleen Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan hyvinvointialuejohtajan tehtävänä on vastata hyvän hallinto- ja johtamistavan, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä aluehallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeissa kuvataan sisäisen

Aluehallitus	§ 289	07.10.2025
Aluehallitus	§ 382	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

valvonnan ja riskienhallinnan vastuut ja tehtävät. Määriteltyjen vastuiden mukaan johtavat viranhaltijat huolehtivat sisäisen valvonnan ja riskienvalvonnan tuloksellisesta toimeenpanosta ja raportoinnista vastuualueellaan. Ylimmällä johdolla on korostunut vastuu ja velvoite toimia hyvän johtamis- ja hallintotavan mukaan sekä puuttua toiminnassa ilmeneviin poikkeamiin. Edelleen sisäisen valvonnan vastuiden mukaan johtavien viranhaltijoiden ja esihenkilöiden velvollisuus on huolehtia siitä, että kunkin vastuulla oleva toiminta noudattaa hyvinvointialueen strategian arvoja ja tavoitteita. Lisäksi velvollisuutena on ylläpitää ja kehittää oman ja vastuualueensa kustannustietoista toimintaa hyvinvointialueen varojen ja taloudellisen kantokyvyn varmistamiseksi. Näin ollen sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vastaavien viranhaltijoiden vastuulla on seurata myös alaisensa toiminnan hankintoja ja niiden lainsäädännön sekä hyvinvointialueen päätösten ja ohjeiden mukaisuutta.

Vastauksen yhteenveto

Säädökset ja ohjeet, jotka ohjaavat hankintoja, voidaan katsoa olevan riittäviä. Hankintaosaamista on vahvistettu ja vahvistetaan jatkossa vielä enemmän hyvinvointialueen organisaation sisällä.

Huomioiden tehtyjen päätöksien sekä viranhaltijoiden määrä ei ole tarkoituksenmukaista nostaa ilmoitusvelvollisten viranhaltijoiden tai ottokelpoisuuden piiriin kuuluvien päätöstyyppien määrää. Aloitteen kanssa samansuuntainen muutos olisi kuitenkin lisätä otto-oikeuden piiriin ilmoitusvelvollisten kaikki yli 60.000 euroa käsittävät hankinnat. Mahdolliset toimivaltaylitykset tai muu ohjeiden vastainen toiminta pitää pystyä havaitsemaan hyvinvointialueen sisäisen valvonnan kautta.

Talous

Asialla ei ole välittömiä talousvaikutuksia.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Vaikutusten ennakkoarviointia ei ole tarpeen tehdä, koska kyseessä on hallinnon sisäinen asia.

Toimivalta

Hallintosääntö 16 § ja 143 §

Esittelijä vs. hyvinvointialuejohtaja Kallimo Kati

Päätösehdotus

Aluehallitus	§ 289	07.10.2025
Aluehallitus	§ 382	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Aluehallitus päättää

- 1) merkitä valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen tiedokseen,
- 2) lähettää sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle sekä
- 3) esittää aluevaltuustolle, että se toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksesta.

Aluevaltuusto 09.12.2025
1473/00.05.01/2025

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

- 1) merkitä valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen tiedokseen sekä
- 2) todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Liitteet

Liite 17 Valtuustoaloite 9.9.2025 / Hallintosäännön täsmentäminen

Aluehallitus	§ 122	08.04.2025
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 63	13.11.2025
Aluehallitus	§ 383	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

104**Valtuustoaloite vanhusten ympärivuorokautisen hoivan yksiköiden sulkemisen keskeyttämiseksi**

Aluehallitus 08.04.2025 § 122

Valmistelija	hallinnon asiantuntija Ella Sofia Aniranta p. 040 506 5610
Selostus asiasta	Aluevaltuuston 18.3.2025 kokouksessa jätettiin liitteenä oleva valtuustoaloite vanhusten ympärivuorokautisen hoivan yksiköiden sulkemisen keskeyttämiseksi (valtuutetut Sirpa Martins, Irma Hirsjärvi, Anne Kovanen ja allekirjoittaneet). Aluevaltuusto lähetti valtuustoaloitteen aluehallitukselle valmisteltavaksi. Toimivalta hallintosääntö § 143
Esittelijä	Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan
Päätösehdotus	Aluehallitus antaa valtuustoaloitteen ikääntyneiden ja vammaisten palvelujen vastuualuejohtaja Tuija Koiviston ja sosiaali- ja terveystalvelujen toimialajohtaja Kati Kallimon valmisteltavaksi sekä 1.6.2025 toimintansa aloittavan hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan käsiteltäväksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 13.11.2025 § 63

Valmistelija	toimialajohtaja Kati Kallimo, p. 050 442 2302 vastuualuejohtaja Tuija Koivisto, p. 040 513 5821
--------------	--

Aluehallitus	§ 122	08.04.2025
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 63	13.11.2025
Aluehallitus	§ 383	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Selostus asiasta

Yleistä

Valtuutetut Sirpa Martins, Irma Hirsjärvi, Anne Kovanen ja allekirjoittaneet ovat jättäneet 18.3.2025 valtuustoaloitteen Keskeytetään vanhusten ympärivuorokautisen hoivan yksiköiden sulkeminen. Aluevaltuusto lähetti valtuustoaloitteen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Aluehallitus antoi 08.04.2025 § 122 päätöksellään valtuustoaloitteen edelleen ikääntyneiden ja vammaisten palvelujen vastuualuejohtaja Tuija Koiviston ja sosiaali- ja terveystalvelujen toimialajohtaja Kati Kallimon valmisteltavaksi sekä 1.6.2025 toimintansa aloittavan hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan käsiteltäväksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuusto teki 11.6.2024 § 38 päätöksen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjausten mukaisesta ensimmäisen vaiheen palveluverkosta. Päätös pohjautui kokonaisvaltaiseen tarkasteluun, jonka tavoitteena on turvata vaikuttavat, laadukkaat ja taloudellisesti kestävät palvelut koko hyvinvointialueen väestölle.

Ikääntyneiden ympärivuorokautisen palveluasumisen osalta aluevaltuusto päätti luopua seuraavista asumisyksiköistä:

Iltarusko (Saarijärvi), Metsätähti (Hankasalmi), Wallesmanni (Kivijärvi), Eevakoti (Kinnula), Lehtola (Viitasaari), Kotipihlaja ja Koskikara (Konnevesi) sekä Sumiaiskoti (Äänekoski).

Lisäksi päätettiin, että Iltatähdessä (Jyväskylä) ja Konginkankaan palvelukeskuksesta (Äänekoski) luovutaan, kun toiminnalle löydetään korvaavat tilat.

Aluevaltuuston päätöksen toimeenpanosta ikääntyneiden asumisyksiköiden osalta on vastannut Ikääntyneiden ja vammaisten palvelujen vastuualue. Toimeenpano on edennyt suunnitellusti ja vastuullisesti: kaikille asukkaille on löydetty heidän palvelutarvettaan vastaava uusi asuinyksikkö. Henkilöstön uudelleensijoittuminen on toteutettu yhteistyössä HR-palvelujen kanssa.

Toimipisteiden sulkeminen on osa palvelurakenteen keventämistä ja palveluiden uudistamista. Toimenpiteillä on saavutettu taloudellisia säästöjä ja tilatehokkuutta, jotka ovat välttämättömiä hyvinvointialueen talouden tasapainottamiseksi. Samalla on varmistettu, että asiakkaiden palvelut jatkuvat turvallisesti ja heidän hoidon ja huolenpidon tarpeensa täyttyvät.

Aluehallitus	§ 122	08.04.2025
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 63	13.11.2025
Aluehallitus	§ 383	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Valtuustoaloitteessa esitetään, että vanhusten ympärivuorokautisen hoivan yksiköiden sulkeminen keskeytettäisiin. Palveluverkkoesitysten ja -päästösten yhteydessä ikäihmisten palvelutarjontaa on selvitetty kokonaisvaltaisesti, ja lakkautettavaksi esitettyjen yksiköiden osalta perustellen. Asiassa ei ole muuttunut sellaisia seikkoja, joiden johdosta ratkaisua tulisi esittää uudelleen avattavaksi valtuuston päätöksellä. Päätöksen mukaiset toimenpiteet ovat jo pitkälti toteutuneet ja kaikki asukkaat on sijoitettu uusiin yksiköihin asianmukaisesti.

Ikääntyneiden palveluasumisen yksiköiden sulkeminen perustuu aluevaltuuston 11.6.2024 § 38 tehtyyn sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjausten mukaiseen ensimmäisen vaiheen palveluverkkopäätökseen. Päätöksen toimeenpano on edennyt suunnitellusti ja asukkaiden palvelujen jatkuvuus on turvattu.

Toimivalta

Hallintosääntö § 18

Esittelijä	Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu
Päätösehdotus	Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta merkitsee aloitevastauksen tiedoksi ja esittää aluehallitukselle aloitevastauksen viemistä aluevaltuuston käsiteltäväksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Aluehallitus 02.12.2025 § 383	

Esittelijä Vs. hyvinvointialuejohtaja Kallimo Kati

Päätösehdotus Aluehallitus päättää

- 1) merkitä valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen tiedokseen,
- 2) lähettää sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle sekä

Aluehallitus	§ 122	08.04.2025
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 63	13.11.2025
Aluehallitus	§ 383	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

3) esittää aluevaltuustolle, että se toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksesta.

Aluevaltuusto 09.12.2025
585/00.05.01/2025

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

- 1) merkitä valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen tiedokseen sekä
- 2) todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Liitteet

- Liite 18 Valtuustoaloite 18.3.2025 / Vanhusten ympärivuorokautisen hoivan yksiköiden sulkemisen keskeyttäminen

Aluehallitus	§ 290	07.10.2025
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 64	13.11.2025
Aluehallitus	§ 384	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

105**Valtuustoaloite Lehtolan palvelutalon sulkemispäätöksen uudelleenarviointi**

Aluehallitus 07.10.2025 § 290

Valmistelija	hallinnon asiantuntija Ella Sofia Aniranta p. 040 506 5610
Selostus asiasta	Aluevaltuuston 9.9.2025 kokouksessa jätettiin liitteenä oleva valtuustoaloite Lehtolan palvelutalon sulkemispäätöksen uudelleenarviointi (valtuutetut Otteliina Rantanen ja Hilma Vepsäläinen sekä allekirjoittaneet).

Aluevaltuusto lähetti valtuustoaloitteen aluehallituksen valmisteltavaksi.

Toimivalta

hallintosääntö 143 §

Esittelijä	Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan
Päätösehdotus	Aluehallitus antaa valtuustoaloitteen edelleen sosiaali- ja terveystalvelujen toimialajohtaja Kati Kallimon, ikääntyneiden ja vammaisten palveluiden vastuualuejohtaja Tuija Koiviston ja palvelujohtaja Maarit Raappanan valmisteltavaksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 13.11.2025 § 64

Valmistelija	toimialajohtaja Kati Kallimo, p. 050 442 2302 vastuualuejohtaja Tuija Koivisto, p.040 513 5821
--------------	---

Selostus asiasta	Yleistä
------------------	----------------

Aluehallitus	§ 290	07.10.2025
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 64	13.11.2025
Aluehallitus	§ 384	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Valtuutetut Hilma Vepsäläinen ja Otteliina Rantanen sekä allekirjoittaneet ovat jättäneet 9.9.2025 valtuustoaloitteen Lehtolan palvelutalon sulkemispäätöksen uudelleen arvioimiseksi. Aluevaltuusto lähetti valtuustoaloitteen aluehallituksen valmisteltavaksi.

Aluehallitus antoi 7.10.2025 § 290 päätöksellään valtuustoaloitteen edelleen sosiaali- ja terveystalouden toimialajohtaja Kati Kallimon, ikääntyneiden ja vammaisten palveluiden vastuualuejohtaja Tuija Koiviston ja palvelujohtaja Maarit Raappanan valmisteltavaksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuusto teki päätöksen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjausten mukaisesta ensimmäisen vaiheen palveluverkosta 11.6.2024 § 38. Päätös pohjautui palveluverkon kokonaisvaltaiseen tarkasteluun, jonka tavoitteena on turvata laadukkaat, taloudellisesti kestävät ja vaikuttavat palvelut koko hyvinvointialueen väestölle.

Ikääntyneiden ympärivuorokautisen palveluasumisen osalta aluevaltuusto päätti palveluverkossa luopua seuraavista asumisyksiköistä: Iltarusko (Saarijärvi), Metsätähti (Hankasalmi), Wallesmanni (Kivijärvi), Eevakoti (Kinnula), Lehtola (Viitasaari), Kotipihlaja ja Koskikara (Konnevesi) sekä Sumiaiskoti (Äänekoski). Lisäksi päätettiin, että Iltatähdessä (Jyväskylä) ja Konginkankaan palvelukeskuksesta (Äänekoski) luovutaan, kun toiminnalle löytyy korvaavat tilat.

Aluevaltuuston päätöksen toimeenpanosta ikääntyneiden asumisyksiköiden osalta on vastannut ikääntyneiden ja vammaisten palvelujen vastuualue. Toimeenpanot ovat edenneet ja toteutuneet suunnitellusti: kaikille asukkaille on löydetty heidän yksilöllistä palvelutarvettaan vastaava uusi asuinpaikka, ja henkilöstön uudelleensijoittuminen on suunniteltu yhteistyössä HR-palvelujen kanssa.

Toimipisteiden sulkeminen on edistänyt ikääntyneiden palvelujen palvelurakenteen keventymistä sekä tukenut hyvinvointialueen taloudellista tasapainottamista. Näillä toimenpiteillä on saavutettu taloudellisia säästöjä ja voitu vähentää tilakustannuksia ilman, että asiakkaiden palvelujen jatkuvuus tai laatu on vaarantunut.

Valtuustoaloitteessa esitetään Lehtolan palvelutalon sulkemispäätöksen uudelleenarviointia. Palveluverkkoesitysten ja -päätösten yhteydessä ikäihmisten palvelutarjontaa on selvitetty kokonaisvaltaisesti, ja

Aluehallitus	§ 290	07.10.2025
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 64	13.11.2025
Aluehallitus	§ 384	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

lakkautettavaksi esitettyjen yksiköiden osalta perustellen. Lehtolan palvelutalon toiminnasta luopuminen on osa aluevaltuuston 11.6.2024 § 38 tekemää sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjausten mukaista ensimmäisen vaiheen palveluverkkopäätöstä. Päätöksen toimeenpano on edennyt suunnitellusti ja kaikille asukkaille on turvattu heidän palvelutarpeitaan vastaava asuminen.

Toimivalta

Hallintosääntö § 18

Esittelijä	Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu
Päätösehdotus	Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta merkitsee aloitevastauksen tiedoksi ja esittää aluehallitukselle aloitevastauksen viemistä aluevaltuuston käsiteltäväksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 02.12.2025 § 384

Esittelijä	Vs. hyvinvointialuejohtaja Kallimo Kati
Päätösehdotus	Aluehallitus päättää 1) merkitä valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen tiedokseen, 2) lähettää sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle sekä 3) esittää aluevaltuustolle, että se toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi. Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Aluehallitus	§ 290	07.10.2025
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 64	13.11.2025
Aluehallitus	§ 384	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksesta.

Aluevaltuusto 09.12.2025
1472/00.05.01/2025

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

- 1) merkitä valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen tiedokseen sekä
- 2) todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Liitteet

Liite 19 Valtuustoaloite 9.9.2025 / Lehtolan palvelutalon
sulkemispäätöksen uudelleenarviointi

Aluehallitus	§ 214	24.06.2025
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 65	13.11.2025
Aluehallitus	§ 385	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

106

Valtuustoaloite perusoikeudet ja työrauha kuuluvat kaikille

Aluehallitus 24.06.2025 § 214

Valmistelija hallinnon asiantuntija Ella Sofia Aniranta, p. 040 506 5610

Selostus asiasta **Yleistä**

Aluevaltuuston 10.6.2025 kokouksessa jätettiin liitteenä oleva valtuustoaloite perusoikeudet ja työrauha kuuluvat kaikille (Sirpa Martins ja allekirjoittaneet).

Aluevaltuusto lähetti valtuustoaloitteen aluehallituksen valmisteltavaksi.

Toimivalta

hallintosääntö 143 §

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus antaa valtuustoaloitteen edelleen ikääntyneiden ja vammaisten vastualuejohtaja Tuija Koiviston, HR-johtaja Eija-Liisa Heikkilän ja ikääntyneiden koti- ja asumispalveluiden palvelujohtaja Maarit Raappanan valmisteltavaksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tauko ajalla 17.02-17.06.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 13.11.2025 § 65

Valmistelija vastualuejohtaja Tuija Koivisto, p.040 513 5821
palvelujohtaja Maarit Raappana, p. 050 311 9005
Hr-johtaja Eija Heikkilä, p. 050 567 9972

Aluehallitus	§ 214	24.06.2025
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 65	13.11.2025
Aluehallitus	§ 385	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Selostus asiasta

Yleistä

Valtuutettu Sirpa Martins ja allekirjoittaneet ovat jättäneet 10.6.2025 valtuustoaloitteen Perusoikeudet ja työrauha kuuluu kaikille. Aluevaltuusto lähetti valtuustoaloitteen aluehallituksen valmisteltavaksi.

Aluehallitus antoi päätöksellään 24.6.2025 § 214 valtuustoaloitteen edelleen ikääntyneiden ja vammaisten vastuualuejohtaja Tuija Koiviston, HR-johtaja Eija-Liisa Heikkilän ja ikääntyneiden koti- ja asumispalveluiden palvelujohtaja Maarit Raappanan valmisteltavaksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Keski-Suomen hyvinvointialueen vuoden 2025 talous on koko vuoden tulosennusteen mukaan toteutumassa 80,8 miljoonaa euroa alijäämäisenä, mikä on 6,6 miljoonaa euroa heikompi tulos kuin muutetussa talousarviossa. Alijäämän minimoimiseksi aluehallitus on antanut koko hyvinvointialuetta koskevat talouden sopeutusohjeet, jotka koskevat kaikkia työntekijöitä, esihenkilöitä ja kustannuspaikkoja riippumatta käytettävissä olevista määrärahoista. Lisäksi aluehallitus on 12.8.2025 § 222 päättänyt talouden sopeuttamistoimenä koko henkilöstön lomauttamisesta 1–8 päiväksi loppuvuoden 2025 aikana.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että vanhustyön hoitajamitoitus palautetaan takaisin hoidon tarvetta vastaavalle tasolle. Henkilöstömitoituksen osalta Keski-Suomen hyvinvointialueella noudatetaan vanhuspalvelulakia (980/2012) ja sen mukaisia henkilöstömitoitussäädöksiä. Lainsäädäntöön perustuva vähimmäismitoitus oli 1.1.2025 alkaen 0,6, kun aiempi väliaikainen mitoitus 0,65 poistui. Lainmuutoksen tavoitteena oli tasapainottaa julkista taloutta, ja sen seurauksena hyvinvointialueiden rahoitusta vähennettiin merkittävästi.

Hyvinvointialue on ennakoinut muutoksen siten, että käytännön mitoitus ei alittaisi 0,62:ta, mikä takaa riittävän henkilöstömäärän myös poissaolojen aikana. Mitoitus arvioidaan yksikkökohtaisesti RAI-arviointimenetelmän avulla asukkaiden hoitoisuuden ja palvelutarpeen perusteella. Syksyn 2024 seurannan mukaan suurimmassa osassa yksiköitä mitoitus on ylittänyt lainsäädännön vähimmäisvaatimuksen, ja henkilöstöresurssien riittävyys on ollut asianmukainen.

Henkilöstömitoitusten ja työvuorosuunnittelun toteutumista seurataan säännöllisesti Titania-järjestelmän ja omavalvontayksikön kautta. Laatu- ja

Aluehallitus	§ 214	24.06.2025
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 65	13.11.2025
Aluehallitus	§ 385	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

omavalvontaseurannassa ei ole havaittu poikkeamia, jotka liittyisivät henkilöstömitoituksen alittumiseen.

Työhyvinvoinnin tukemiseksi on tehty riskienarviointia ja psykososiaalisen kuormituksen tarkastelua Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston kanssa. Tulosten pohjalta laaditaan alkuvuodesta 2026 toimenpidesuunnitelma, jolla vahvistetaan henkilöstön työssä jaksamista ja työrauhaa.

Hyvinvointialueen vaikea taloudellinen tilanne ja valtakunnalliset linjaukset rajaavat paikallista päätösvaltaa. Palvelualueiden tehtävänä on toteuttaa toimenpiteitä, jotka mahdollistavat talouden tasapainottamisen ja palvelujen laadun säilyttämisen lainsäädännön mukaisesti.

Keski-Suomen hyvinvointialueen henkilöstömitoitusta koskevissa ratkaisuissa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja sosiaali- ja terveysministeriön linjauksia.

Hyvinvointialueen taloustilanne edellyttää tällä hetkellä erityisen tarkkaa taloudenhallintaa sekä valtakunnallisiin muutoksiin perustuvia sopeutustoimia, joiden yhteydessä henkilöstömitoitukset on tarkasteltu lakien ja asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti.

Nykyiset henkilöstöresursoinnin ja työhyvinvoinnin tukemisen käytännöt täyttävät lainsäädännön vaatimukset huomioiden taloudellisen tilanteen asettamat reunaehdot. Koska vastuu- ja palvelualueen kuluista merkittävä osa on henkilöstön työpanoksen käyttämisestä, on siten henkilöstökulujen tarkka laskenta välttämätöntä nykyisessä tilanteessa. Henkilöstön tukemista muutoksessa on lisätty esihenkilöstön muutosjohtamiseen liittyvällä johtamiskoulutuksella, jota koskeva osaaminen on välttämätöntä tarvittavien uudistamisten ja talouden johtamisen vaatimusten läpiviemisessä.

Toimivalta

Hallintosääntö § 18

Aluehallitus	§ 214	24.06.2025
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 65	13.11.2025
Aluehallitus	§ 385	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Päätösehdotus Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta merkitsee aloitevastauksen tiedoksi ja esittää aluehallitukselle aloitevastauksen viemistä aluevaltuuston käsiteltäväksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 02.12.2025 § 385

Esittelijä Vs. hyvinvointialuejohtaja Kallimo Kati

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää

- 1) merkitä valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen tiedokseen,
- 2) lähettää sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle sekä
- 3) esittää aluevaltuustolle, että se toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksesta.

Aluevaltuusto 09.12.2025
1108/00.05.01/2025

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

- 1) merkitä valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen tiedokseen sekä
- 2) todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Aluehallitus	§ 214	24.06.2025
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 65	13.11.2025
Aluehallitus	§ 385	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Liitteet

Liite 20 Valtuustoaloite 10.6.2025 / Perusoikeudet ja työrauha kuuluvat
kaikille

Aluehallitus	§ 17	14.01.2025
Aluehallitus	§ 386	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

107**Valtuustoaloite huumeiden käytön ehkäisemisestä ja käyttäjien hoidon koordinoitavuudesta hyvinvointialueelle**

Aluehallitus 14.01.2025 § 17

Valmistelija hallinnon asiantuntija Ella Sofia Aniranta, p. 040 506 5610

Selostus asiasta **Yleistä**

Aluevaltuuston 10.12.2024 kokouksessa jätettiin liitteenä oleva valtuustoaloite huumeiden käytön ehkäisemisestä ja käyttäjien hoidon koordinoitavuudesta hyvinvointialueelle (Toimi Kankaanniemi ja allekirjoittaneet).

Aluevaltuusto lähetti valtuustoaloitteen aluehallituksen valmisteltavaksi.

Toimivalta

Hallintosääntö 142 §

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus antaa valtuustoaloitteen edelleen terveydenhuollon palveluiden vt. vastuualuejohtaja Kati Kallimon, avoterveydenhuollon palvelujohtaja Anne Pihlin ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden palvelupäällikkö Tuula Antinahan valmisteltavaksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 02.12.2025 § 386

Valmistelija vs. hyvinvointialuejohtaja Kati Kallimo Kati, p. 050 442 2302
palvelujohtaja, avoterveydenhuollon palvelut, Anne Pihl, p. 014 269 8877
palvelupäällikkö, nuorten mt-palvelut, Hanna Hämäläinen, p. 040 480 6010
päihdekoordinaattori, aoh/avoterveydenhuollon mt-palvelut,
Niko Virransola, p. 014 269 4620
palveluvastaava, avoterveydenhuollon mt-palvelut,
Jaana Santala, p. 046 923 1662

Aluehallitus	§ 17	14.01.2025
Aluehallitus	§ 386	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

palveluvastaava, avoterveydenhuollon mt-palvelut,
Tuula Mäntylä, p. 044 459 7253
ehkäisevän päihdetyön koordinaattori Tiina Salomaa, p. 014 269 4525
palvelujohtaja Nina Peränen, p. 014 269 8365
palvelupäällikkö, aikuisten kuntouttavat sosiaalipalvelut,
Satu Kokkonen, p. 040 074 2383
järjestökoordinaattori Arto Lampila, p. 050 312 5271
palvelupäällikkö, avoterveydenhuollon mt-palvelu,
Tuula Antinaho, p. 0142 690 400

Selostus asiasta

Yleistä

37 valtuutettua ovat tehneet 10.12.2024 valtuustoaloitteen huumeiden käytön ehkäisemisestä ja käyttäjien hoidon koordinaatiovastuun järjestämisestä Keski-Suomen hyvinvointialueelle.

Aloitteessa on esitetty, että Keski-Suomen hyvinvointialue ottaisi alueellaan toiminta- ja koordinoituvastuun huumeiden käytön ehkäisemiseksi sekä huumeiden käyttäjien hoidon järjestämiseksi yhteistyössä kuntien, poliisin ja muiden valtion viranomaisten, oppilaitosten, työntekijä- ja työnantajajärjestöjen sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Vastaus valtuustoaloitteeseen on valmisteltu monialaisena yhteistyönä.

Ehkäisevän päihdetyön toteuttamista ja siihen liittyviä vastuita määrittelee Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015). Ehkäisevällä päihdetyöllä pyritään vaikuttamaan päihteiden kysyntään, saatavuuteen ja päihteiden käyttöön. Työn tavoitteena on ehkäistä ja vähentää päihteiden käytön aiheuttamia haittoja niin päihteiden käyttäjille, heidän läheisilleen kuin yhteiskunnallekin. Valtakunnallinen ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelma tukee ehkäisevän päihdetyön järjestämistä koskevan lain (523/2015) toimeenpanoa ja on osa sosiaali- ja terveysministeriön päihde- ja riippuvuusstrategian mukaista toimintaa. Keski-Suomen hyvinvointialueella toimii ehkäisevän päihdetyön koordinaattori ja Keski-Suomen kunnissa toimii ehkäisevän päihdetyön koordinaatiotyötä tekevä henkilö. Edellä mainitut toimivat yhteistyössä ja muodostavat säännöllisesti kokoontuvan yhteistyöverkoston. Verkostossa on edustus myös järjestötoimijoista sekä hyvinvointialueen palvelutuotannosta.

Keski-Suomen hyvinvointialueella on tehty monialaista ja –ammattillista kehittämistyötä päihdetyön käytänteiden yhtenäistämiseksi, mutta myös toimijoiden keskinäisen yhteistyön tiivistämiseksi. Päihdelääketieteen yksiköiden siirtyminen Sovatek-säätiöltä hyvinvointialueelle vuonna 2024

Aluehallitus	§ 17	14.01.2025
Aluehallitus	§ 386	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

on mahdollistanut päihdetyön hoito- ja palveluketjujen yhtenäistämisen hyvinvointialueella. Siirtymisen myötä haittoja vähentävä anonymi päihdetyö (Visiitti) on laajentunut maakunnalliseksi. Lisäksi Jyväskylään on avattu ajanvaraukseton riippuvuusvastaanotto (Arvo), jonka kautta on mahdollisuus hakeutua vieroitus- ja opioidikorvaushoitoon. Opioidikorvaushoidon saatavuutta on lisätty. Potilasmäärät ovat nousseet 30-40 % vuosittain ja tarve hoidolle on edelleen kasvussa. Sekä haittoja vähentävien palveluiden että opioidikorvaushoidon saatavuuden lisääminen ovat myös THL:n huumekuolemien ehkäisyohjelman keskeisiä toimenpiteitä. Päihdelaitoskuntoutuspalveluiden kriteeristöä on yhtenäistetty. Päihdehoidon sisältöä on kehitetty moniammatillisesti (esim. päihdepsykiatria, C-hepatiitin hoito, sote-työparimalli, jolla pyritään tiivistämään sosiaali- ja terveystyöpalveluiden yhteistyötä). Päihdetyö on osa mielenterveys- ja päihdetiimien toimintaa koko maakunnan alueella.

Lasten ja nuorten kohdalla korostuu ennaltaehkäisevä työ, jota tehdään mm. kouluissa ja oppilaitoksissa osana opiskeluhoillon kokonaisuutta. Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdetyötä on kehitetty ja vahvistettu koko hyvinvointialueen toiminnan ajan varhaisen tuen ja hoidon edistämiseksi. Lasten ja nuorten mielenterveyden hoitoa ja päihdetyötä toteutetaan monialaisissa mielenterveys- ja päihdetyön tiimeissä eri puolilla aluetta. Ehkäisevää ja hoitavaa työtä ohjaavat lasten ja nuorten mielenterveyden ja alaikäisten päihdehoidon hoito- ja palveluketjut. Alueella on käynnistynyt lokakuussa 2025 nuorten huumekuolemien ehkäisyn hanke, jonka kautta vahvistetaan ja kehitetään monialaista sote-integroitua työtapaa sekä tehdään huumeiden käyttäjien pariin kohdentuvaa jalkautuvaa sote-työparin työtä nuorten huumekuolemien ehkäisemiseksi. Myös nuorten rikosten tekijöiden varhaiseen toimiva Ankkuri-toiminta ehkäisee osaltaan lasten ja nuorten päihteiden käyttöä, jota koordinoidaan hyvinvointialueen toimesta.

Aikuisten sosiaalipalveluissa toiminnan kehittämisen painopisteenä on kotiin vietävät palvelut. Lakisääteisten, päihteitä ongelmallisesti käyttävien, päiväkeskusten (Hanska ja Miekku) toimintaa kehitetään päihde- ja asunnottomuuden kynnyksettömänä kohtauspaikkana. Tavoitteena on liikkuvan päiväkeskuspalvelun lisääminen asteittain hyvinvointialueella. Päihdeasiakkaille käynnistyy pilottina Jyväskylässä ja sen lähialueilla intensiivinen kuntoutumisen liikkuva tuki ja kotiin vietävää tukea järjestetään tarpeiden mukaisesti koko hyvinvointialueella. Asumispalveluissa päihdeasiakkaiden yhteisöllistä asumista kohdennetaan tarpeista lähtien lisää Jyväskylään. Asunnottomuustyötä kehitetään Koti kaikille-Keski-Suomessa-hankkeen toimesta osana valtakunnallista pitkäaikaisasunnottomuuden ehkäisyohjelmaa.

Järjestöt ja seurakunnat ovat aktiivisesti mukana hyvinvointialueen palveluiden kehittämisessä osallistumalla sekä verkostoyhteistyöhön että

Aluehallitus	§ 17	14.01.2025
Aluehallitus	§ 386	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

hoito- ja palveluketjujen kehittämiseen. Kolmannen sektorin toimijat tuovat yhteistyöhön mukaan sekä omaa osaamistaan, että toiminnassaan mukana olevien ihmisten ääntä. Lisäksi apua tarvitsevia ohjataan järjestöjen toiminnasta hyvinvointialueen palveluihin, sekä toisin päin. Tämän ohjaustyön näkökulmasta on tärkeää, että toimijat tuntevat toisensa, ja että kolmas sektori huomioidaan hoito- ja palveluketjuissa.

Lopuksi:

Päihdetyön moniammatillinen – ja alainen kehittäminen hyvinvointialueella on vielä kesken johtuen palveluiden pirstaleisuudesta (palveluita tuotetaan tällä hetkellä eri palvelu- ja vastuualueilla).

Varmistaaksemme moniammatillisen ja -alaisen päihdetyön kehittämisen hyvinvointialueella toteutamme seuraavat toimenpiteet:

- tiivistämme hyvinvointialueella päihdepalveluiden välistä yhteistyötä,
- lisäämme yhteistyötä kuntien ja eri viranomaistahojen, kuten poliisin kanssa,
- tehostamme viestintää eri viestintäkanavilla päihdepalvelutarjontaan ja vertais- sekä läheistukeen liittyen.
- turvaamme toiminnan edellyttämän riittävän ja osaavan resurssin päihdetyön varmistamiseksi ja kehittämiseksi hyvinvointialueella talousarvion puitteissa
- Selvitämme ennaltaehkäisevän päihdetyön ja hoidon koordinointiin liittyvän moniammatillisen ja-toimijaisen ohjausryhmän perustamisen Keski-Suomen hyvinvointialueelle.

Huomiot:

- Alaikäisten vieroitus- ja päihdelaitoskuntoutus puuttuminen hyvinvointialueen palveluvalikoimasta on tiedostettu
- yli 18-vuotiaiden päihdelaitoskuntoutusta ei ole Keski-Suomessa omana toimintana

Toimivalta

Hallintosääntö § 16

Esittelijä

Vs. hyvinvointialuejohtaja Kallimo Kati

Päätösehdotus

Aluehallitus	§ 17	14.01.2025
Aluehallitus	§ 386	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Aluehallitus päättää

- 1) merkitä valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen tiedokseen,
- 2) lähettää sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle sekä
- 3) esittää aluevaltuustolle, että se toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksesta.

Aluevaltuusto 09.12.2025
2875/00.05.01/2024

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

- 1) merkitä valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen tiedokseen sekä
- 2) todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Liitteet

Liite 21 Valtuustoaloite 10.12.2024 / Huumeiden käytön ehkäisemisen ja käyttäjien hoidon koordinoituvastuu hyvinvointialueelle

Aluehallitus	§ 336	11.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

108

Aluevaltuuston jäsenen vaihtuminen ja hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan varajäsenen valinta

Aluehallitus 11.11.2025 § 336

Valmistelija	vs. hallintopalvelupäällikkö Kirsi Kellokangas, p. 040 1882 180 johdon asiantuntija Ella Kauppinen, p. 040 352 1966
--------------	--

Selostus asiasta	Yleistä
------------------	----------------

Keski-Suomen hyvinvointialue on saanut 27.10.2025 tiedon aluevaltuutettu Mika Huuskolan menehtymisestä 25.10.2025.

Hyvinvointialuelain 25 §:n mukaan, jos valtuutetun on todettu menettäneen vaalikelpoisuutensa, hänet on vapautettu toimestaan tai hän on kuollut, aluevaltuuston puheenjohtaja kutsuu hänen sijaansa jäljellä olevaksi toimikaudeksi asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan järjestyksessä ensimmäisen vielä valtuutetuksi kutsumattoman varavaltuutetun. Valtuutetuille valitaan varavaltuutettuja jokaisen vaaleissa esiintyneen vaaliliiton, puolueen ja yhteislistan ensimmäisistä valitsematta jääneistä ehdokkaista sama määrä kuin valtuutettuja, kuitenkin vähintään kaksi.

Aluevaltuusto on valinnut Mika Huuskolan hyvinvoinnin ja terveyden lautakuntaan Mervi Viirun henkilökohtaiseksi varajäseneksi toimikaudelle 2025–2029 (AV 10.6.2025 § 51). Hyvinvointialuelain 83 §:n mukaan toimielimen, jonka valittava luottamushenkilö on, todettava luottamustoimi päättyneeksi. Päätös pannaan täytäntöön heti. Hallintosäännön 12 §:n mukaan aluevaltuusto valitsee lautakuntien jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä.

Vaalilain (714/1998) 143 m §:n mukaan aluevaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja hyvinvointialuelain 25 §:n mukaisesti, jos varavaltuutettujen määrä jää valtuuston toimikauden aikana vajaaksi. Aluevaltuuston puheenjohtaja pyytää aluevaalilautakuntaa nimeämään Keskustan valtuustoryhmälle 21. varavaltuutetun.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Vaikutusten ennakkoarviointia ei ole tarpeen tehdä, koska kyseessä on henkilövalinta.

Toimivalta

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 336

11.11.2025
09.12.2025

Hyvinvointialuelaki (611/2021) 25 § ja 83 §
Vaalilaki (714/1998) 143 m §
Hallintosääntö 12 §

Esittelijä

vs. hyvinvointialuejohtaja Kallimo Kati

Päätösehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se

1) toteaa Mika Huuskolan luottamustoimen päättyneeksi ja että aluevaltuuston puheenjohtaja kutsuu hänen sijaan uudeksi aluevaltuutetuksi puolueen järjestyksessä seuraavana olevan Hanna Hautamäen jäljellä olevaksi toimikaudeksi,

2) valitsee Mervi Viirulle uuden henkilökohtaisen varajäsenen hyvinvoinnin ja terveyden lautakuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi sekä

3) toteaa, että aluevaltuuston puheenjohtaja pyytää aluevaalilautakuntaa nimeämään Keskustan valtuustoryhmään 21. varavaltuutetun aluevaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 09.12.2025
1739/00.00.01/2025

Päätösehdotus

Aluevaltuusto

1) toteaa Mika Huuskolan luottamustoimen päättyneeksi ja että aluevaltuuston puheenjohtaja kutsuu hänen sijaan uudeksi aluevaltuutetuksi puolueen järjestyksessä seuraavana olevan Hanna Hautamäen jäljellä olevaksi toimikaudeksi,

2) valitsee Mervi Viirulle uuden henkilökohtaisen varajäsenen hyvinvoinnin ja terveyden lautakuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi sekä

3) toteaa, että aluevaltuuston puheenjohtaja pyytää aluevaalilautakuntaa nimeämään Keskustan valtuustoryhmään 21. varavaltuutetun aluevaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Aluehallitus	§ 337	11.11.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

109

Eronpyyntö aluevaltuuston varapuheenjohtajuudesta ja uuden varapuheenjohtajan valinta

Aluehallitus 11.11.2025 § 337

Valmistelija johdon asiantuntija Ella Kauppinen, p. 040 352 1966

Selostus asiasta **Yleistä**

Jani Ylälehto on 5.11.2025 saapuneella sähköpostilla pyytänyt eroa Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuuston 1. varapuheenjohtajuudesta. Syynä on Ylälehdon valinta aluehallituksen puheenjohtajaksi.

Hyvinvointialuelain (611/2021) 75 § mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Aluevaltuusto on valinnut Jani Ylälehdon aluevaltuuston ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi valtuustokaudeksi 2025–2029 (aluevaltuusto 10.6.2025 § 47). Edelleen aluevaltuusto on valinnut Jani Ylälehdon aluehallituksen puheenjohtajaksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi 2025–2027 (aluevaltuusto 4.11.2025 § 91).

Hyvinvointialuelain 26 §:n mukaan aluevaltuusto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia toimikaudeseen, jollei aluevaltuusto ole päättänyt, että heidän toimikautensa on aluevaltuuston toimikautta lyhyempi. Aluevaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla on läsnäolo- ja puheoikeus aluehallituksen kokouksissa. Aluevaltuusto on päättänyt 10.6.2025, että aluevaltuuston puheenjohtajistoon kuuluu puheenjohtajan lisäksi kaksi varapuheenjohtajaa ja heidän toimikautensa on valtuustokausi 2025–2029.

Henkilövalinnan eli vaalin toimittamisessa noudatetaan hyvinvointialuelain 110 §:n ja hyvinvointialueen hallintosäännön 16. luvun säännöksiä.

Hyvinvointialuelain 84 §:n mukaan luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu, ja sen jälkeenkin siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Ennakkoarviointia ei ole tarpeen tehdä, koska kyseessä on henkilövalinta.

Toimivalta

Aluehallitus § 337 11.11.2025
Aluevaltuusto 09.12.2025

Hyvinvointialuelaki 26 ja 75 §
Aluevaltuuston päätös 10.6.2025 § 47

Esittelijä vs. hyvinvointialuejohtaja Kallimo Kati

Päätösehdotus Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se

1) myöntää Jani Ylälehdolle eron Keski-Suomen hyvinvointialueen
aluevaltuuston ensimmäisen varapuheenjohtajan tehtävästä;

2) valitsee Jani Ylälehdon tilalle aluevaltuuston ensimmäisen
varapuheenjohtajan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Asian kokouks käsittely:

Aluehallituksen puheenjohtaja Jani Ylälehto ilmoitti olevansa esteellinen
(peruste: Hallintolaki 28.1 § 1 kohta, osallisuusjäävi) ja poistui kokouksesta
asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 14.27-14.28.

Puheenjohtajana toimi aluehallituksen varapuheenjohtaja Lotta Ahola.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 09.12.2025
1750/00.00.01/2025

Päätösehdotus

Aluevaltuusto

1) myöntää Jani Ylälehdolle eron Keski-Suomen hyvinvointialueen
aluevaltuuston ensimmäisen varapuheenjohtajan tehtävästä;

2) valitsee Jani Ylälehdon tilalle aluevaltuuston ensimmäisen
varapuheenjohtajan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Liitteet

Liite 22 Eronpyyntö, Jani Ylälehto, 5.11.2025

Aluehallitus	§ 387	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

110

Eronpyyntö aluehallituksen jäsenyydestä ja uuden jäsenen valinta

Aluehallitus 02.12.2025 § 387

Valmistelija vs. hallintopalvelupäällikkö Kirsi Kellokangas, p. 040 188 2180

Selostus asiasta

Mauno Vanhala on 23.11.2025 lähettämällään sähköpostilla pyytänyt eroa Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallituksen jäsenyydestä luottamustehtävien uudelleen jyvittämisen takia.

Hyvinvointialuelain (611/2021) 75 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Hallintosäännön 9 §:n mukaan aluevaltuusto valitsee aluehallitukseen 13 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Aluevaltuusto on valinnut 10.06.2025 § 48 Mauno Vanhalan aluehallituksen jäseneksi toimikaudelle 2025–2027. Vanhalan henkilökohtaisena varajäsenenä on toiminut Pekka Neittaanmäki.

Hyvinvointialuelain 84 §:n mukaan luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu, ja sen jälkeenkin siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n mukaan hyvinvointialueen toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Vaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Vaikutusten ennakkoarviointia ei ole tarpeen tehdä, koska kyseessä on henkilövalinta.

Toimivalta

Hyvinvointialuelaki (611/2021) 75 §
Hallintosääntö 9 §

Esittelijä Vs. hyvinvointialuejohtaja Kallimo Kati

Aluehallitus	§ 387	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Päätösehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se

1) myöntää Mauno Vanhalalle eron Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallituksen jäsenyydestä sekä

2) valitsee Vanhalan tilalle uuden jäsenen ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitukseen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksesta.

Asian kokouks käsittely:

Aluehallituksen jäsen Mauno Vanhala ilmoitti olevansa esteellinen (peruste: Hallintolaki 28.1 § kohta 1, osallisuusjäävi) ja hän poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 14.20-14.21.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin. Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksesta.

Aluevaltuusto 09.12.2025
1852/00.00.01/2025

Päätösehdotus

Aluevaltuusto

1) myöntää Mauno Vanhalalle eron Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallituksen jäsenyydestä sekä

2) valitsee Vanhalan tilalle uuden jäsenen ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitukseen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Oheisaineisto

Aluehallituksen jäsenen tehtävästä eroaminen, Vanhala Mauno,
23.11.2025

Aluehallitus	§ 389	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

111

Eronpyyntö terveyden ja hyvinvoinnin lautakunnan varajäsenyydestä

Aluehallitus 02.12.2025 § 389

Valmistelija vs. hallintopalvelupäällikkö Kirsi Kellokangas, p. 040 188 2180

Selostus asiasta

Hanna Hautamäki on 22.11.2025 lähettämällään sähköpostilla pyytänyt eroa terveyden ja hyvinvoinnin lautakunnan varajäsenyydestä henkilökohtaisista syistä.

Hyvinvointialuelain (611/2021) 75 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Hallintosäännön 12 §:n mukaan aluevaltuusto valitsee terveyden ja hyvinvoinnin lautakunnan jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Lautakunnassa on 13 jäsentä.

Aluevaltuusto on valinnut Hanna Hautamäen terveyden ja hyvinvoinnin lautakunnan varsinaisen jäsenen Samuli Mattilan varajäseneksi toimikaudeksi 2025–2029 (AV 10.6.2025 § 51).

Hyvinvointialuelain 84 §:n mukaan luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu, ja sen jälkeenkin siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Vaikutusten ennakkoarviointia ei ole tarpeen tehdä, koska kyseessä on henkilövalinta.

Toimivalta

Hyvinvointialuelaki (611/2021) 75 §
Hallintosääntö 12 §

Esittelijä Vs. hyvinvointialuejohtaja Kallimo Kati

Aluehallitus	§ 389	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

Päätösehdotus

Aluehallitus esittää edelleen aluevaltuustolle, että se myöntää Hanna Hautamäelle eron terveyden ja hyvinvoinnin lautakunnan varajäsenyydestä.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksesta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksesta.

Aluevaltuusto 09.12.2025
1857/00.00.01/2025

Päätösehdotus

Aluevaltuusto myöntää Hanna Hautamäelle eron terveyden ja hyvinvoinnin lautakunnan varajäsenyydestä.

Päätös

Oheisaineisto

Eronpyyntö Hyvinvoinnin ja terveyden varajäsenyydestä, Hautamáki Hanna

Aluehallitus	§ 388	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

112**Eronpyyntö terveyden ja hyvinvoinnin lautakunnan jäsenyydestä sekä uuden jäsenen ja varajäsenen valinta**

Aluehallitus 02.12.2025 § 388

Valmistelija vs. hallintopalvelupäällikkö Kirsi Kellokangas, p. 040 188 2180

Selostus asiasta Samuli Mattila on 17.11.2025 lähettämällään sähköpostilla pyytänyt eroa terveyden ja hyvinvoinnin lautakunnan jäsenyydestä toistuvan intressijääviyden johdosta.

Hyvinvointialuelain (611/2021) 75 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Hallintosäännön 12 §:n mukaan aluevaltuusto valitsee terveyden ja hyvinvoinnin lautakunnan jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Lautakunnassa on 13 jäsentä.

Aluevaltuusto on valinnut Samuli Mattilan terveyden ja hyvinvoinnin lautakunnan jäseneksi toimikaudeksi 2025–2029 (AV 10.6.2025 § 51). Mattilan henkilökohtaisena varajäsenenä on toiminut Hanna Hautamäki.

Hyvinvointialuelain 84 §:n mukaan luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu, ja sen jälkeenkin siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n mukaan hyvinvointialueen toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Vaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Vaikutusten ennakkoarviointia ei ole tarpeen tehdä, koska kyseessä on henkilövalinta.

Toimivalta

Hyvinvointialuelaki (611/2021) 75 §
Hallintosääntö 12 §

Aluehallitus § 388 02.12.2025
Aluevaltuusto 09.12.2025

Esittelijä Vs. hyvinvointialuejohtaja Kallimo Kati

Päätösehdotus

Aluehallitus esittää edelleen aluevaltuustolle, että se

1) myöntää Samuli Mattilalle eron terveyden ja hyvinvoinnin lautakunnan jäsenyydestä,

2) valitsee terveyden ja hyvinvoinnin lautakunnan varsinaisen jäsenen ja tälle henkilökohtaisen varajäsenen Mattilan tilalle jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksesta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksesta.

Aluevaltuusto 09.12.2025
1814/00.00.01/2025

Päätösehdotus

Aluevaltuusto

1) myöntää Samuli Mattilalle eron terveyden ja hyvinvoinnin lautakunnan jäsenyydestä,

2) valitsee terveyden ja hyvinvoinnin lautakunnan varsinaisen jäsenen ja tälle henkilökohtaisen varajäsenen Mattilan tilalle jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Oheisaineisto

Eropyyntö hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan jäsenyydestä
17.11.2025 / Samuli Mattila

Aluehallitus	§ 390	02.12.2025
Aluevaltuusto		09.12.2025

113

Eronpyyntö turvallisuuslautakunnan jäsenyydestä ja uuden jäsenen valinta

Aluehallitus 02.12.2025 § 390

Valmistelija vs. hallintopalvelupäällikkö Kirsi Kellokangas, p. 040 188 2180

Selostus asiasta Moona Seppä on 22.11.2025 lähettämällään sähköpostilla pyytänyt eroa turvallisuuslautakunnan jäsenyydestä henkilökohtaisten syitten takia.

Hyvinvointialuelain (611/2021) 75 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Hallintosäännön 12 §:n mukaan aluevaltuusto valitsee turvallisuuslautakunnan jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Lautakunnassa on 13 jäsentä.

Aluevaltuusto on valinnut Moona Sepän turvallisuuslautakunnan varsinaiseksi jäseneksi toimikaudeksi 2025–2029 (AV 10.6.2025 § 52). Sepän henkilökohtainen varajäsen on Timo Jylhä.

Hyvinvointialuelain 84 §:n mukaan luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu, ja sen jälkeenkin siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n mukaan hyvinvointialueen toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Vaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Vaikutusten ennakkoarviointia ei ole tarpeen tehdä, koska kyseessä on henkilövalinta.

Toimivalta

Hyvinvointialuelaki (611/2021) 75 §
Hallintosääntö 12 §

Aluehallitus § 390 02.12.2025
Aluevaltuusto 09.12.2025

Esittelijä Vs. hyvinvointialuejohtaja Kallimo Kati

Päätösehdotus

Aluehallitus esittää edelleen aluevaltuustolle, että se

- 1) myöntää Moona Sepälle eron turvallisuuslautakunnan jäsenyydestä ja
- 2) valitsee turvallisuuslautakunnan varsinaisen jäsenen ja tälle henkilökohtaisen varajäsenen Sepän tilalle jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksesta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksesta.

Aluevaltuusto 09.12.2025
1861/00.00.01/2025

Päätösehdotus

Aluevaltuusto

- 1) myöntää Moona Sepälle eron turvallisuuslautakunnan jäsenyydestä ja
- 2) valitsee turvallisuuslautakunnan varsinaisen jäsenen ja tälle henkilökohtaisen varajäsenen Sepän tilalle jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Oheisaineisto

Eropyyntö turvallisuuslautakunnasta, Seppä Moona 22.11.2025

Aluevaltuusto

09.12.2025

114

Valtuutettujen aloitteet

Aluevaltuusto 09.12.2025

Hallintosäännön 143 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita hyvinvointialueen toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa.

Aloite annetaan puheenjohtajalle kirjallisesti tai sähköisesti.

Sähköisessä kokouksessa aloite lähetetään sähköisesti kokouksen puheenjohtajan ilmoittamalla tavalla.

Aloite on, sitä enempää käsittelemättä, lähetettävä aluehallituksen valmisteltavaksi.

Päätösehdotus

Tehdyt aloitteet lähetetään aluehallituksen valmisteltaviksi.

Päätös

Aluevaltuusto

09.12.2025

115

Ilmoitusasiat

Aluevaltuusto 09.12.2025

Aluevaltuusto käy läpi sille saapuneet ilmoitusasiat.

Tarkastuslautakunnan ilmoitusasiat

- Sidonnaisuusilmoitusrekisterin vaihdos
- Tarkastuslautakunnan palautekysely aluevaltuutetuille ja varavaltuutetuille

Päätösehdotus

Merkitään ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös